Grosuplje (centrala)
SP 908
GROSUPELJSKI ODM.
2003
352(497.4 Grosuplje)
120030163,5
COBISS
KNJIŽNICA GROSUPLJE

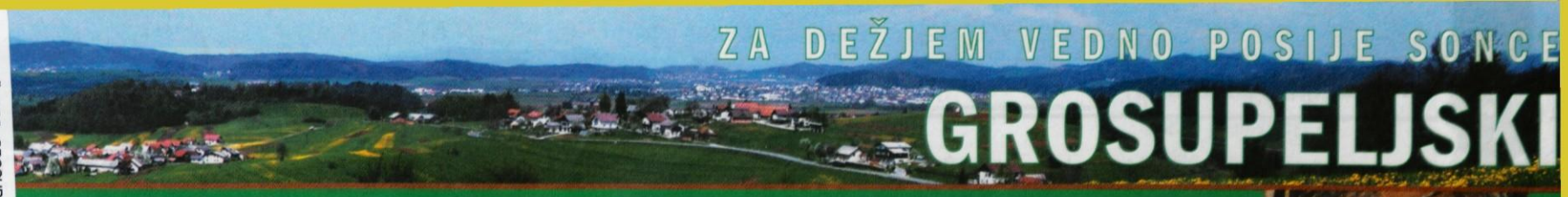

IN PROSTI ČAS TBS
PEUGEOT
GRISLEY
SCOTT USA
SCHWINN
BH BIKES
Šprinter d.o.o.
CYCLES ŠKERLJ
Pod gozdom c. IV/20
Tel.: 01/7861 875, 01/ 7871 482 GSM 041/668 788

KOZMETIKA MAJA
MAJA KOŠENINA s.p.
Prešernova 80
1290 Grosuplje
Tel: 01 / 786 38 32
GSM 041 221 800
SOLARIJ
MINUTA 70,00 SIT
PRI GOTOVINSKEM NAKUPU PAKETA ZA 200 MINUT
NEGA OBRAZA IN TELESA, ANTICELULITNE TERAPIJE, MASAŽE TELESA IN STOPAL, PEDIKURA, MANIKURA JESSICA, DEPILACIJA, TURŠKA SAVNA, ANALIZA TELESNE SESTAVE, DARILNI BONI

GSM ŠTACUNA
KOLODVORSKA 11
Medi-Um d.o.o., 1290 GROSUPLJE
Pooblaščen prodajalec
vega
Klici že od 1 SIT na minuto
Predplačniški paketi
Naročniški paketi
Popravila GSM aparatov
Kloniranje SIM kartic
070/888-558
01/7863-884

ORIGINALNA IDEJA O MANJŠEM VLOŽKU ZA VEČJE KREDITE OBČANOM

POGOVOR Z OBČINSKIM SVETNIKOM JOŽETOM ŠIRCLJEM (NMG)

Grosupeljski odmevi: Za občinskega svetnika ste bili izvoljeni na listi Neodvisni mladi za Grosuplje, ki jo je podpirala študentska organizacija Groš. Kaj po polletnem mandatu mislite o možnostih za uresničevanje vašega volilnega programa, tj. o pridobitvi novih prostorov za študentski klub Groš?

Jože Šircelj: Naš predvolilni program nikakor ni bil povezan samo z Grošem in njegovim prizadevanjem za nov mladinski center. Zato v Občinskem svetu nisem le predstavnik Groša, ampak vseh vrlih Grosupeljčank in Grosupeljčanov. Naš glavni predvolilni motiv je bil namreč prinesti svežino v sformalizirani politični in v zbirokratizirani upravni sistem občine. Ko sem bil v Grošu še aktiven, sem si vedno prizadeval za pogovore in racionalizacijo. In tudi zdaj se nikakor ne strinjam s trditvijo, da lahko delo občinske uprave temelji na kakšnih drugačnih temeljih. Glede samega Groša pa naj povem, da je finančno dovolj močan, da si sam plača svoje prostore, res pa je, da bi mu zaradi tega za nekaj časa zmanjkalo financ za njegove druge, temeljne dejavnosti, za obštudijske, družabne, kulturne, informativne, športne in druge programe. Marsikje občina izdatno podpira zgraditev in delovanje kulturnega centra mladih. Ideja o centru, ki smo jo skupaj zastavili in začeli uresničevati že ustanovitelji Groša, pa dobro napreduje. Groš je kupil prostore, ki se zdaj intenzivno opremljajo, pogodbeni rok za odprtje je začetek junija. Vendar že tri mesece zadevo melje Upravna enota, ker so prostorsko-ureditveni pogoji, ki jih je določila Občina, zelo nejasno določeni: področje naj bi bilo namreč namenjeno proizvodno-storitvenim dejavnostim, o tem, kaj so proizvodne in storitvene dejavnosti pa smo očitno različnega mnenja. Poleg tega je s 1. januarjem 2003 stopil v veljavo nov Zakon o graditvi objektov in očitno uradniki na UE niso bili kos vsem spremembam, ki jih je uvedel novi zakon. Koliko tolarjev bodo novi prostori stali, je nehvaležno napovedovati, ker se pri taki investiciji vsakdo kaj hitro zakalkulira. Prvotno smo jih ocenili na 40 - 45, zdaj pa kaže, da jih bo verjetno 50 milijonov. Sam pa v Grošu ne delujem več aktivno, pomagam pa z nasveti pravne in finančne narave.

GO: Ob sprejemanju občinskega proračuna ste župana oz. občinsko finančno službo pa svoje kolegice in kolege v občinskem svetu presenetili z novo, originalno idejo o tem, kako bi Občina z manj denarja lahko svojim občanom in občankam omogočala bistveno več kreditov. Ali je ideja še aktualna?

JŠ: Ideja je še prav vroče aktualna. Pred majskimi prazniki sem bil ponovno na sestanku pri županu in vodji občinske finančne službe. Zadeva je aktualna tudi za Občino, treba pa je najti banko, ki bo sprejela predlagani model kreditiranja.

Po pridobljenih informacijah naj bi Občina pri izbrani banki deponirala 33 milijonov tolarjev in tako dobila približno 130 milijonov tolarjev kreditnega potenciala na letni ravni. Poleg tega naj bi Občina namenila iz tega naslova tudi neka sredstva za subvencijo obrestne mere; točen podatek mi še ni znan. Po poplačilu kreditov bo dobila depozit vrnjen v realni vrednosti z meni neznano stopnjo revalorizacije, kar pomeni, da se je za dobo kreditiranja poslovila od svojih 33 milijonov.

Po mojem modelu financiranja pa bi Občina kreditojemalcem subvencionirala obrestno mero za 2-3 odstotne točke obrestne mere na letni ravni. Kreditojemalec bi pri banki, s katero bi Občina imela pogodbo, najel kredit z obrestno mero npr. EURIBOR + 3,5% p.a., pri čemer bi mu Občina subvencionirala npr. 2 % odstotni točki obrestne mere na letni ravni. Tako bi Občina z 10 milijoni, pod predpostavko subvencije v višini 2 odstotnih točk p.a., lahko svojim kreditojemalcem omogočila 500 milijonov tolarjev kreditnega potenciala. Seveda bi Občina morala subvencionirati obrestno mero skozi celotno obdobje kreditiranja, ampak začetna subvencija v višini 10 milijonov tolarjev bi bila vsako leto nižja. Po mojih izračunih je ta model financiranja ugodnejši kot dosedanji, kar je pa najpomembnejše: z zelo nizkim začetnim vložkom dobimo ogromen kreditni potencial. V času, ko se na Grosupljem tako rekoč začenja gradnja približno 350 stanovanj, bi bil tak model podpiranja občanov in občank pa seveda tudi podjetnikov še kako dobrodošel.

GO: Katere pomisleke pa ima Občina, da Vašega predloga ne sprejme?

JŠ: Na proračunski seji, kjer sem podajal te svoje ideje, sem po obrazih prisotnih presodil, da me nihče ne razume prav dobro, tudi župan in občinska

NADALJEVANJE NA STRANI 3

"MAJA VSE CVETI..."

Morda verz iz ponarodele pesmice z vonjem po šmarnicah še najbolje ponazarja moje trenutno razpoloženje v "Marijinem mesecu", pa tudi dogajanje v naši občini.

Dogodkov pred prvim majem in kmalu za njim je bilo toliko, da jih je težko strpati na nekaj straneh počečkanega papirja, ki se mu pravi Grosupeljski odmevi. Zdi se mi, da smo ljudje kar malce boljši, ko se spravimo na sonce, ki je letos za ta letni čas zelo močno pripekalo. Vse je nekam hitelo, delalo na polju, v vrtovih. Bile so razne kulturne in športne prireditve. Družimo se, se srečujemo... In to je dobro. Želel bi si, da bi takšno "prijazno Grosuplje" ostalo čim dlje...

Če pa sem čisto iskren: Lahko bi pisal tudi o UDBI, pa o Trenjih na POP-u, ali kako se nekateri z velikopoteznimi krajevnimi in lokalnimi načrti "vrtijo v lastnem soku", pa o plavanju na oblakih nekaterih načrtovalcev naše prihodnosti, izumljanju tople vode v raznih razvojnih programih in še o vedno zelo veliki nezainteresiranosti za pravo javno delo na različnih ravneh. Da o majhni udeležbi na nadomestnih volitvah v svete KS, ali pa o čisto navadni privoščljivosti in nevoščljivosti med nami, o sporih med sosedi zaradi malih domačih živali (za spori pa ponavadi stojijo popolnoma drugi problemi), pa zaradi babjih čenč in še o kopici drugih traparij niti ne govorim. A nalašč ne bom - ker sem končno po štirih (in še vsaj sedemkrat toliko) letih spoznal, da je za nekatere reči škoda zgubljati svoj čas in časopisni prostor. Mesec maj (pa še vseh enajst zraven?) je prelep, da bi pisal o tem.

Zato le želim vsem vam, spoštovani bralci (in sebi), da bi bilo "skozi naše poletje" čim manj grozečih nevihtnih oblakov in temnih noči. Pa tudi, kadar pridejo, naj nas spremlja upanje, da noben trud in trpljenje nista zaman, če sta prežeta s svetlim upanjem in dobrimi nameni, ter da nikoli nismo sami, če se le ne zapiramo vase, in da naj trkamo tam, kjer se bo odprlo – saj: Za dežjem vedno posije sonce.

odgovorni urednik Jože Miklič

priloga "VETRNICA" OB 500 LETNICI ŠOLE V ŠMARJU

SETR
Electrolux
Miele
BOSCH
Candy
BLANCO
gorenje
SERVIS-TRGOVINA, GOSPODINJSKI APARAT, KLIMA NAPRAVE
ELEKTROMATERIAL, AKUSTIKA ...
ZANUSSI
~~107.525,-~~
10% POPUSTA
96.770,-
ZANUSSI
FAE 1025
1000 OBRATOV
~~96.773,-~~
10% POPUSTA
87.090,-
GOTOVINSKA CENA
31.852,-
LG 365
~~7.990,-~~
10% POPUSTA
7.191,-
PHILIPS GC 2005
BLANCO
ŽE OD 20.000,-
Prodajamo in sklepamo naročniška razmerja
Velika izbira aparatov že od 2.003 SIT!!!
SHARP CD XF 110 H
35.330,-
Airwell
Za vroče dni klima iz SETR-a poskrbi!
Slike so simbolične!
Kdor v SETR-u kupuje, vedno privarčuje!
GROSUPLJE, Adamičeva 3a, Tel.: 01/786 48 78, GSM: 031 613-444
IVANČNA GORICA, Vir 48, Tel.: 01/786 93 20

ODMEVI

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Letnik XXXVIII
številka 5
maj
2003

9 771580 091009

MOJSTRI IZ PEKARNE

DOBER MOJSTER ZNANJA NE OBDRŽI SAMO ZASE

V pekarski poklic je zašel po naključju, danes pa je eden izmed najbolj izurjenih in spretnih mojstrov pekov v Pekarni Grosuplje. Nikolaj Vujičič pod svoje okrilje z veseljem vzame mlade pripravnike in jih vpelje v skrivnosti poklica.

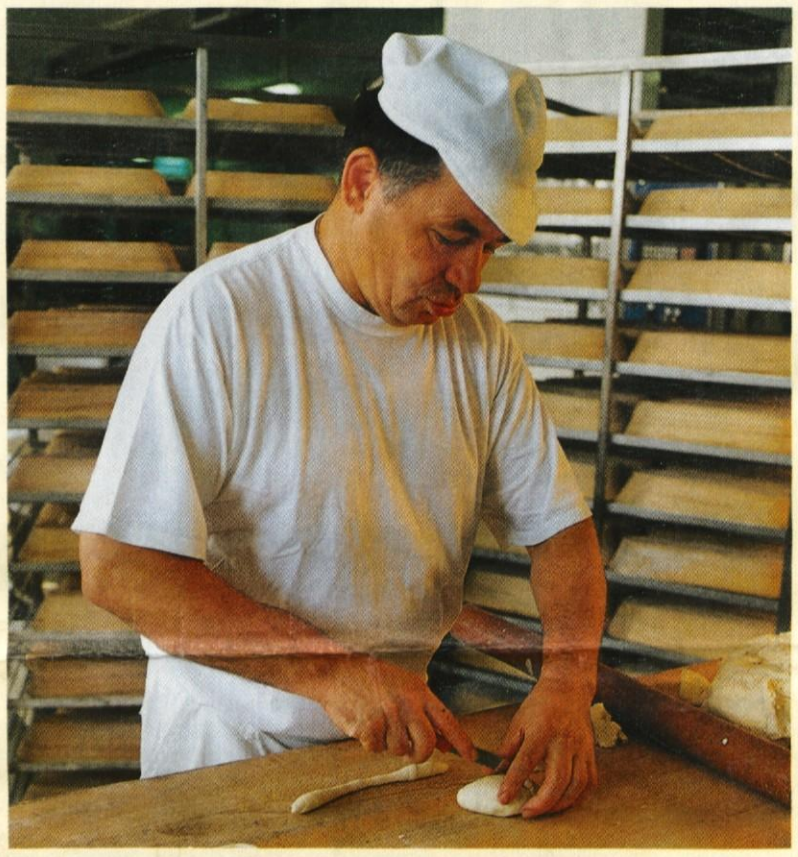

V grosupeljski pekarni je mojster Nikolaj vodja izmene in bdi nad celotnim postopkom priprave kruha. Njegovo delo je zelo raznoliko: vodi in nadzoruje pripravo izdelkov, preverja kakovost samih izdelkov in usklajuje delo v proizvodnji. Tudi če se med pripravo kruha zgodi kaj nepredvidenega, to hitro opazi in takoj ukrepa. Kot vodja izmene je Nikolaj zadnje čase tudi "papirnati pek", saj ves čas preverja, ali so surovine in izdelki skladni s strogimi navodili, ki jih je dobil iz laboratorija.

Nikolaj ne nadzoruje samo dela grosupeljskih pekov. Vsako leto si vzame čas tudi za mentorstvo mladim pekovskim pripravnikom. Pravi, da dober mojster znanja ne obdrži samo zase, ampak ga prenaša na mlajše in tako ohranja tradicijo. "Za dober kruh moraš imeti pravi pristop do dela, zato najraje delam z mladimi, ki so željni učenja. Taki si tudi največ zapomnijo," pravi. Kljub najsodobnejši opremi morajo bodoči peki znati narediti vse. Še posebno skrbno jih navaja na ročno delo. Uči jih vse: od tega, kako se kruh ročno mesi, pa do tega, kako se hlebce polaga v peč z loparjem kot nekoč. Ker je dober učitelj, je bil tudi inštruktor za peko na prodajnem mestu, še danes pa občasno priskoči na pomoč ob otvoritvah nakupovalnih središč.

Nikolaj med delom: "Delo v pekarni se je zelo spremenilo, saj smo nekoč vse delali ročno: od merjenja temperature vode in peči do mesenja testa. Obvladovanje ročnih veščin je tudi danes za mlade peke pomembno, saj si le tako pridobijo izkušnje, potrebne tudi za delo s sodobnimi napravami."

V ribiški opremi : "Ribolov je moja strast. Za vsako vrsto rib imam svojo palico, zato se jih je doma nabralo že 15."

Nikolaju nekoč ni bilo težko delati tudi 16 ur na dan, če je bilo potrebno, niti najtežjih opravil se ni bal. Danes pa je delo pekov precej lažje, saj jim elektronika močno olajša delo. Po enaintridesetih letih v grosupeljski pekarni še vedno najraje dela ponoči, ker tako najde čas za svoja dva hobija: ribolov in gobarjenje. Po končani službi gre večkrat namesto domov najprej v bližnje gozdove in na travnike, kjer mu nobena goba ne uide. Kot vnet ribič ima tudi popolno ribiško opremo. Najraje ribari s prijatelji, ulovljene ribe pa največkrat podari ali pa jih pripravi sam. Med svojimi trofejami je posebno ponosen na cel meter dolgega soma. V prihodnosti si želi mirnega življenja in uživanja na svojem ranču, kot imenuje hišico v Mokronogu.

Pekarna Grosuplje

POPLAVNOST SONČNIH DVOROV

Poročali smo že, da se bodo na travnikih severozahodno od železniške postaje Grosuplje in zahodno od Kadunčeve ceste, ki pelje v Brezje, gradili Sončni dvori. Na površini 44.444 m² naj bi bilo zgrajenih 50 večstanovanjskih in 5 poslovno-stanovanjskih hiš s skupaj okoli 350 stanovanji. Za komunalno opremo zazidalnega področja: ceste, parkirišča ob cestah in pločnike, kanalizacijsko, vodovodno in vročevodno omrežje, električno, TK- in KKS-omrežje ter javno razsvetljavo bo investitor (GPG Grosuplje) plačal nekaj nad 767 milijonov tolarjev. Poleg tega pa bo kot soinvestitor moral sodelovati še pri izgradnji krožišča v središču Sončnih dvorov (48 milijonov), nadvoza čez železniško progo (84 milijonov), ceste od nadvoza do Sončnih dvorov (60 milijonov), pri sanaciji kanala S (162 milijonov), toplotni postaji v zazidalnem območju (2,4 milijona), vročevoda do toplotne postaje (54 milijonov) in vodnega zadrževalnika Bičje (200 milijonov). Predvideni skupni stroški te komunalne opreme znašajo skoraj 700 milijonov, od katerih naj bi investitor prispeval še nekaj več kot 88 milijonov.

Ker bo izgradnja Sončnih dvorov končana leta 2007, bi morala občina za predvideno komunalno opremo širšega območja vsako leto prispevati 109 milijonov. Ker novi stanovalci pet let ne bodo plačevali nobenega prispevka od zazidanega zemljišča, bi ves denar morali plačati "stari" stanovalci Grosupljega, čeprav za javno komunalno opremo njihovega dela mestnega naselja v teh letih ne bi bilo nobenega denarja.

F. Štibernik (LDS), predsednik Odbora za prostor in komunalno infrastrukturo, je zato predlagal povečanje deleža investitorja z 9 na 15 % dodatnih komunalnih stroškov. Dr. P. Hostnik (NSI) je opozoril, da kanal S ni vodotesen, in izrazil upanje, da organizacija, ki ga je zgradila, ne bo nadzirala tudi njegove sanacije oz. ponovne izgradnje. B. Predalič (SDS) je izpostavil veliko moralno in finančno obveznost občine v zvezi z izgradnjo zadrževalnika: investitor bo moral za njegovo izgradnjo prispevati 6 % (12 milijonov sit), toda če občina ne bo zbrala ostalih 94 % (188 milijonov), investitor ne bo dobil uporabnostnega dovoljenja, zato bo kupcem moral plačati penale, ki jih bo nato sodno terjal od občine. M. Kadunc (NSI) je povedal, da Občina Grosuplje že od leta 1990 načrtuje zgraditev zadrževalnikov, ki naj bi naselje varovali pred poplavami, vendar do zdaj še ni uspela zgraditi niti enega. Hkrati je opozoril, da so zadrževalnik Bičje pomaknili višje, kar da bo pogubno za Št. Jurij. Dr. I. Lavrič (ZLSD) je izrazil, da je ob razkriti problematiki zadrževalnika zaprepaden, saj gre za velik riziko investitorja in občine, zato je presodil, da stvar ni solidno pripravljena. Da bi občina obesila vse stroške na investitorja, ki je v projekt že vložil veliko denarja in je zaveden, ni korektno. Zato je predlagal strokovni posvet skupaj z investitorjem.

J. Miklavčič, vodja občinskega oddelka za komunalo, je predlagal, da se v odlok o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta izrecno zapiše, da občina ne prevzema rokovne garancije za izvedbo komunalne opremljenosti, sicer pa je navedel, da bo zadrževalnik Bičje varoval območje do mostu pri Sp. Slivnici, železniški nadvoz je splošno potreben, kanal S je treba sanirati, vprašanje pa je, kdaj bo vse to in še kaj drugega uresničeno. Občina je doslej v območju zadrževalnika kupila 10 ha zemljišč, ki jih bo lahko uporabila za gradbeni del in za zamenjavo nadaljnjih potrebnih zemljišč. Župan J. Lesjak (LDS) je razložil, da ima občina zdaj pravega investitorja, ki je hkrati tudi lastnik zemljišča, zato se mu ne more obesiti vsega komunalnega opremljanja. V skladu z zakonom pa mora občina poskrbeti samo za opremljenost znotraj zazidalnega območja, za kar lahko podeli tudi koncesijo. Z njo bi se stroški opremljanja namreč zmanjšali, kar je seveda v interesu investitorja. Vsa nova infrastruktura širšega območja pa v obdobju sedanjega mandata (torej do leta konca leta 2006) ne bo mogla biti uresničena. Denar za izgradnjo infrastrukture se sicer namensko pobira, vendar se v veliki meri uporablja za druge potrebe: gradnjo šole, vrtca, zdravstvenega doma ... Že od leta 1962 se ve, da so za varstvo Grosupljega pred poplavami potrebni 3 zadrževalniki: Veliki potok, Bičje in Podlomščica. Bičja občina v predvidenem obdobju seveda ne more zgraditi, vendar se zaradi tega ni potrebno vznemirjati: investitor bo že našel potrebne milijone, če bo hotel dobiti gradbeno dovoljenje. Za investicijo, ki je Občina 32 let ni zmogla, je treba izkoristiti položaj investitorja. Za opremo širšega območja bo plačal 88 milijonov, ki jih bo občina porabila za izgradnjo zadrževalnika, ostala sredstva pa bo zbrala sama.

Na koncu je občinski svet za Sončne dvore, ki naj bi se gradili na poplavnem področju, odločil, da se investitorjev delež pri sofinanciranju krožišča in železniškega nadvoza poveča z 9 na 20 %, da občina za izgradnjo širše komunalne opreme ne prevzema rokovne odgovornosti in da lahko za izgradnjo komunalne opreme na področju zazidalnega načrta podeli koncesijo.

Jmüller

25. OBČINSKI SVETNIK JE ROM

Državni zbor je leta 2002 v Zakonu o lokalni samoupravi sprejel določilo, da imajo Romi v 20 slovenskih občinah pravico imeti svojega zastopnika v občinskem svetu. Volijo si ga sami, in sicer po večinskem načelu, kar pomeni, da je izvoljen tisti, za katerega glasuje vsaj en Rom več kot za drugega romskega kandidata. Med občinami, v katerih imajo tamkaj živeči Romi ta manjšinski politični privilegij, je v zakonu navedena tudi občina Grosuplje.

Občinski svet in župan so tik pred lanskimi občinskimi volitvami prvič in doslej edinič složno potegnili skupaj in Statuta Občine Grosuplje niso spremenili v skladu z zahtevo navedenega zakona, zato Romi niso mogli imeti svoje posebne volilne skrinjice in zdaj nimajo svojega zastopnika v občinskem svetu. Jasno in odločno napisan protest enega od kandidatov za romskega občinskega svetnika zaradi kratenja zakonsko priznane politične pravice je bil objavljen v aprilski številki GO.

Romska politična afera ima tri ravni: državno, občinsko in romsko. Nesporna naloga in pravica Državnega zbora je, da sprejema zakone in druge pravne predpise, vendar to ne pomeni, da so lahko kakršni koli. Kadar sprejme predpis, ki je v nasprotju z večinskim mnenjem, mora pričakovati zaplete, referendumsko preveritev ali državljansko nepokorščino. Ankete javnega mnenja kažejo, da se velika večina, tudi več kot 70 % državljanov, ne strinja s posebno pravico Romov. Razlogi niso rasistični, ampak izkustveni. Romi ne izpolnjujejo nekaterih temeljnih zakonov. Romi niso kaznovani, ker ne poskrbijo, da bi njihovi otroci hodili v obvezno osnovno šolo. Romi so lahko naseljeni na tujem zemljišču, vendar jih inšpekcija z zemljišča ne odstrani. Preselitev, za katero z uporabo sile poskrbi kak župan, je velika izjema, pa še ta zajame le del Romov. In vendar je Državni zbor Rome nagradil z dvojno volilno pravico in z zagotovljenim predstavnikom v občinskem svetu.

Občinski svet se je zaradi navedbe občine Grosuplje v romskem členu zakona obrnil na Ustavno sodišče, s čimer je to ustanovo priznal za najvišjo sodno instanco v državi, toda ko je dobil negativni odgovor, se je na Ustavno sodišče požvižgal in s tem dokazal, da zagovarja načelo zakonitosti samo toliko, kolikor je zakonitost v skladu s subjektivnimi interesi in predstavami. Ob ustvarjanju pravnega nereda si pa še manejo roke, češ, kaj nam pa morejo.

Toda Romi imajo v zakonu priznano pravico do svojega predstavnika v občinskem svetu in to pravico jim je treba dovoliti uresničiti.

Jmüller

ORIGINALNA IDEJA O MANJŠEM VLOŽKU ZA VEČJE KREDITE OBČANOM

POGOVOR Z OBČINSKIM SVETNIKOM JOŽETOM ŠIRCLJEM (NMG) - nadaljevanje s 1. strani

uprava ne. Zdaj pa smo dogovorjeni, da bom poskušal dobiti ponudbe nekaj bank. Operacija je namreč za Občino in tudi kreditojemalce namreč dokaj preprosta, za banke pa je operativno zelo zahteven projekt. Upam, da mi bo tudi s sodelovanjem z županom in občinsko finančno službo uspelo izpeljati ta projekt Občine, ki bo mnogim občankam in občanom ponudil dosti ugodnejše pogoje najetja kredita.

GO: Ste ekonomist ali pravnik?

JŠ: Trenutno še nisem pravnik, a mogoče to bom še pred izidom Grosupeljskih odmevov, v katerih bo nastajajoči intervju objavljen. Drugače pa že dve leti honorarno delam v eni od slovenskih bank. Pred tem sem še kot študent delal v Pravno-informacijskem centru nevladnih organizacij, kjer sem si nabral ogromno izkušenj.

GO: Kako kot občinski svetnik, torej politik gledate na novo zakonsko določilo, da imajo v občini Grosuplje živeči Romi pravico izvoliti si svojega romskega svetnika?

JŠ: Zelo zanimiva tema. Zakon o lokalni samoupravi je pač tak, kakršnega je izglasoval Državni zbor. Župan in občinski pozicijski ter opozicijski svetniki so bili glede tega dolgo časa izjemno skladni. Zakonsko določilo ni protiustavno, kar je sicer potrdilo tudi Ustavno sodišče, vendar je po mojem vprašanje, ali ima občina Grosuplje res take in tolikšne lastnosti, da spada med "romske" občine. Zato bi naš poslanec v DZ g. Janez Janša morda lahko zlobiral izbris naše občine iz sporne določbe zakona.

Osebno pa me romski občinski svetnik prav nič ne moti, nisem ksenofob, mislim pa, da Romi v občini niso manjšinci, ki bi lahko imeli dvakratno volilno pravico: enako kot vsi občani in še svojo, posebno. Romi bi lahko sestavili svojo listo in enakovredno tekmovali z drugimi volilnimi listami.

Da občinski svet, ki posebnih romskih volitev ni omogočil, zaradi tega ne more biti kaznovan z razpustom, se mi zdi logično, saj je del sveta prisotnost romskega svetnika že sprejel in tudi sam bom romskega svetnika podprl, če bom ocenil, da so aktivnosti v smeri spremembe sporne določbe zastale. Pomisleki o njegovi taki ali drugačni politični orientaciji, zaradi katere se naj bi glasovalno razmerje v občinskem svetu spremenilo, pa so po mojem samo del političnih igric in špekulacij.

GO: Razmerje med obema temeljnima političnima blokoma v občinskem svetu je skoraj izenačeno. Ali imate kot neodvisni oz. neuvrščeni svetnik vlogo jezička na tehtnici in zato seveda določeno moč?

JŠ: Povedati moram, da se ne grem in ne mislim iti nikakršnih moralno spornih političnih igric. Nobena politična opcija me ne rabi in priznati moram, da tudi jaz ne rabim njih. Če bo g. Miro Kranjc kot lider levega bloka imel kakršne koli ideje, zaradi katerih so potrebna pogajanja, se bo najverjetneje dogovarjal z g. Božem Predaličem kot liderjem desnega oz. pomladnega bloka, in obratno. Sam pa sem obojim že jasno dokazal svoje stališče: pri spletkah, intrigah me ni in ne bo, pri dogovarjanju in podpori konstruktivnim idejam pa sem pripravljen sodelovati. V občinskem svetu skušam delovati konstruktivno, pri čemer se zavedam, da je svetniška funkcija politična, tj. presojevalna in odločevalna, zato pa nihče od nas 24-ih in tudi župan ne more reševati in ne sme misliti, da lahko rešuje strokovna vprašanja. Žal so gradiva, na podlagi katerih v občinskem svetu odločamo, prevečkrat strokovno pomanjkljiva in to celo v zvezi s finančnimi izračuni. Še posebej je to nevarno in nepopravljivo na področju prostorskega urejanja. Zato je Grosuplje v marsikaterem pogledu urbanistično skrpucalo: industrijske cone so razmetane na vseh štirih koncih, podobno razmetani so tudi bloki, da o podobi mestnega centra niti ne govorim. Zaslug za vse to seveda nima samo sedanji župan, ampak v bistveni meri vsi pretekli občinski sveti.

GO: Na zadnjih sejah je Občinski svet nekajkrat razpravljal o zazidavi področja med Grosupljem in Brezjem, s katero so povezani visoki stroški za komunalno ureditev, prometno povezavo in zavarovanje pred poplavami.

JŠ: Predsednik odbora za prostor in komunalno infrastrukturo g. Štibernik je zadevo temeljito proučil, postregel s konkretnimi številkami in predlagal zvišanje prispevka oz. sofinanciranja investitorja. Res se je potrudil in nanizal vsa dejstva, opozoril je tudi na posledične finančne obremenitve vseh krajanov. Stvari so v marsikaterem pogledu očitno sporne, zato sem se pri glasovanju vzdržal, pa tudi ta zazidalna cona je bila sprejeta v prejšnjem mandatu občinskega sveta. Razočaran sem, da župan in občinske strokovne službe niso zahtevale oz. izpeljale strokovne analize posledic priselitve 1000 novih ljudi. Ta analiza bi zgolj predvidila morebitne posledice na vseh področjih: šole, vrtci, zdravstvo, cestna ureditev,... Odločitev bi bila potem lažja. Potrebno bi bilo tudi napraviti okvirno oceno, kakšen bo zaslužek investitorja. Na podlagi te ocene in ugotovitve praga dobičkonosnosti investicije bi se lahko razumno odločali o višini deleža, ki naj ga za primarno komunalno opremo prispeva investitor. Sam osebno sodim, da bo dobiček od 340 ali 360 stanovanj kar izdaten, kar je seveda prav, zato pa sodim, da ravna Občina z investitorjem "premehko". Ocena praga, ko se investitor še odloči za investicijo. To bi bila prava podlaga.

GO: Kaj menite o našem občinskem časopisu, kako ocenjujete vsebinsko in zunanjo podobo GO? Katerega kandidata ali kandidatko pravkar zaključenega rednega razpisa za mesto glavnega urednika nameravate podpreti?

JŠ: Pohvaliti želim kritičnost GO in njihovo prizadevanje za politično objektivnost. Kolikor jaz vem, ni bil še noben članek s strani kakšne politične opcije zavrnjen oz. verjetno le redki in neokusni. Zelo pa me moti objavljanje zastarelih aktualnosti ali npr. vabil na prireditev 14 dni po sami prireditvi. Oblikovno oz. grafično pa so GO v marsikaterem pogledu pravo skrpucalo. Zato bi bilo dobro, da bi dobili novega grafičnega, tehničnega oblikovalca in tudi malo več mlade energije in mogoče tudi novih idej GO ne bi škodilo. O kandidatih ter kandidatkah za glavnega urednika pa še ne morem reči nič, ker ne poznam ne njihovih zamisli ne njihovih imen. O vsem tem bo razpravljala komisija za volitve in imenovanja, končno odločitev pa bo sprejel Občinski svet.

GO: Hvala za pogovor.

Za GO je spraševal in pogovor zapisal Jmüller

GROSUPELJSKI ODMEVI
Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa:
Občinski svet občine Grosuplje

Odgovorni urednik:
Jože Miklič
tel. popoldne
786-07-22, 786-07-21
GSM 041-982-233
e-mail: jozem@siol.net

Uredniški odbor:
Jakob Müller, Barbara Pance, Janez Pintar, mag. Tatjana Jamnik Skubic, Vera Šparovec, Matjaž Trontelj

Naslov uredništva:
1290 Grosuplje, Taborska 2
(hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje:
Marija Samec

Oblikovanje in fotografije:
Jože Miklič

COBISS-ID: 61148160
ISSN: 1580-0911

Računalniška priprava:
AMSET - MACEDONI
1290 Grosuplje, Pod gozdom 3/9

Tisk:
PARTNER GRAF d.o.o.
1290 Grosuplje, Kolodvorska 2

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8,5 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 5.600 izvodov in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

PRISPEVKE ZA JUNIJSKO ŠTEVILKO JE TREBA ODDATI DO PONEDELJKA, 2. JUNIJA 2003.

Nepodpisanih in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo.

Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov.

V skladu s programsko zasnovo in uredniško politiko bomo nenaročena besedila, ki bodo daljša nad 3000 znakov, zaradi pomanjkanja prostora krajšali.

Prispevki pravnih oseb se ne honorirajo, morajo pa biti avtorizirani, podpisani in požigosani.

Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katerekoli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig.

Nenaročenih besedil, fotografij, pisem bralcev in drugih gradiv za objavo ne honoriramo in ne vračamo.

Vse ostale pravice in obveznosti urejanja in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta občine Grosuplje dne 30. 10. 2002.

OGLASNO TRŽENJE:

Pravne osebe: z naročilnico
Fizične osebe: plačilo po računu

Cene oglasov so bile potrjene na občinskem svetu in objavljene v Grosupeljskih odmevih št. 11/1999 in dopolnjene v aprilu 2002. Stopnja davka na dodano vrednost od oglasov je 20 %.

Vse oglase, ki bodo izdelani v digitalni obliki in so dogovorjene velikosti, je treba oddati v EPS ali TIF zapisu (300 pik/palec - za barvne v CMYK razslojitvi) na domači naslov odgovornega urednika najpozneje štiri dneve po roku za oddajo ostalega gradiva. Manjše digitalno izdelane oglase lahko pošljete tudi na elektronski naslov amset@siol.net, vendar je potrebno vašo odločitev potrditi z naročilnico, ki jo pošljete na naslov odgovornega urednika najpozneje tri dni po roku za oddajo gradiva.

Za oglase, predstavitvene članke in zahvale je poleg polnega naslova potrebno navesti tudi davčno številko naročnika. Zahvale, ki ne bodo imele polnega naslova naročnika, ne bodo objavljene.

VIŠJE CENE VRTCA ZNIŽAL OBČINSKI SVET

Strokovna služba VVZ Kekec Grosuplje je ustanovitelju Občini Grosuplje predlagala zvišanje cen vrtca. Nova cena za nižjo starostno skupino (do 3 let) naj bi mesečno znašala 77.900 tolarjev (povišanje za 7,3 %), za višjo starostno skupino (do 6 let) 65.300 tolarjev (povišanje za 13,6 %), za skupino otrok, ki se pripravljajo na vstop v osnovno šolo, pa 42.600 tolarjev (zvišanje za 7,6 %). V povprečju plačuje 70 % navedenih cen občinski proračun, 30 % pa starši. Kot razlog zvišanja so navedli zakonski dvig izhodiščne plače (5,5 %), strokovna napredovanja zaposlenih, višje plačne dodatke po kolektivni pogodbi in zmanjšanje števila otrok višje starostne skupine zaradi začetka devetletne osnovne šole.

Voditeljica občinskega urada za gospodarstvo in družbene zadeve Jelka Kogovšek in župan Janez Lesjak sta se s predlaganimi povišanji strinjala in jih podprla, občinski svetniki pa so bili drugačnega mnenja. S. Žvegla (ZLSD) je opozoril na visoko število zaposlenih (91,5 delavca za 484 otrok), še zlasti pa na, po njegovem mnenju, predimenzionirano število tehničnih delavcev (19,5 delavca), J. Intihar (LDS) je ugovarjal proti vnaprejšnjemu upoštevanju inflacije.

Predstavnica VVZ Kekec je pojasnila, da bo letos zapustilo vrtec 260 otrok, zato bosta dva oddelka manj (Kosobrina v Osnovni šoli Brinje ne bo več), in povedala, da deluje Zavod na 6 lokacijah, zato ima 11 kuharic, 5 čistilk, 2 vzdrževalca, 1 logopeda, upravnih delavcev pa je 5.

B. Predalič (SDS) je izrazil začudenje: Občina je za vrtec odkupila stavbo trgovine Tabor na Partizanski cesti, otrok v vrtcu je manj in tudi zato naj bi se cene dvignile, hkrati pa Kekec skoraj 100 otrok ne more sprejeti.

Po besedah župana je razpravljanje o cenah vrtca brezplodno: določene so z zakonom, odloki in normativi, o čemer odloča Državi zbor oz. Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport. V letu 2002 je Občina Grosuplje za vrtec prispevala 293 mio., starši pa 113 mio. tolarjev.

Vendar občinski svet ni bil takega mnenja: odločil je, da se cene vrtca s 1. majem povišajo za 5 %, tj. za višino predvidene inflacije, hkrati pa od uprave Kekca zahteval jasnejše podatke o gospodarjenju.

Jmüller

GROSUPLJE V PRIPOVEDKAH O RAZVOJU DO LETA 2006

Slovenija je razdeljena na 12 razvojnih regij, med katerimi je največja in najrazvitejša Ljubljanska urbana regija (LUR). Vanjo se je poleg Mestne občine Ljubljana in 23 drugih prostovoljno vključila tudi občina Grosuplje. O razvojnem programu, ki naj bi iz LUR-a ustvaril "regijo z evropsko prestolnico, kjer je kakovost življenja najvišja v Evropi", naj bi razmišljala Regionalna razvojna agencija, ustanovila pa jo je Mestna občina Ljubljana sama. Druge regijske občine namreč (še) niso hotele prevzeti finančnih obveznosti soustanovitelja.

Na podlagi številnih razgovorov s predstavniki gospodarstva, občin, vlade, javnih služb, šol, kulture, mladih in številnih drugih organizacij je Regionalna razvojna agencija za obdobje do 2006 nasnovala 48 razvojnih projektov v skupni vrednosti 39 milijard tolarjev.

Najdražji je izgradnja tramvajske proge Kamnik - Dolgi most (Ljubljana), kateri naj bi v drugi fazi sledil tramvaj na progi Grosuplje - Vižmarje. Druga, veliko bolj stvarna, hkrati pa umazana "kost" naj bi bila naša Špaja deponija, s katero naj bi "kot pomemben ponudnik storitev varstva okolja" regijsko sodelovali, kar menda pomeni, da bi prevzemali tudi odpadke drugih občin v regiji.

Od okoljskih projektov sta veličastno velikopotezna zavarovanje Kamniško-Savinjskih Alp in zavarovanje Ljubljanskega barja, Agencija pa razmišlja tudi o regijski mreži kolesarskih poti in mreži pešpoti, s čimer se bodo nedvomno izboljšale možnosti za rekreacijo, odprle pa da se bodo tudi nove poslovne priložnosti. Po navedbi direktorice RRA je Občina Grosuplje zanju že podpisala pogodbo o sodelovanju. Več je tudi raznih medmrežnih projektov: portal skupnih projektov, analiza možnosti in potreb javnih storitev na medmrežju, medmrežna borza znanj, internet v šole ipd. pa ustanovitev zasebne mednarodne šole, analiza možnosti odpiranja poslovnih con za mednarodno konkurenčnost, odprtje regionalne pisarne v Bruslju itd.

Po končani pripravi naj bi bili projekti "predloženi potencialnim investitorjem ali vloženi na različne razpise evropskih institucij, slovenske vlade in drugih podobnih organizacij".

V razpravi je dr. M. Kranjc (LDS) medmrežne projekte ovrednotil z besedami "preveč za premalo", J. Intihar (LDS) je izrazil veselje, da je občina Grosuplje v najbolj razviti regiji in se takoj vprašal, kaj bo od projektiranega dobila. A. Perme (SLS) je bil zelo jasen: Program je slab in vidi se mu, da je narejen v Ljubljani. Do razvojnega programa, ki poudarja tudi informiranje o projektih in možnostih za projekte ter priprave konferenc in seminarjev o projektnem vodenju in pripravi projektov, je bil skeptičen tudi dr. I. Lavrič (ZLSD), povsem v drugo smer je pa neslo M. Kadunca (NSI), ki bi v občini Grosuplje uredil centralno sežigalnico odpadkov za širšo regijo.

Po zagotovitvi, da potrditev predlaganega razvojnega programa RRA ni neposredno povezana s finančnimi obveznostmi, je občinski svet program potrdil.

Jmüller

DROBNE Z OBČINSKEGA SVETA

STROKOVNJAK ZA LOBIRANJE

V zvezi s prestavitvijo cestninske postaje pred Višnjo Goro je dr. M. Kranjc (LDS) opozoril na zgled Domžal: cestninske težave niso hoteli reševati s pomočjo Ustavnega sodišča, ki pač odloči, da Državni zbor s tako ali drugačno lokacijo cestninske postaje ni sprejel nič protiustavnega. Za ohranitev regionalne ceste Ljubljana-Novo mesto je tudi peticija, naslovljena na Državni zbor in Družbo za avtoceste, premalo. Prava metoda je lobiranje v Državnem zboru, za kar je potrebno uporabiti formalne (strankarske) in neformalne (osebne) vzvode.

PETICIJA O SOSEDOVEM KAMNOLOMU

Dr. M. Kranjc (LDS) je "s pomočjo dobro obveščenih krogov" zvedel, da v zvezi z zaprtjem kamnoloma v Predstrugah *pravzaprav ne gre za zaprtje enega*, ampak za odprtje še treh novih. Tako naj bi dobrepoljska občina letno izvozila pol milijona kubičnih metrov svojega mineralnega bogastva. Dr. M. Kranjc je izračunal, da to pomeni 12.000 do 20.000 kamionov letno ali 48 do 80 kamionov na delovni dan. Po soglasnem mnenju Občinskega sveta Občine Grosuplje jih bo večina vozila skozi Čušperk, Račno in Grosuplje. A. Jakopič, župan Občine Dobrepolje, naše obcestne pesimiste in pesimistke tolaži s pravljico o 50 % preusmeritvi mineralnega prometa na železnico, grosupeljski župan in občinski svet pa mu v peticiji žugata z ogroženostjo radenskopoljskega bisera.

STARO IME IN NAPAČEN NASLOV

M. Kadunc (NSI) je župana prosil za intervencijo pri Statističnem zavodu Slovenije: Podtabor je že pred 10 leti spet postal Št. Jurij, bližnja Podgorica pa je uradno še zmeraj pri Podtaboru. Župan je pojasnil, da odlok o preimenovanju sprejema občinski svet.

PORODNE TEŽAVE ODBORA ZA KMETIJSTVO

Po šestih mesecih je A. Perme (SLS) občinskemu svetu ponovno predlagal ustanovitev odbora za kmetijstvo. Župan ga je potolažil, da proti odboru sicer nima nič, vendar bi bilo mogoče bolje, če bi se odbor za gospodarstvo imensko razširil tudi na kmetijstvo, za kar pa bi bila tudi potrebna sprememba Statuta Občine Grosuplje, ali pa da se na podlagi županovega odloka ustanovi komisija za kmetijstvo, ker, kaj nam bo odbor na odbor. Ker se predstavnik kmetijstva ni dal prepričati, ga je župan napotil na Komisijo za volitve, imenovanja in statutarne zadeve.

Jmüller

OBRAZCI ZA IZDAJO LOKACIJSKIH INFORMACIJ

Vse zainteresirane občane obveščamo, da si lahko **obrazce vlog za izdajo lokacijske informacije za namene:**
- gradnje enostavnih objektov,
- parcelacije,
- projektiranja objektov in
- prometa z zemljišči
lahko poiščejo na občinski internetni strani na naslovu
http://www.grosuplje.si/Aktualno.asp.

Jože Miklič

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE
TEL.: *01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65*
GSM: *041-405 258*
SMS: *405258@LINUX.MOBITEL.SI*
E-MAIL: *NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI*
URL: *WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI*

PRODAMO:
- zazidljive parcele v Grosupljem in bližnji okolici in Rakitni;
- stanovanjske hiše različnih cenovnih razredov in velikosti tudi nadstandardno
- kmetijo z vsemi objekti, primerno za kmečki turizem, z 18 ha zemljišča
- manjšo kmetijo z lepo stanovanjsko hišo, gospodarskimi poslopji na 5000 m² ter 2,6 ha kmetijskih zemljišč, na izredno lepi lokaciji;
- stanovanja.

UREDIMO VAM DOKUMENTACIJO ZA PRIDOBITEV LOKACIJSKEGA IN GRADBENEGA DOVOLJENJA.

DRUGE STORITVE:
- sestava predlogov za vpis v zemljiško knjigo (lahko se dogovorimo tudi po telefonu);
- pomoč pri sestavi vseh vrst pogodb in urejanje dokumentacije, vse do notarske overitve;
- pri prodaji kmetijskih zemljišč vam uredimo vse od ponudbe prodaje do vpisa v zemljiško knjigo.

SVETOVANJE:
Če želite nepremičnino **VARNO** prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej o tem **POSVETUJETE PRI NAS**!

ODBOR ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI POTRDIL OSNUTEK PROGRAMA DELA ZA MANDATNO OBDOBJE 2002 - 2006

Družbene dejavnosti pokrivajo zelo pomemben del življenja občine, od vrtcev, šol, zdravstva do športnih in *kulturnih dejavnosti* ter široko razvejanega reševanja socialne problematike mladih, nezaposlenih in problemov, s katerimi se srečujejo naši starejši občani. Družbene dejavnosti odrežejo več kot polovico občinskega proračuna, kar v letošnjem proračunu znaša milijardo tolarjev. Zavedajoč se pomembnosti tega področja, smo se v odboru za družbene dejavnosti odločili, da začrtamo program dela Odbora, po katerem bomo delali v prihodnjem mandatu. Na zadnji seji Odbora za družbene dejavnosti smo člani Odbora osnutek programa za naslednje mandatno obdobje do leta 2006 tudi potrdili.

Odbor za družbene dejavnosti bo obravnaval problematiko na vseh področjih družbenih dejavnosti v občini: predšolske vzgoje in osnovnega šolstva, športa, kulture in turizma, socialnega varstva in zdravstvenega varstva. Svoj program bomo izvajali v okviru rednih nalog in ostalih nalog, ki bodo potekale v okviru rednih sej odbora pred sejami občinskega sveta, skladno s poslovnikom o delu odbora. Na njih bomo obravnavali vse točke dnevnega reda s področja družbenih dejavnosti, ki bodo uvrščene na dnevni red seje občinskega sveta ter o njih zavzeli svoje mnenje v obliki sklepa. Odbor bo vsakih šest mesecev obravnaval poročilo o izvrševanju proračuna na področju družbenih dejavnosti, pri čemer bo posebno pozornost posvetil porabi proračunskih sredstev za vzdrževanje ter investicije v objekte in infrastrukturo na področju družbenih dejavnosti (vrtci, šole, knjižnica, kulturni in športni objekti itd.), spremljal odstopanja od proračuna, obravnaval razloge za nastale razmere ter podal predloge in ukrepe za odpravo nastalih razmer. Odbor za družbene dejavnosti se bo aktivno vključil v pripravo in oblikovanje predlogov ter stališč do vsakoletnega proračuna oz. rebalansa proračuna na področju družbenih dejavnosti. V ta namen bomo pritegnili k javni razpravi vse institucije, društva in organizacije, ki se na občinskem nivoju ukvarjajo z družbenimi dejavnosti. S tem bomo poskušali prispevati k širitvi civilnega dialoga v občini ter k čimbolj usklajenem delovanju vseh struktur na področju družbenih dejavnosti znotraj občine. Odbor za družbene dejavnosti bo letno obravnaval poročilo o zaključnem računu občine za področje družbenih dejavnosti. Odbor bo enkrat letno obravnaval realizacijo izvajanja programov institucij, društev in organizacij, ki so prejela občinska proračunska sredstva na podlagi javnih razpisov za izvajanje teh programov in aktivnosti. Odbor bo sodeloval pri vrednotenju realizacije in rezultatov programov posameznih institucij, ki so prejela občinska sredstva, ter na tej podlagi podal predloge županu za oblikovanje bodočih javnih razpisov na področju družbenih dejavnosti. Odbor se bo opredelil tudi do vseh občinskih javnih razpisov na področju družbenih dejavnosti, ki jih bosta predlagala župan in občinska uprava. Zaradi izboljšanja povezanosti in usklajenosti delovanja subjektov na področju družbenih dejavnosti v občini bo Odbor v tem mandatu predlagal vzpostavitev občinske medinstitucionalne koordinacijske mreže na področju družbenih dejavnosti, ki naj bi v prvi fazi poskušala oblikovati dialog med vsemi subjekti na področju družbenih dejavnosti. Sprva naj bi koordinacija stekla na segmentih, kjer je povezanost najslabša. Mreža naj bi kasneje prerasla v bolj organizirane sheme delovanja s ciljno usmerjenimi aktivnostmi, skladno z občinski razvojnimi usmeritvami. Zavedajoč se pereče problematike zdravstvenega varstva v naši občini bo odbor predlagal čimprejšnjo ustanovitev Odbora za izgradnjo zdravstvenega doma, ki bo spremljal načrtovanje in realizacijo izgradnje novega zdravstvenega doma. Odbor za družbene dejavnosti bo vsebinsko predlagal obravnavo še naslednjih sklopov:

- program socialne, družbene in bivanjske vključenosti Romov v Občini Grosuplje zlasti z ukrepi pomoči države in mednarodne skupnosti,
- socialni program reševanja stanovanjske problematike v občini, še zlasti za mlade, ki so na začetku svoje kariere.

V imenu Odbora za družbene dejavnosti pa že sedaj vabim vsa društva, institucije in organizacije s področja družbenih dejavnosti v naši občini, da sodelujejo pri delu odbora.

dr. Peter Verlič, predsednik odbora za družbene dejavnosti

OBJAVLJAMO SKUPNE REZULTATE VOLITEV V SVETE KRAJEVNIH SKUPNOSTI,

ki so bile 10. novembra 2002 in 27. aprila 2003. Rezultate izvoljenih v svete krajevnih skupnosti Ilova Gora, Račna in Škocjan, v katere so bili člani svetov KS izvoljeni že na jesenskih volitvah, pa smo že objavili v letošnji tretji številki Grosupeljskih odmevov.

Odgovorni urednik Jože Miklič

SPREMEMBA TERITORIALNEGA OBSEGA UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE

Obveščamo vas, da je bila v Uradnem listu RS, št. 39/03 objavljena Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o teritorialnem obsegu upravnih enot v Republiki Sloveniji (veljavnost od 29. 4. 2003), ki je k Upravni enoti Grosuplje priključila 10 naselij občine Dobrepolje, ki so do sedaj spadala v Upravno enoto Kočevje, in sicer:

naselje:	**št. prebivalcev**
Četež pri Strugah	58
Kolenča vas	53
Lipa	77
Paka	40
Podtabor	88
Potiskavec	51
Pri Cerkvi-Struge	83
Rapljevo	67
Tisovec	37
Tržič	26
skupaj:	**580 prebivalcev**

Upravna enota Kočevje mora v roku šestih mesecev, torej do 29. 10. 2003 izročiti dokumentarno gradivo za ta naselja, razen nedokončanih zadev. Nedokončane zadeve praviloma dokonča UE Kočevje, ki jih je začela kot krajevno pristojna.

Prebivalci teh naseljih torej od 29. 4. 2003 dalje urejajo zadeve iz pristojnosti upravne enote na Upravni enoti Grosuplje, s področja matičnih zadev pa na Krajevnem uradu Dobrepolje.

Pripravila: Dragica Urbas
Načelnica: Nevenka Dolgan

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI ADAPTACIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta
lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja

Najdete nas na Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu

(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

KRAJEVNA SKUPNOST GROSUPLJE

VOLILNA ENOTA A — Voli se 2 kandidata

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Stanislav Kadunc*	419	100,00	1.
	Skupaj	419	100,00	

VOLILNA ENOTA B — Voli se 2 kandidata

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Davorin Marinč*	297	45,00	2.
2	*Bojan Predalič*	363	55,00	1.
	Skupaj	660	100,00	

VOLILNA ENOTA C — Voli se 3 kandidate

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Alojz Kastelic*	652	61,16	1.
2	*Ivan Štucin*	414	38,84	2.
	Skupaj	1066	100,00	

VOLILNA ENOTA D — Voli se 3 kandidate

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Milena Skoda*	554	100,00	1.
	Skupaj	554	100,00	

VOLILNA ENOTA E — Voli se 2 kandidata

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	Marjan Ahlin	248	32,21	3.
2	*Branko Lampret*	261	33,90	1.
3	*Andrej Kocman*	261	33,90	1.
	Skupaj	770	100,00	

VOLILNA ENOTA F — Voli se 1 kandidat

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Alojz Zajc*	162	100,00	1.
	Skupaj	162	100,00	

IZVOLJENI NA NADOMESTNIH VOLITVAH

VOLILNA ENOTA A — Voli se 1 kandidat

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Marjan Perme*	54	100,00	1
	Skupaj	54	100,00	

VOLILNA ENOTA C — Voli se 1 kandidat

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Dr. Peter Hostnik*	97	71,85	1
2	*Viktor Hrovat*	16	11,85	3
3	*Izidor Javornik*	22	16,30	2
	Skupaj	135	100,00	

VOLILNA ENOTA D — Voli se 2 kandidata

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Božo Predalič*	35	21,88	3
2	*Boštjan Šest*	45	28,13	2
3	*Anton Žitnik*	49	30,63	1
4	*Alojzij Novljan*	31	19,38	4
	Skupaj	160	100,00	

KRAJEVNA SKUPNOST POLICA

VOLILNA ENOTA A — Voli se 1 kandidat

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Boris Zupančič*	57	100,00	1.
	Skupaj	57	100,00	

VOLILNA ENOTA B — Voli se 2 kandidata

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Jože Ahlin*	146	56,37	1.
2	*Tone Ogrinc*	113	43,63	2.
	Skupaj	259	100,00	

VOLILNA ENOTA C — Voli se 3 kandidate

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Srečko Šircelj*	37	21,64	2.
2	Marjan Kastelic	29	16,96	4.
3	*Andrej Ferjan*	57	33,33	1.
4	Alojz Zupančič	13	7,60	5.
5	*Viktor Strojinc*	35	20,47	3.
	Skupaj	171	100,00	

VOLILNA ENOTA D — Voli se 3 kandidate

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Gregor Dežman*	197	50,51	1.
2	*Matevž Vidic*	193	49,49	2.
	Skupaj	390	100,00	

IZVOLJENI NA NADOMESTNIH VOLITVAH

VOLILNA ENOTA D — Voli se 1 kandidat

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Simon Vršič*	40	43,01	2
2	*Marjan Makše*	53	56,99	1
	Skupaj	93	100,00	

KRAJEVNA SKUPNOST MLAČEVO

VOLILNA ENOTA A — Voli se 3 kandidate

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Janez Svetek*	162	25,76	2.
2	*Franc Hotko*	169	26,87	1.
3	*Dušan Kastelic*	161	25,60	3.
4	Ivan Bučar	137	21,78	4.
	Skupaj	629	100,00	

VOLILNA ENOTA B — Voli se 2 kandidata

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Matjaž Kastelic*	77	100,00	1.
	Skupaj	77	100,00	

VOLILNA ENOTA C — Voli se 2 kandidata

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Jožef Zrimšek*	94	67,63	1.
2	*Anton Škrjanc*	45	32,37	2.
	Skupaj	139	100,00	

VOLILNA ENOTA D — Voli se 2 kandidata

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Valentina Vehovec*	42	41,18	2.
2	*Jože Erjavec*	60	58,82	1.
	Skupaj	102	100,00	

IZVOLJENI NA NADOMESTNIH VOLITVAH

VOLILNA ENOTA B — Voli se 1 kandidat

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Benjamin Steklačič*	18	100,00	1
	Skupaj	18	100,00	

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARJE - SAP

VOLILNA ENOTA A — Voli se 2 kandidata

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Jakob Perovšek*	149	32,18	2.
2	*Peter Šlajpah*	186	40,17	1.
3	Matej Košir	94	20,30	3.
4	Jani Košir	34	7,34	4.
	Skupaj	463	100,00	

VOLILNA ENOTA B — Voli se 2 kandidata

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Lovrenc Cerne*	281	100,00	1.
	Skupaj	281	100,00	

VOLILNA ENOTA C — Voli se 3 kandidate

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	Franci Rokavec	106	21,68	4.
2	*Pavle Strubelj*	141	28,83	1.
3	*Robert Baratač*	107	21,88	3.
4	*Stanislav Kadunc*	135	27,61	2.
	Skupaj	489	100,00	

VOLILNA ENOTA D — Voli se 3 kandidate

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Ana Fabjan*	259	25,00	2.
2	*Anton Rigler*	325	31,37	1.
3	*Alojzij Kastelic*	256	24,71	3.
4	Janko Oven	196	18,92	4.
	Skupaj	1036	100,00	

VOLILNA ENOTA E — Voli se 1 kandidat

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
	ni kandidatov			

IZVOLJENI NA NADOMESTNIH VOLITVAH

VOLILNA ENOTA B — Voli se 1 kandidat

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Rudi Mišmaš*	31	100,00	1
	Skupaj	31	100,00	

VOLILNA ENOTA E — Voli se 1 kandidat

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Sonja Boh*	7	100,00	1
	Skupaj	7	100,00	

REGIONALNI RAZVOJNI PROGRAM LJUBLJANSKE URBANE REGIJE ZA OBDOBJE 2002 DO 2006:

GROSUPLJE - DELUJOČE SOMESTJE ALI RAVNODUŠNO OBROBJE?!

Z velikim zanimanjem smo svetnice in svetniki na zadnji aprilski seji občinskega sveta spremljali predstavitev regionalnega razvojnega programa ljubljanske urbane regije za obdobje 2002 do 2006, ki ga je pripravila Regionalna razvojna agencija ljubljanske urbane regije s sedežem v Ljubljani. Za začetek naj za osvežitev spomina zapišem, da se je občina Grosuplje že v preteklem mandatu odločila, da pristopi k projektom z ljubljanske urbane regije, v katero so se vključile Ljubljana, kot največja mestna občina ter praktično vse obljubljanske občine. Iz naše bližnje soseščine sodelujejo v programu občine Škofljica, Dobrepolje, Ig, Velike Lašče in Ivančna Gorica, sodelujejo pa tudi druge občine, kot so Domžale, Trzin, Kamnik, Litija, Logatec in Vrhnika. V predstavitvenem gradivu je zapisano, da imajo vsebine razvojnega programa naslednjo vizijo: "Ljubljanska urbana regija je somestje, prepleteno z naravo. Regija bo s spodbujanjem ustvarjalnosti in sodelovanja dosegla visoko konkurenčnost v svetu in visoko kakovost življenja. Položaj Ljubljane kot evropske prestolnice se bo obdržal v celotni regiji." To vizijo naj bi dosegli z naslednjimi strateškimi cilji: ustvarjalni ljudje in uspešna podjetja; delujoče somestje; regija s prestolnico z najvišjo kakovostjo življenja v Evropi. Programi naj bi se izvajali v obdobju od leta 2002 do leta 2006, vsebine programov pa zajemajo izvedbo različnih projektov izboljšanja sodelovanja med občinami in podjetji znotraj regije, npr. s podjetniškimi grozdi in centri, nadalje projektov na področju javnega potniškega prometa in izboljšanju komunalne in prometne infrastrukture ter programov na področju krepitve izobraževanja (uvajanje interneta v šole ipd.). Skupna vrednost realizacije vseh programov v naslednjem triletnem obdobju je ocenjena na okroglih 39,1 milijarde tolarjev, od tega naj bi občine prispevale le okoli 6 % sredstev, vse ostalo naj bi bilo financirano s pomočjo t.i. drugih virov, med njimi tudi s sredstvi Evropske unije.

Do tu je še vse lepo in prav. Vendar se je na občinskem svetu takoj postavilo vprašanje, kaj si občina Grosuplje lahko od vseh teh projektov obeta? Na to vprašanje so nam odgovorili kar strokovnjaki sami. Ti so za Grosuplje pripravili seznam projektov, ki naj bi bili po njihovi oceni zanimivi za občino, občinski proračun pa naj bi v prihodnjih treh letih izvajanje teh projektov obtežilo za približno 53 milijonov SIT. Že na prvi pogled lahko vidimo, da bo občina Grosuplje iztržila bore malo. Medtem ko bodo občine Ljubljana,Trzin, Domžale in Kamnik na podlagi tega projekta pridobile sodobno mestno železnico in urejen javni potniški promet v skupni vrednosti preko 34 miljard tolarjev, kar bo tudi daleč najdražji in največji projekt v regiji, se bo občina Grosuplje morala na področju prometne infrastrukture zadovoljiti s projektom vzpostavitve kolesarskih in pešpoti, ki jih bo morala sofinancirati v višini 19 milijonov tolarjev. Za povrh vsega pa niti ti projekti kolesarskih poti niso umeščeni v občinske razvojne programe, kar pomeni, da so nam strokovnjaki iz razvojne agencije namenili program, za katerega v občini sploh nimamo osnovnih projektov, čeprav o njegovi potrebnosti najbrž ni potrebno razpravljati. Le kako bomo lahko sploh dobili sredstva, če nimamo niti projektov? Nadalje nam razvojna agencija ponuja sodelovanje v mreži tehnoloških parkov, ki naj bi spodbujali podjetništvo, vendar pa je potrebno takoj opozoriti, da smo podobno zadevo – razvojni center GIGA v naši občini pred kratkim preprosto ukinili, ker ni bilo nikakršnega interesa v podjetništvu za takšen tehnološki park. Torej bomo zopet odkrivali toplo vodo. Tako se ni moč izogniti splošni oceni, da so občini Grosuplje ponujeni razvojni programi, do katerih se občina v svojih razvojnih načrtih sploh še ni opredelila, niti nima zanje osnovnih razvojnih dokumentov in projektov. Morda pa je bila zamujena priložnost tedaj, ko so se projekti pripravljali znotraj razvojne agencije, vendar bi o tem, kako so se borili za večji kos pogače za našo občino, lahko več povedati tisti, ki so bili s strani občinske uprave zadolženi za sodelovanje z regionalno razvojno agencijo. Domžale in Kamnik na primer, ki že vsa leta doslej nista bili sposobni vpeljati niti enotne vozovnice za vožnjo z vlakom in avtobusom na teh relacijah, sta si kljub temu priborili največji infrastrukturni projekt izgradnje mestne železnice v regiji, medtem ko je naša občina potisnjena nekam v naslednjo fazo. Kljub vsem pomislekom pa so nas strokovnjaki na seji občinskega sveta potolažili, da še ni vse izgubljeno, saj se prioritete projektov lahko celo spremenijo, seveda pa bo morala občina reagirati bolj odzivno kot doslej. Pozitivno pri izvedbi regijskih projektov je tudi možnost pridobivanja evropskih sredstev. Do sedaj je namreč v naši občini izvršilna oblast gojila precej zadržan odnos do Evrope in morda je ravno sedaj tista zadnja priložnost, ko še lahko postanemo delujoče somestje, da ne bomo ostali ravnodušno obrobje. S tem pozitivnim pristopom je občinski svet program potrdil, kljub mnogim upravičenim pomislekom in pripombam. Na potezi je župan.

dr. Peter Verlič, občinski svetnik

KRAJEVNA SKUPNOST ŽALNA

VOLILNA ENOTA A Voli se **3 kandidate**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Stane Puš*	116	40,85	2.
2	*Martin Javornik*	168	59,15	1.
	Skupaj	284	100,00	

VOLILNA ENOTA B Voli se **1 kandidat**

ZP.ŠT.	KANDIDAT	ŠT. GLASOV	%	Vrstni red
	ni kandidatov			

VOLILNA ENOTA C Voli se **3 kandidate**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Drago Gnidovec*	133	100,00	1.
	Skupaj	133	100,00	

VOLILNA ENOTA D Voli se **2 kandidata**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Janez Duša*	121	100,00	1.
	Skupaj	121	100,00	

IZVOLJENI NA NADOMESTNIH VOLITVAH

VOLILNA ENOTA A Voli se **1 kandidat**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Jožica Kadunc*	40	57,14	1
2	*Pavla Čebašek*	30	42,86	2
	Skupaj	70	100,00	

VOLILNA ENOTA B Voli se **1 kandidat**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Rajko Janša*	12	60,00	1
2	*Bojan Grum*	8	40,00	2
	Skupaj	20	100,00	

VOLILNA ENOTA C Voli se **2 kandidata**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Jože Gorše*	45	30,61	2
2	*Anton Dremelj*	17	11,56	4
3	*Janez Medved*	37	25,17	3
4	*Janez Kalar*	48	32,65	1
	Skupaj	147	100,00	

VOLILNA ENOTA D Voli se **1 kandidat**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Marjan Potokar*	52	100,00	1
	Skupaj	52	100,00	

KRAJEVNA SKUPNOST SPODNJA SLIVNICA

VOLILNA ENOTA Voli se **5 kandidatov**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Jožef Vovk*	155	37,26	1.
2	*Stanislav Sklepič*	115	27,64	3.
3	*Janez Debeljak*	146	35,10	2.
	Skupaj	416	100,00	

IZVOLJENI NA NADOMESTNIH VOLITVAH

VOLILNA ENOTA Voli se **2 kandidata**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Marijan Ulaga*	55	25,35	2
2	*Alojz Bavdek*	88	40,55	1
3	*Jože Gorc*	28	12,90	3
4	*Edo Križman*	27	12,44	4
5	*Blaž Gruden*	19	8,76	5
	Skupaj	217	100,00	

KRAJEVNA SKUPNOST ŠT.JURIJ

VOLILNA ENOTA A Voli se **2 kandidata**

ZP.ŠT.	KANDIDAT	ŠT. GLASOV	%	Vrstni red
	ni kandidatov			

VOLILNA ENOTA B Voli se **1 kandidat**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Jože Perme*	44	100,00	1.
	Skupaj	44	100,00	

VOLILNA ENOTA C Voli se **3 kandidate**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
	ni kandidatov			

VOLILNA ENOTA D Voli se **2 kandidata**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Bojan Primec*	87	100,00	1.
	Skupaj	87	100,00	

VOLILNA ENOTA E Voli se **3 kandidate**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Jožef Nikolaj Hribar*	190	100,00	1.
	Skupaj	190	100,00	

IZVOLJENI NA NADOMESTNIH VOLITVAH

VOLILNA ENOTA A Voli se **2 kandidata**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Sebastjan Križman*	11	26,83	2
2	*Dušan Štrus*	21	51,22	1
3	*Stanko Janežič*	9	21,95	3
	Skupaj	41	100,00	

VOLILNA ENOTA C Voli se **3 kandidate**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Pavel Skok*	65	34,21	2
2	*Ladislav Podržaj*	76	40,00	1
3	*Mihael Tratnik*	49	25,79	3
	Skupaj	190	100,00	

VOLILNA ENOTA D Voli se **1 kandidat**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Milan Kumše*	26	100,00	1
	Skupaj	26	100,00	

VOLILNA ENOTA E Voli se **2 kandidata**

ZP.ST.	KANDIDAT	ST. GLASOV	%	Vrstni red
1	*Jože Jeršin*	45	51,72	1
2	*Jože Zaletelj*	42	48,28	2
	Skupaj	87	100,00	

VGA (Velikoupeljska gostilniška agencija) vas (DEZ)informira

SLOVENSKI ZGODOVINSKI REBUSI:

v letu 1990 - S LOVE NI JA / Slovenija je za "ohcet" in NI za Jugoslovansko armado.
v letu 2001 - S LOVE / Slovenija postane najstnica.
v letu 2003 - S LOVE ?? / Slovenija gre na dva referenduma.
za leto 2004 - S LOVE bi /Slovenija se ženi.

Nežek Zagraški

IMATE PROSTOR? - ODPRIMO GA!

Čateške Toplice, 8. - 10. maja 2003 - Nekaj utrinkov iz 34. geodetskih dnevov: Govorili so tudi o razvojnih priložnostih z normativnega vidika, o novi prostorski zakonodaji, o obdavčevanju nepremičnin, o izvajanju regionalnih razvojnih programov, o novih usmeritvah na področju financiranja občin, o informatizaciji lokalnih javnih služb varstva okolja, pa o gospodarjenju z nepremičninami v lasti občine ter o urejanju občinskega prostora.

Geodetska stroka se že od "pamtiveka" ukvarja z interpretacijo prostora in prostorskimi podatki. V Sloveniji v polpreteklosti ni bilo posebne naklonjenosti do geodetske stroke in "njenih izdelkov" ter vključevanju geodetov v različne družbene segmente. V zadnjem času pa tudi zaradi priključevanja Slovenije k Evropski zvezi v naši družbi prihaja do pomembnejših preobratov v miselnosti, saj geodeti s svojim znanjem lahko veliko prispevamo k urejenosti različnih javnih evidenc, ki so nujno potrebne za boljše delovanje javnih organov na različnih ravneh - od davkarije, zaščite okolja, gradnje infrastrukture, pa do raznih odločevalcev ob posameznih gradnjah in še mnogih drugih. Po drugi strani pa se geodetska stroka še vedno otepa z različnimi problemi, ki pa zastavljene družbene cilje le s težavo uresničuje.

Na letošnjih geodetskih dnevih je bilo kot vsa leta doslej mnogo različnih tem. Nekatere med njimi so strogo strokovne in za širši krog manj zanimive, a vsekakor za družbo nujne, saj se ukvarjajo npr. s takšnimi področji kot je natančno pozicioniranje prostorskih podatkov prek meritev s sodobnimi satelitskimi napravami (GPS), uvedbo evropskega koordinatnega sistema in povezavami med posameznimi sektorji z različnimi historičnimi podatki in grafikami.

Precej referatov pa je bilo letos namenjenih upravljanju prostora po občinah. Tako so na prvem dnevu bili poleg tistih, ki na državni ravni kujejo smeri prostorske politike, povabljeni župani (udeležilo se jih približno 10 %, a so po številu prednjačili župani z Dolenjske) in delavci v občinskih upravah, ki so imeli tudi nekaj možnosti, da so spregovorili o paradigmah aktualnega slovenskega dogajanja v prostoru, predvsem iz svojih lastnih izkušenj. V razpravi je sodeloval tudi grosupeljski župan Janez Lesjak.

Ker pa je vsega gradiva preveč, se bom dotaknil le nekaterih obravnavanih tem, ki so aktualne tudi za naš občinski prostor.

Med 11 referati prvega dne sta v zvezi z delovanjem občin še posebej pritegnila dva referata:

- Mag. Andrej Vizjak, brežiški župan in gostitelj, je že v naslovu parafriziral geslo letošnjih 34. geodetskih dnevov z besedami, da smo prostor odprli, problemov pa je čedalje več.

- Referat Jožeta Dekleve (sicer nekoč mojega direktorja na Urbanističnem inštitutu) pa je bil namenjen predvsem programu ukrepov urbane zemljiške politike, v katerem se je naslonil na Strategijo prostorskega razvoja, ki se pripravlja v Sloveniji, in na pogoje za učinkovito delovanje trgov z zemljišči. Še posebej se je dotaknil območij oziroma regij z najvišjo stopnjo gospodarske rasti, a ugotovil, da hkrati te regije nimajo na razpolago opremljenih zemljišč, ki bi bila konkurenčna v primerjavi z zazidljivimi zemljišči v EU. Nadaljujejo se tudi težnje po razpršeni gradnji, kar občinam povzroča ogromno težav v zvezi s komunalno in cestno infrastrukturo. Na drugi strani pa zaradi gradnje raznih velikih centrov na obrobju mest ter predragih zemljišč in stanovanj v urbanih središčih že propadajo stara jedra ali kar cela naselja. V teh pogledih bodo morali tudi Enotni razvojni programski dokumenti na regionalni ravni, ki bodo osnova za črpanje sredstev iz Evropskih strukturnih skladov, narediti povsem nove korake.

Naslednji dan sem se glede na lokalno zanimivost posvetil dvema referatoma:

- Matjaž Grilc iz podjetja Digi data je spregovoril o vzpostavitvi katastra stavb. Zelo aktualna tema se navezuje na dosedanje plačevanje nadomestila za stavbna zemljišča. Povedal je, da je bilo koncem lanskega leta na podlagi letalskih snemanj v vsej Sloveniji zaključeno delo vrisovanja tlorisov nekaj nad 1.100.000 stavb. Zdaj se nadaljuje "trodimenzionalno vrednotenje" stavb. Načrtovani datum (1. 1. 2003) s strani davčne uprave se je tako precej pomaknil (kar za nekaj let) v prihodnost. Tako bomo še nekaj let plačevali nadomestilo po dosedanjih "občinskih" evidencah, ki so jih pridobili med drugim tudi z nekoč "zelo vročo anketo". Bolj pa me je presenetil podatek, da so manjkajoči podatek o stanovanjih, ki so ga želeli pridobiti z lanskoletnim popisom prebivalstva, a ga je ustavna komisija zavrnila, pridobili od različnih izvajalcev raznih javnih služb (statistike, komunale, pošte, telekoma...). Register podatkov o stavbah se bo na ravni lokalne skupnosti uporabljal še za evidenco stavb in delov stavb v lasti občine in v javni rabi, evidenco poslovnih prostorov v lasti občine in za potrebe NUSZ, evidenco počitniških objektov, dopolnitve odmer NUSZ (določitev zazidalnih stavbnih zemljišč...), ureditev evidence najemnih razmerij stavb v občinski lasti, evidenco stavb, ki ležijo na območjih kmetijskih zemljišč (osnove za spremembe prostorskega plana) in še nekatere druge možnosti.

- Referat Domna Smoleta iz podjetja DFG pa naj bi spregovoril o kakovostnih prostorskih podatkih in finančno učinkovitem delovanju občin. Spregovoril naj bi tudi o ekonomski upravičenosti zajema nepristranskih in kakovostnih evidenc o občinskem premoženju ter vzpostavitvi in delovanju sistema. Za zajemanje podatkov so prikazali posebno terestično stereo kamero, ki jo imajo nameščeno na strehi terenskega vozila. Tako pripravljeni podatki bi služili načrtovanju, spremljanju izvajanja in kontroli izvedenih del. S tem pa bi se povečala tudi odzivnost izdajanja informacij občanom, državi, županu in občinskemu svetu. Do tu vse lepo in prav! A je po mojih izkušnjah govornik premalo natančno razdelal konkretne možnosti. Znano je, da je v začetku s standardiziranimi podatki in orodji treba precej sredstev in časa s strani občin vložiti v usposobljenost ljudi in tehnologij ter pravilnost postopkov. Pri tem pa po mojem takšno delo ne sme iti mimo že narejenih evidenc in npr. prostorskega plana, temveč mora slediti zložbi mnogo bolj kompleksnih podlag iz različnih sektorjev in izvajalcev, ki pa v glavnem med seboj še niso tehnično primerljive. Pa tudi zelo hitro spreminjajoče se tehnologije, ki po drugi strani niso niti tako poceni, precej otežujejo stalno vzdrževanje in dograjevanje tako pridobljenih podatkov. Tak vložek se dejansko povrne šele na dolgi rok, ki je običajno daljši od enega (političnega) mandata. Zato so po posameznih občinah glede na velikost, opremljenost in kadrovske ter politične spremembe želeni urejeni pristopi skoraj nedosegljivi, kar pa izvajalec referata ni povedal. S površnim razumevanjem tako kompleksnih nalog so sodelujočim in tistim, ki pričakujejo izboljšanje dosedanjega dela na teh področjih, prav te lahko vir napak, slabe volje, sporov in še kaj drugega med ljudmi, županom in občinskim svetom. Zato v tem primeru vidim izredno priložnost za nove organizirane regijske službe (z manj politike!), ki pa se verjetno še ne bodo kmalu izoblikovale zaradi že skoraj deset let trajajočega pomanjkanja politične volje. Pri svoji razlagi pa se je na primer referirajoči naslonil na takšne podrobnosti kot so horizontalna in vertikalna prometna signalizacija, za katero bi bilo sicer lepo, da bi jo imeli poleg podatkovno tudi trodimenzionalno evidentirano na računalniku in bi vsako leto npr., ko je treba prepleskati prehode za pešce, "iz njega potegnili" že kar pogodbo z izvajalcem pleskanja. Skratka: Predstavitev je bila bolj podobna virtualni utopiji. Zato ugotavljam, da je bila predstavljena tema strokovno sicer zanimiva, a še zelo daleč od slovenske lokalne realnosti.

Nedvomno se je tudi letos na geodetskih dnevih oblikovalo veliko polje novih idej, ki se bodo slej ali prej začele uresničevati na posameznih strokovnih in javnih področjih. Še posebej je bilo zanimivo tudi to, da je bila kongresna dvorana v času referatov in okroglih miz zelo polna. Presenetljivo malo pa je bilo letos razstavljalcev različne specializirane geodetske in računalniške opreme, orodij in izdelkov, kar nedvomno kaže tudi na "proračunsko krizo" tako javne uprave kot privatnih geodetskih podjetij.

Jože Miklič

Občni zbor članstva N.Si

NAJPOMEMBNEJŠI PROGRAM AKTIVNOSTI

V Družbenem domu v Grosupljem je N.Si v petek, 25. aprila 2003, v večernih urah organizirala svoj redni letni občni zbor članstva, katerega se je v veliko veselje vseh prisotnih, udeležil tudi poslanec DZ, mag. Janez Drobnič.

Po otvoritvi občnega zbora z natrpanim dnevnim redom, je predsedujoči Mihael Kadunc v uvodnem delu, pozdravil vse prisotne in se jim zahvalil za vso izkazano podporo, še posebno pa je izpostavil člane, ki so bili na listi N.Si na lanskoletnih volitvah v občinski svet.

Predsedujoči je pričel z analizo lanskoletnih lokalnih volitev, predvsem z: volilno kampanjo, volilnimi rezultati in finančnim stanjem. Nato so vsi trije svetniki, ki so bili izvoljeni v občinski svet - Mihael Kadunc, dr. Peter Hostnik in Andreja Rajh - predstavili delo v občinskem svetu in odborih, prihodnje aktivnosti in svoje osebne občutke. Odgovarjali so tudi na vprašanja članov.

Na hitro je zbor sprejel razširitev ožjega občinskega odbora Nove Slovenije.

V nadaljevanju, kot najpomembnejšemu delu dnevnega reda, je zbor sprejel odločitev, da mora občinski odbor pripraviti program aktivnosti stranke za leto 2003 in 2004. Program naj bi bil usmerjen zlasti k povečanju prepoznavnosti stranke v javnosti, interakciji s članstvom, organiziranju prireditev in akcij, etc. V oblikovanje programa pa naj bi se vključila čim širša skupina ljudi, torej vsi z idejami.

Ob koncu formalnega dela občnega zbora, je poslanec mag. Janez Drobnič predstavil delo v DZ, govoril o aktualnih temah in odgovarjal na vprašanja članov, ki so ga z zanimanjem poslušali. Sledilo je prijetno druženje ob pijači in jedači, ki se je končalo enkrat v soboto.

Andreja Rajh

NAŠ ODNOS DO NARAVE

Večkrat se sprehajam po ožji in širši okolici naše občine. Obiščem tudi vse zanimive turistične točke. Ugotavljam, da so kar primemo vzdrževane, gledano z vidika onesnaževanja okolja.

Nekega dne se zopet namenim proti Županovi jami iz Ponove vasi skozi gozd. Že na prvem vzponu opazim kupe odvrženih odpadkov. Pa si mislim, ta je pa zgrešil smetnjak. Grem naprej in ugotavljam, štejem in naštejem še več deset takih in podobnih odlagališč. Pogledam še vojaški poligon na Gradišnici in okolico Tabora. Ugotovim lahko le, da je tu nastalo pravo smetišče.

Premišljujem, kaj lahko storim. Zvečer je seja Turističnega in okoljskega društva Županova jama Grosuplje in na njej predlagam čiščenje tega območja. Društvo ima vsako leto očiščevalno akcijo okoli Županove jame. Tokrat pa bi morda zajeli širše območje. Člani so za akcijo in določen je bil dan, ko se bomo dela lotili. Sami delu ne bomo kos, zato obvestimo še KS Št.Jurij, Župnijski urad Št. Jurij, ki upravlja s Taborom in krajane, lastnike parcel, iz Ponove vasi ter Velikih Lipljen.

Na dogovorjeni dan je deževalo, zato je naša akcija odpadla.

Ponovno se odpravim na sprehod po omenjenem področju. Začudena ugotovim, da so delovali "dobri škratje iz Županove jame" in vso okolico res lepo počistili. Smeti so spravili v dva velika smetnjaka in še avtomobilsko školjko so napolnili z njimi.

Tisti, ki so se lotili čiščenja, imajo pravi odnos do narave in dobro vedo, da človek veliko hitreje onesnažuje in uničuje naravo, kot zmore narava sama vse predelati in obnoviti. Zavedajo se, da narava brez škode prenese le omejeno obremenitev.

Pohvaliti jih moramo, da so pospravili to našo sramoto, saj smo na pragu turistične sezone in po tem področju se sprehaja kar veliko turistov iz domovine in tujine. Obiskujejo jamo, Tabor in hodijo po evropski pešpoti, ki vodi tu mimo. Smeti pa ne bodo vedno pospravljali ti "dobri škratje". Vsak sam je dolžan poskrbeti, da bo okolica turističnih krajev in vsak drug kotiček naše dežele čist. Povsod so nameščeni zabojniki za odpadke in tja odlagajmo smeti. Urejenost turističnih točk na tem področju ni samo odraz dela nas, turističnih delavcev, ampak tudi vseh krajanov. Vsi moramo poskrbeti, da ne bodo nastajala divja odlagališča povsod naokrog.

S pravim odnosom do ravnanja z odpadki bomo varovali naravo in hkrati zagotovili obiskovalcem, da bodo lahko uživali lepoto naravnih in kulturnih znamenitosti naših krajev.

Marija Kralj, TOD Županova jama Grosuplje

ČISTILNA AKCIJA V MALI VASI

V soboto (19. 4.) pred veliko nočjo, ko smo mnogi hiteli še z zadnjimi opravili pred praznikom, je nekaj vaščanov Male vasi pri Grosupljem organiziralo čistilno akcijo v okolici Županove jame in cerkve Tabor. Tam lahko še vedno vidimo rumeno tablo z napisom, Vojaško območje, gibanje omejeno, vendar sodeč po fotografiji je omejeno le ravnanje lastnikov vseh teh odpadkov.

V želji, da bi udeleženci takih akcij imeli čim manj dela, vas toplo pozdravljamo.

Vaščani Male vasi, zanje Deja Škoporc

K besedilu zgoraj: Malovaščani v čistilni akciji.

K besedilu levo: Člani TOD Županova jama Grosuplje vsako leto očistimo okolico jame. (foto D. Samec)

RAZGRADNJA STARIH AVTOMOBILOV

PREDSTAVITEV PROJEKTA IN PRIMERJAVA NEKATERIH PARAMETROV

Že lansko leto sem neposredno od Lada Kastelca, samostojnega grosupeljskega podjetnika in mojega nekdanjega sovaščana, izvedel, da namerava v nekdanjih hlevih posestva Boštanj postaviti postrojenje za razstavljalnico starih avtomobilov. Prisluhnil sem njegovi razlagi in zadeva mi je postala zelo zanimiva. Povedal je, da so si še z nekaterimi sodelavci ogledali podobno razstavljalnico na Nizozemskem, pa kako poteka tehnološki proces in kako bi ga bilo mogoče umestiti v nekdanje hleve pod Boštanjem.

Z idejo so bili seznanjeni tudi nekateri pristojni na Ministrstvu za okolje, prostor in energijo in v pristojnih službah na Občini Grosuplje. Da pa bi bili ljudje (neposredno živeči) z umestitvijo načrtovanega projekta v navedeno okolje čim bolje seznanjeni, je g. Kastelec zaprosil svet KS Mlačevo za mnenje, ki pa se v začetku ni ugodno odzval za načrtovano gradnjo, ker so člani sveta in nekateri drugi krajani menili, da tak projekt ni (najbolj) primeren temu okolju. Ker sem bil osebno na enem od teh sestankov, sem ugotovil, da o načrtovanem projektu še vedno večina okoličanov ve zelo malo.

NAMEN PREDSTAVITVE

Na cvetno nedeljo po tistem sestanku sva se z Ladom naključno srečala pod Boštanjem in beseda je dala besedo. Dogovorila sva se, da bi bilo vendarle dobro projekt predstaviti širši javnosti. Ob dogovorjenem dnevu smo se nato srečali v njegovih poslovnih prostorih v Grosupljem, kamor je prišel tudi manager podjetja PRO ADRIA iz Ljubljane, g. Rudi Pogačar, ki v tem projektu sodeluje kot njegov pomočnik in svetovalec. Sicer pa se PRO ADRIA ukvarja z različnimi tehnološkimi sistemi na raznih infrastrukturnih objektih (vodovodi, čistilne naprave...) po Sloveniji in izven nje.

NA NEKDANJEM POSESTVU

Za začetek pa nekaj o nekdanjem posestvu.

To, da se nekdanji lastniki (v preteklosti so se praktično menjavali prej kot v desetih letih) niso veliko ozirali na okoliško prebivalstvo, vam bodo lahko potrdili ljudje sami, predvsem pa nekdanji nosilci javnih funkcij v krajevni skupnosti. Kako je bilo ob nacionalizaciji posestva po vojni najbrž ni treba pisati. Tako je bilo tudi ob arondacijah v začetku šestdesetih let. Nič bolje ni bilo nato ob raznih gradnjah hlevov in težkih vožnjah skozi naselja z velikimi traktorji in ostalimi kmetijskimi stroji. Podobno je bilo sredi sedemdesetih let ob postavitvi ekološko zelo sporne linije v novem hlevu, ko so višek gnojevke, ki so jo pridelali v sistemu izplakovanja, zvozili neposredno ob in v struge po zgornjem delu Radenskega polja. V kompleksu poslopij pa so zgradili še krajinsko in arhitekturno zelo moteč ogromen betonski skedenj (ali sušilnico), ki pa pravzaprav ni nikoli dobro funkcioniral. Najmanj enkrat na leto je bilo tudi veliko dvorišče založeno vsaj en meter v višino čez in čez z umetnimi gnojili. Koliko je bilo uporabljenih raznih škropiv in posledično za tem obolelih (umrlih??) delavcev in ostalih v neposredni bližini naših bivalnih okolij, ni mogoče dobiti nobenih uradnih podatkov. A vemo, da se je to dogajalo. Kako zapuščeni so bili travniki, pa tudi marsikatera njivska površina, kjer so rasle težke kislice in ostalo ščavje od Račne pa do Šmarja in od Stare vasi pa do Št.Jurija, ni treba posebej razlagati. Koliko je bilo pregnite silaže, številnih odpakov, poginjenih in kar tako odvrženih živali? Se še spomnite slinavke in parkljevke in razkužilnih bazenov in slame? Ali pa morda celo odtekanja gnojevke na bližnje pokopališče?

In še bi lahko našteval... Karkoli si predlagal, da bi se uredilo, so v glavnem vodstva posestva oziroma "višje instance" ignorirali ali pa so se izgovarjali na slabo gospodarsko situacijo.

Podjetnik Lado Kastelec in svetovalec Rudi Pogačar pri predstavitvi načrtov načrtovane razstavljalnice starih avtomobilov.

PRODAJA POSESTVA, NOVO LASTNIŠTVO IN NAČRTI

Ob prodaji posestva v privatno last sem bil tudi sam precej skeptičen, saj si nisem znal predstavljati, kaj bo v tako ekološko, prostorsko, tehnološko, in še kako drugače zanemarjenem kompleksu možno sploh uresničiti, da bi bilo med drugim tudi gospodarsko solidno. Ob prenovi prvega dela, ki so mu poleg osnovne kmetijske dejavnosti dodani tudi trgovinski, turistični in še nekateri drugi gospodarski elementi, pa smo se lahko prepričali, da je kompleks začel delovati in kar je za okoliške prebivalce nedvomno velikega pomena - (zaenkrat v glavnem) nemoteče. Nezanemarljivo je tudi dejstvo, da sta oba nova lastnika nekdanjih poslopij na posestvu in pripadajočih zemljišč domačina in sta se z do zdaj izvedenimi projekti izkazala kot solidna izvajalca.

EVROPSKI STANDARDI TUDI ZA OKOLJSKE IN EKOLOŠKE PROJEKTE

Sprehodimo se še nekoliko po izhodiščih v zvezi s starimi avtomobili doma in v tujini! Slovenija se je ob zadnjem referendumu za priključitev v Evropsko zvezo odločila, da bo morala v zelo kratkem času na številnih še evropsko neprimerljivih področjih privzeti standarde in prilagoditi zakonodajo. Tako bo tudi v zvezi z okoljskimi in ekološkimi normativi.

Spomnimo se še, kako trd je bil oreh v zvezi z osrednjim komunalnim odlagališčem! Podobno bo tudi v zvezi z odpadnimi vodami in nenazadnje tudi v zvezi s starimi izrabljenimi avtomobili in drugimi (tudi kmetijskimi) stroji in napravami. Odmetavanje po gozdovih in v raznih jamah že zdaj sicer ni dovoljeno, a se še kar naprej dogaja. Zato se bodo komunalni redarji in druge inšpekcijske ter upravne službe vedno bolj specializirali za preprečevanje neodgovornega ravnanja imetnikov odsluženih avtomobilov, strojev in naprav. Napredek v tej smeri je sicer počasen, a neizbežen.

Precej novosti bo na tem področju prinesla tudi davčna zakonodaja, saj bo moral vsak lastnik od 1. 1. 2007 plačevati davek toliko časa, dokler ne bo dobil potrdila od države izbranega in potrjenega "zbiralca" oziroma "razstavljalca" omenjenih naprav. Razbitino ali pa samo odslužen avtomobil bo treba odpeljati v razstavljalni-

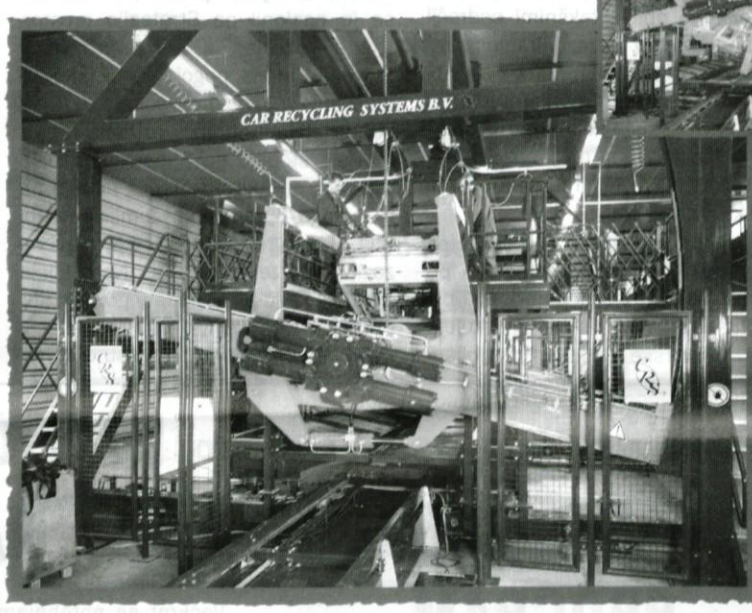

Slika zgoraj: Robot, ki obrača avtomobile.
Slika levo: Osuševalna ploščad
Slike spodaj: Ostali tehnološki procesi v razstavljalnici.

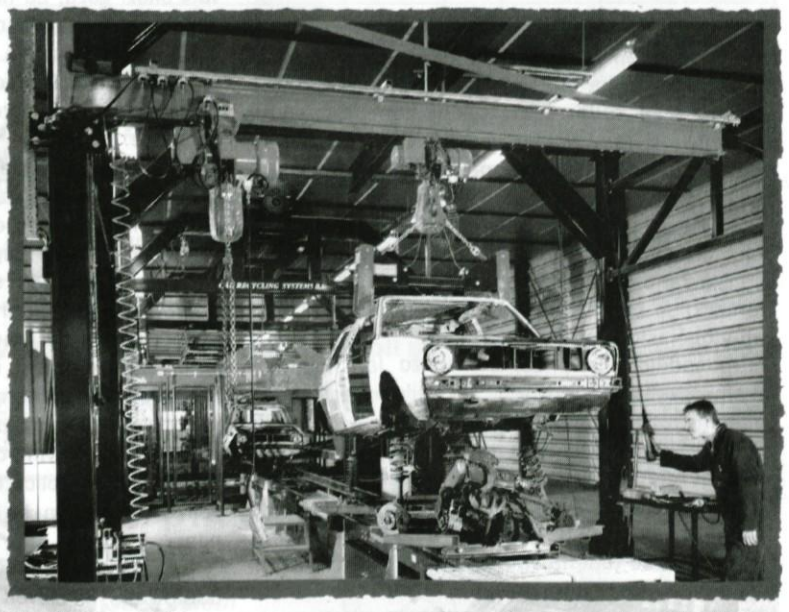

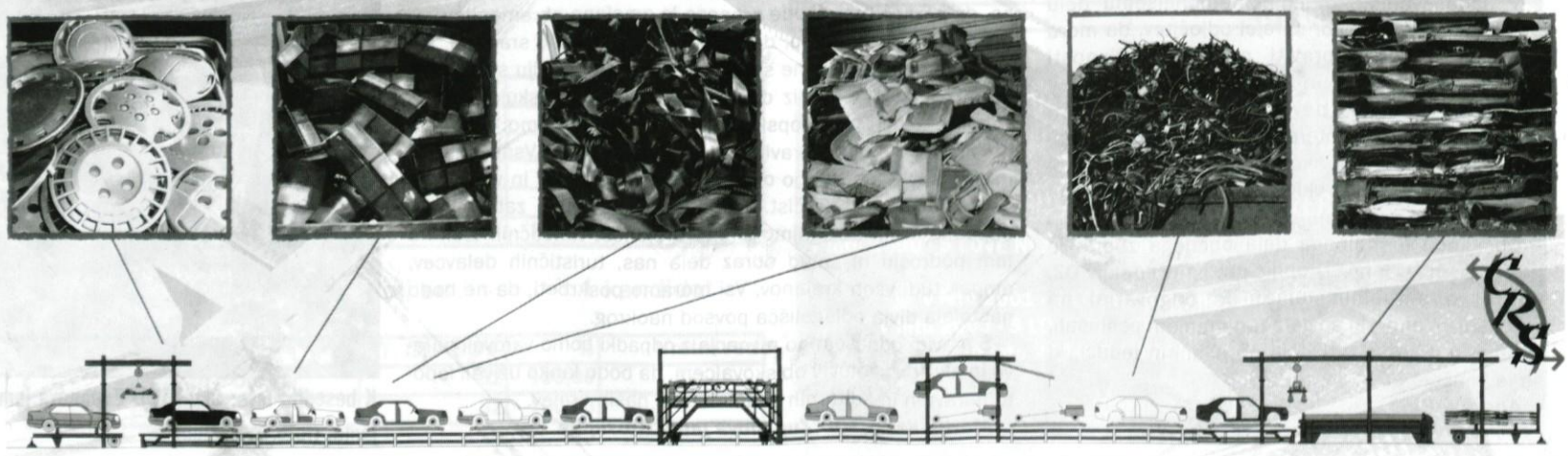

Panorama kompleksa nekdanjih hlevov pod Boštanjem, kjer naj bi bila postavljena razstavljalnica.

co, ki jo bo kot usposobljeno za to dejavnost na razpisu s koncesijo določila država. Vsi, ki tega ne bodo storili, avtomobila ne bodo mogli deregistrirati in bodo zato plačevali dokaj visok davek.

STARI AVTOMOBILI IN STARO ŽELEZO

V Sloveniji je študijo ogroženosti okolja s starimi avtomobili dalo izdelati pristojno ministrstvo in ugotovilo, da je takih avtomobilov v zadnjih petih letih nekaj stotisoč. Po drugi strani pa za slovensko železarsko industrijo uvažamo staro železo, saj le tega uradni zbiratelji ne uspejo zbrati dovolj, kar je ob že tako skrahiranem gospodarstvu v nebo vpijoč greh.

KONCESIJE

Zato je Vlada RS že objavila javni razpis za podelitev koncesij za opravljanje gospodarske javne službe ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili. Opravljanje javne službe se bo podelilo enemu ali več koncesionarjem za dobo petih let od sklenitve koncesijske pogodbe, ki se lahko podaljša.

RAZSTAVLJALNICA POD BOŠTANJEM

Načrtovana razstavljalnica avtomobilov pod Boštanjem bi bila narejena po holandskem modelu. Prav takšno so si ogledali v pokrajini Breda na Nizozemskem, kjer je razstavljalnica postavljena sredi kmetijskega območja neposredno ob vodnem zbiralniku - stolpu. Temelji izključno na mehanskem razstavljanju, kar pomeni, da v delovnem procesu ni nikakršnih kurjenj ali drugih kemičnih postopkov. Postopek je v grobem narejen po podobnem principu kot v tovarnah za izdelavo novih avtomobilov, le v obratnem vrstnem redu.

DOSTOP DO RAZSTAVLJALNICE POD BOŠTANJEM

Zaradi bolj odprtega prostora in same postavitve tehnološkega sistema v obstoječe objekte je dostop načrtovan po rahli klančini z radenske ceste na spodnji jugozahodni strani nekdanjega velikega in novejšega hleva.

ZAPOSLENI IN OSTALE KAPACITETE

V tehnološki liniji bi bilo zaposlenih 14 ljudi, v ostali logistiki pa še 6. Za obratovanje bi potrebovali enega delavca s srednjo tehnično izobrazbo kot vodjo obratovalnice, ostali zaposleni pa bi bili kvalificirani mehaniki in priučeni delavci.

Na začetku imajo v načrtu razstaviti od 3.000 do 5.000 starih avtomobilov, v nadaljevanju pa do 10.000. Dnevno bi bilo v povprečni obremenitvi pripeljanih od 35 do 40 avtomobilov, približno enako količino pa bi nato v razstavljenem stanju tudi odpeljali.

Sedanja energetska in ostala infrastruktura zadovoljuje potrebam razstavljalnice in ni potreb po povečanju.

POSAMEZNE POSTAJE V RAZSTAVLJALNICI

Predstavitev posameznih postaj v razstavljalnici mi je razložil g. Rudi Pogačar, dipl. inženir strojništva. Izgleda pa takole:

1. Na prvi postaji je načrtovan dovoz na dvorišče in razkladanje.

2. postaja je namenjena osuševanju avtomobila. Ker je v vsakem posameznem avtomobilu približno 40 kg nevarnih snovi, najprej odstranijo le-te. Avtomobil postavijo z dvigalom na posebno ploščad in mu odvijejo vse vijake, da iztečejo olja in vse ostale okolju škodljive tekočine ter mu nato odstranijo tudi akumulator. Trije osuševalni platoji bi bili postavljeni v nekdanjem molzišču.

3. postaja se začne na 60 m dolgem tekočem traku, ki bi bil postavljen v nekdanjem velikem novejšem hlevu, kjer avtomobilu najprej odvzemajo okrasne kape in kolesne obroče.

4. postaja je namenjena odstranjevanju vrat, pokrova motorja in pokrova prtljažnika.

5. Na 5. postaji snamejo oziroma odvijačijo odbijače, okrasne letve, sedeže, steklo ter sprednje in zadnje luči.

6. Sledi demontaža armaturne plošče, sedežev, talnih in stropnih oblog.

7. Na 7. postaji že precej oskubljen avtomobil obrnejo z velikim robotom na streho in mu odstranijo izpušne cevi in lonce ter nato na spodnjem delu odvijejo ali odrežejo nosilce motorja in ga nato spet obrnejo nazaj.

8. Sledi odvijačenje/rezanje motorja, menjalnika in nato še kolesnih osi.

9. V 9. fazi odstranijo vse žice električne napeljave in hladilne naprave.

10. Sledi zadnja, 10. postaja, kjer tako očiščeno avtomobilsko školjko stisnejo v hidravljični stiskalnici.

SHRANJEVANJE IN ODVOZ RAZSTAVLJENIH DELOV

Vsi posamezni deli se shranjujejo v zato primernih zabojnikih in sodih. Posamezne odstranjene dele bi do zadostnih količin skladiščili v nekdanjih treh starih hlevih, dokler jih nato posamezni odvzemniki ne bi odpeljali v svoje predelovalnice.

GABARITI IN VEDUTE

Podjetnik Lado Kastelec pa pravi, da se sama gradbena masa sedanjih gospodarskih zgradb v glavnem ne bo spreminjala, le na tistem delu, kjer bo potrebno dva dosedanja nosilca prerezati in dvigniti ostrešje zaradi montaže robota. Razlika med sedanjim in bodočim slemenom bi znašala do največ 1 m v višino, po dolžini pa 8 m. Kompleks razstavljalnice bo ograjen. V celoti gledano bo s prekritjem streh in ureditvijo pročelij njihov izgled kvečjemu lepši, nekoliko manj ugoden pa bo morda pogled s ptičje perspektive na dovozno plaščad na zahodnem delu velikega hleva.

PARKOVNA UREDITEV

Kar precej sredstev je Kastelec pripravljen vložiti tudi za realizacijo parkovne zasaditve in ozelenitve kompleksa ter živih mej. Po idejnem načrtu, ki mu ga je pripravil krajinski arhitekt Mitja Škrjanec, je predvidena zasaditev okoli 900 smrek, ter 5500 listavcev, grmovnic in drugih rastlin, pa še približno 4000 m² urejenih trat.

ZAGON

Načrtovano namestitev linije bi izdelali v šestih mesecih, poskusni zagon pa bi trajal od enega do dveh mesecev. Začetno delovanje do polovične kapacitete načrtujejo do enega leta, polno obratovanje pa čez tri leta.

OCENA VPLIVA NA OKOLJE

Študijo vpliva na okolje za načrtovano razstavljalnico je napravilo podjetje OIKOS iz Domžal. Ocena je bila namenjena posameznih vplivom na tla, vodo, zrak, hrup, odpadkom in družbeno okolje. Razvrstitev je bila narejena v posebni razpredelnici od 1 (ni vpliva), pa do 5 (nesprejemljiv vpliv). Skupna ocena razstavljalnice pod Boštanjem je dosegla razvrstitev v 2. kategorijo, kar pomeni zmeren vpliv na okolje.

DRUŽBENO OKOLJE

Občina Grosuplje ima v (do)sedanjem prostorskem planu na območju Boštanja načrtovano kmetijsko dejavnost. Kakšno je trenutno naše kmetijstvo in kakšno bo v bodoče v Evropski zvezi, je verjetno že vsem jasno. Nekateri strokovnjaki celo zatrjujejo, da sta naši pridelava in predelava hrane nasproti evropski trenutno 75 %-no nekonkurenčni in da prihodki od kmetijskih vlaganj v naslednjem desetletju ne bodo pokrivali niti osnovne amortizacije. Tudi velikega in številnega leporečenja o turizmu, kulturi in še marsičem, je bilo v zadnjih več kot desetih letih več kot dovolj. Veliko manj pa je bilo od tega kruha.

Zato bo verjetno prostorskemu planu treba dodati še kakšen dodaten podatek o namenu in nosilcih gospodarske uspešnosti, pa tudi o socialni stabilnosti in kakovosti življenja ljudi v ožjem in širšem zaledju.

ZAKLJUČEK

Kako naprej? - Treba se bo morda še enkrat vsesti skupaj (morda tudi večkrat), morda pojasniti še kakšno nejasnost, biti pazljiv do ljudi in do okolja - in zadeva bi najbrž lahko stekla. Če pa ste že iz tega prispevka razbrali poleg predstavitve projekta za širšo javnost še poskus realnega prikaza s soočenjem preteklosti, sedanjosti in z neizbežnimi prihodnjimi trendi gospodarskega in nasploh družbenega razvoja, ste iz njega zvedeli skoraj vse.

In če imamo že vrabca v roki, ne sanjajmo o pečenih golobih na podrtih grajskih zidovih ali pa o uspešni rasti živopisanih rožic na propadlih kolhoznih posestvih! Nedvomno pa za realizacijo (tudi tega projekta v predlagani obliki ali kako drugače) obstaja več poti. Upam in želim si, da bi izbrali najprijaznejšo in uspešno med njimi.

Jože Miklič

PRAZNIK SV. FLORJANA V ŠKOCJANU

Škocjan, 4. maja - Župnija sv. Kancijana v Škocjanu je bila na prvo majsko nedeljo, ko je godoval zavetnik gasilcev sv. Florjan (Florijan), gostiteljica slovesnega, a sproščenega gasilskega srečanja, ki je letos sovpadalo tudi s pričetkom praznovanja 80-letnice Prostovoljnega gasilskega društva Škocjan. Maše, ki jo je daroval škocjanski župnik Toni Prijatelj, se je udeležilo kar 88 uniformiranih gasilcev ter 18 uniformiranih gasilk iz PGD Škocjan, PGD Ponova vas, PGD Št. Jurij in PGD Turjak. Slednji sicer spadajo v Gasilsko zvezo in občino Velike Lašče, a so že stoletja sestavni del škocjanske fare, ki je bila ustanovljena daljnega leta 1260 in je nekoč segala vse do Roba, Raščice in Ponikev.

Ponovski, šentjurski, škocjanski in turjaški gasilci skupaj v čast in zahvalo sv. Florjanu. - (foto: Leopold Sever)

Slavnostna povorka gasilk in gasilcev je malo pred 10. uro v ešalonu, ki ga je vodil domači poveljnik Janez Sever, in ob ubranih zvokih, ki so jih iz zvonov izvabljali škocjanski pritrkovalci, že korakala od gasilskega doma proti farni cerkvi. Tam nas je pričakalo veliko število obiskovalcev, ki so si z zanimanjem ogledovali razstavljeno gasilsko tehniko sodelujočih gasilskih društev. Sprevod je nato krenil v cerkev, kjer smo gasilci in gasilke sodelovali pri mašni daritvi. Škocjanski župnik g. Prijatelj je v pridigi posebej poudaril pomen lepih šeg in navad ob različnih praznikih. Tako je dobršen del le-teh vezan prav na čaščenje sv. Florjana, zavetnika gasilcev, ki naj bi nas varoval pred časnim in večnim ognjem. V cerkvi je nastopil tudi veteran med škocjanskimi igralci Štefan Zrnec iz Laporij, ki je zbrane gasilce in gasilke nagovoril v Trubarjevem jeziku z izbranimi besedami iz Trubarjevih premišljevanj.

Po sv. maši je poveljnik domačega gasilskega društva gasilce in gasilke razvrstil pred cerkvijo, kjer jih je g. župnik blagoslovil, prav tako tudi gasilsko tehniko. Kot je sam dejal, pri slednjih ni prav nič skoparil z žegnano vodo, ki pa smo je - res da nežegnane - krotilci ognja vajeni. Sicer splošno znano dejstvo, da gasilci vodo uporabljamo le za gašenje, se je potrdilo tudi v prijateljskem druženju, ki je sledilo uradnemu delu srečanja. Ob prigrizku naša grla niso ostala suha. Poskrbljeno je bilo tudi za muzike želna ušesa, saj nam je z narodnozabavnimi vižami lepšal dan domači ansambel "Najdenčki", ki ga sestavljajo: Drago Elikan, Igor Podlogar in Marjan Peterlin. Rosno mladi, pa tudi tisti, ki se nam je rosa že nekoliko posušila, smo uživali tudi ob zvokih škocjanske rock skupine Crazy mama, ki jo tvorijo: Primož Centa, Tadej Koprivec, Aleš Šmuc, Robert Čeh in pevka Ana Gregorič.

Veseli smo, da škocjanske, šentjurske, ponovske in turjaške gasilce poleg klica "Na pomoč!" druži in povezuje tudi prijateljstvo. To je kratko in jedrnato s Trubarjevimi besedami zaobjel tudi Štefan Zrnec: "Naj bo podnevi al` ponoč`, gasilski pozdrav je: Na pomoč!"

Prijateljem gasilcem, med katerimi je bilo veliko mladih, bi se rad zahvalil za pomoč pri organizaciji srečanja ter množično udeležbo na njem. Hvala za dobro voljo, ki ste jo prinesli s seboj, in ne nazadnje hvala tudi za darove pri cerkveni nabirki (ofru). Gasilci smo jih namenili obnovi pod težo let utrujene strehe na škocjanski cerkvi.

Na gasilsko srečanje nas bo spominjal obesek s podobo sv. Florjana, gasilskim znakom in napisom "Škocjan 2003". Škocjanci, Ponovci, Šentjurci in Turjačani! Al` ni lepo, da smo pr`jat`l`i? Nasvidenje prihodnje leto pri sv. Antonu na Taboru.

Predsednik PGD Škocjan Martin Tomažin

Po maši so se gasilci zadržali na družabnem srečanju. - (foto: Leopold Sever)

OBMOČNO ZDRUŽENJE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO GROSUPLJE

obvešča vse svoje člane in ostale občane, da je pisarna združenja od 14. maja 2003 dalje odprta vsako drugo in četrto sredo v mesecu in sicer od 18. do 19. ure.
V mesecih julij in avgust je pisarna zaprta.
OBMOČNO ZDRUŽENJE VVS GROSUPLJE

FLORJANOVO PRI SV. ANTONU

Gasilci iz žalske župnije pred cerkvijo sv. Antona v Veliki Loki.

Velika Loka, 3. 5. 2003 – Prostovoljni gasilci iz Luč, Velike Loke, Velikega Mlačevega, Zagradca in Žalne so se zbrali na športnem igrišču ob gasilskem domu v Veliki Loki in odšli v povorki v cerkev sv. Antona k zahvalni in prošnji sv. maši. Zdaj že tradicionalno lepo navado, ko vsako leto organizira eno od društev v župniji pri svojem soseskinem zavetniku mašo v čast sv. Florjanu, je pozdravil predstavnik loških gasilcev Stane Zabukovec. Z vzpodbudnimi besedami pa jo je dopolnil žalski župnik Andrej Šink, ko je poudaril osmišljanje včasih tudi dokaj težavnih poti, ki so v takšnih organizacijah in v današnjih sorazmerno nenaklonjenih časih za prostovoljno delo predpogoj za kakršen koli uspeh. Namreč: Ni vedno lahko sprejeti in razumeti vseh pripomb in kritik, ki se pojavijo med sodelujočimi, največkrat pa so usmerjene predvsem v nosilce raznih funkcij v teh organizacijah. Vendar naj bi vsakdo dobronamerno pripombo razumel tudi kot naslednjo stopnico na poti k cilju.

Na koncu sv. maše se je župnik gasilcem zahvalil v imenu župljanov župnije Žalna in jim zaželel, da bi strokovno bili vedno pripravljeni "na pomoč", a da bi bila ta pomoč čim manjkrat tudi v resnici potrebna. Nato so se udeleženci še zadržali v prijetnem druženju v dvorani loškega gasilskega doma.

Jože Miklič

Utrinka s praznovanja 30 letnice Taborniškega rodu Louis Adamič Grosuplje.

REGIJSKI POSVET ZA ČLANICE V PROSTOVOLJNIH GASILSKIH DRUŠTVIH IN GASILSKIH ZVEZAH

"ALI SO POKALI ZA ŽENSKE TEKMOVALNE ENOTE ŠE VEDNO MANJŠI OD POKALOV MOŠKIH TEKMOVALNIH ENOT?"

Udeleženke regijskega posveta gasilk.

Grosuplje, 10. maja 2003 – V sejni sobi Gasilskega centra v Grosupljem so se zbrale članice v prostovoljnih društvih in gasilskih zvezah Dobrepolje, Grosuplje, Ivančna Gorica, Kočevje, Loški Potok in Ribnica, ki skupaj tvorijo Ljubljansko regijo II. Članic v teh zvezah je po številu okoli 850, posveta pa se je udeležilo 60 gasilk. Udeležila se ga je tudi predsednica Sveta članic in podpredsednica Gasilske zveze Slovenije, tov. Marina Turk Cimperle.

Udeleženke je pozdravila naša prizadevna gasilka Marija Marinčič. (Iz zaupnih virov smo izvedeli, da je nominirana za dolgoletno prizadevno in uspešno delo v gasilstvu najvišje priznanje, ki jo podeljuje Gasilska zveza Slovenije – kipec in značko Matevža Haceta. Priznanje bo prejela na gasilskem kongresu 24. 5. letos na Bledu.) Prav tako je gasilke pozdravil predsednik Gasilske zveze Grosuplje Andrej Bahovec in jim poleg besednega priznanja o uspešnosti zaželel, da takšno delo nadaljujejo in ga prenašajo na svoje otroke.

V začetku posveta so domačinke pripravile tudi kratek kulturni program, v katerem je nastopila nova grosupeljska vokalna skupina - ženski oktet Viva vox. Nastopili pa so tudi tri mlade gatinske gasilke (Eva, Maja in Urša) z recitacijami in harmonikaš Tomaž Lupleng iz Grosupljega.

V delovnem programu srečanja je s predavanjem, podprtim s projeciranjem prosojnic na steno, nastopila tov. Martina Jelovčan, ki je predsednica Gasilske zveze v Škofji Loki. Spregovorila je o porastu števila članstva v slovenskem gasilstvu, saj jih je bilo npr. leta 1954 44.223, letos pa jih je že prek 120.000. Tudi članstvo med ženskami stalno narašča, saj se je od zadnjega gasilskega kongresa pred petimi leti povzpelo za skoraj 4.000 in je koncem lanskega leta doseglo število 27.894. V posameznih društvih in zvezah pa prevzemajo različne funkcije in specialnosti. Najdemo jih na odgovornih mestih, kot so: bolničarke, godbenice, informatike, inštruktorice, reševalke na vodi in tehnične reševalke, sodnice pri gasilskih in športnih tekmovanjih, strojnice, voznice, upravljalke radijskih postaj, pa tudi v poveljstvih gasilskih zvez, regijskih svetov in različnih funkcij v Gasilski zvezi Slovenije in podobno.

Martina Jelovčan, predsednica Gasilske zveze Škofja Loka, je predavala o možnostih za delovanje gasilk.

Za vsako dobro delo v kateri koli skupini je potreben dober program. Tako je tudi v gasilskih vrstah. Pri teh programih in njihovi izvedbi pa ni nujno, da so strogo formalizirani, ampak jim lahko dodamo tudi druge neformalne oblike. Košček svojega čutenja, videnja in ženske narave je nedvomno dobrodošlo in je večkrat lahko tudi pika na "i" v strogi in zadržani moški družbi. Znano je tudi, da ženske lahko prej najdejo stik s človekom. Področja, kot so šport, kultura, mladi, programi meseca požarne varnosti, tekmovanja, družabna srečanja, muzejska in arhivska dejavnost so lahko mnogo boljša, lepša, barvitejša... Na ta način so ženske v bistvu odgovorile tudi na zapisano "diskriminacijo" v podnaslovu, ki se je ponekod tudi dogajala.

Nato je sledilo predavanje o prvi pomoči, ki jo je strokovno predstavila Alojzija Fink iz Čušperka. Sledila so poročila predsednic svetov v posameznih gasilskih zvezah v regiji. Vse so ugotavljale, da so v svojem okolju bile uspešne. Na koncu so grosupeljski tovariši gasilci pod vodstvom Avgusta Burgerja uprizorili demonstracijo gašenja z gasilnimi aparati, pokazali kako se gasi plinsko jeklenko in gašenje z vodnim topom in peno. Za konec srečanja pa jim je GZ Grosuplje poskrbela za pogostitev v gostilni Krpan.

Jože Miklič

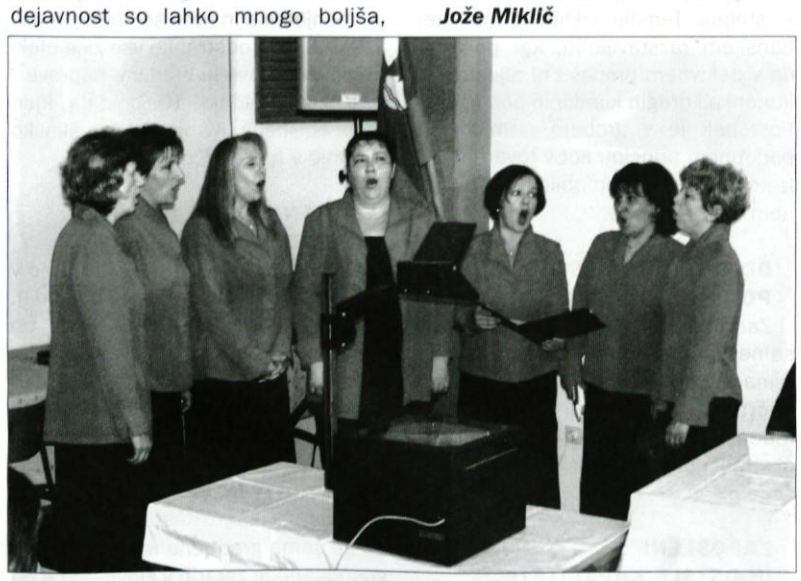

Nova grosupeljska vokalna skupina Viva vox je nastopila v kulturnem programu na srečanju gasilk.

GROSUPLJE, KDO BO TEBE LJUBIL? (osebno razmišljanje XXXVI.)

Kraj dogodka:
NLB, Poslovalnica Grosuplje
Čas dogodka:
30. 4. 2003 od 9.00 do 13.00.

Zadnji delovni dan pred praznikom prvega maja, obenem pa tudi izplačilni dan za upokojence. Vrsta pred banko se začne že kmalu po osmi uri. Banka se odpre ob deveti uri in je pred vrati že cca. 100 ljudi. Potem se začne: čakanje, prerivanje, čakanje, tiho nezadovoljstvo, toda vrste se pomikajo zelo počasi. Končno po dveh urah in pol stranka pride do bančnega okenca...

Kot da prosimo za miloščino, ne pa da smo upravičeni do svojega denarja in to hitro in kulturno.

Komentar prepuščam vsem sotrpinom, ki so bili v vrsti in doživeli to izkušnjo.

Še eno posebnost ima NLB, Poslovalnica Grosuplje in to je velika gneča tudi takrat, ko ni plačilni dan za pokojnine in ko ni zadnji delovni dan pred prazniki.

Tretja posebnost NLB, Poslovalnice Grosuplje je, da so za bančnimi okenci nenehno nove uslužbenke, ki še ne obvladajo svojega posla in imajo ob sebi največkrat inštruktorje, ki jih kar med delovnim časom trenirajo za delo s strankami.

Tega v svetu nisem doživel še nikjer, pa sem bil gost v mnogih bankah po svetu.

Upam, da se bo tudi v NLB, Poslovalnica Grosuplje in na splošno v ostalih Poslovalnicah NLB kmalu kaj spremenilo. Kaj nam drugega preostane kot upanje.

Anton Žitnik

KOT NOVINARKA ŽELIM BITI DRZNA, PA NE PREVEČ

S Tadejo Anžlovar, radijsko in televizijsko novinarko, živiva že vse življenje na Grosupljem le nekaj sto metrov narazen, vendar sva se osebno prvič srečala šele pred tremi leti na Zelenem valu. Med predpogovorom z mano je sprejela telefonsko policijsko poročilo, mu v minuti dala dokončno obliko in ga s kultivirano, profesionalno izreko voditeljice radijskega programa, v glasovih katere ni bilo za trohico dolenjskega narečja, prebrala v eter. Na radijskih valovih se je očitno počutila kot ribica v vodi.

Na dogovorjeni pogovor za GO je h Krpanu prišla morda z minuto zamude. Inštruiram angleščino in nemščino, je pojasnila, rada imam jezike, še posebno pa slovenščino. Tako bogata je in na toliko načinov se v njej lahko izraziš. Izogibam pa se nepotrebnim tujkam. Zakaj konsekvenca, če imamo posledico?

Nato mi pripoveduje, da je začela poklicno delati na Zelenem valu, kjer je bila pet let in pol voditeljica radijskega programa, jutranjega, popoldanskega in večernega, kakor kdaj. Za dobrega novinarja se ji zdi potrebno, da je razgledan, da spremlja vsakdanje stvari in da je radoveden, pri podajanju pa seveda ne sme biti suhoparen, temveč nekaj posebnega, osebnega. Novinar mora imeti občutek za jezik. Nikoli nisem brala dosti knjig, toda zmeraj sem pri branju pozorna na tisto, kar bi lahko uporabila v oddaji. Če slišim dobro misel, si jo takoj zapišem, tudi v avtu. Kot novinarka želim biti tudi drzna, pa ne preveč. Poslušalcev pa nikoli ne podcenjujem, a tudi božam jih ne.

Ko jo vprašam o Zelenem valu, zvem, da je bil kolektiv prijeten, da pa ga žal več ni. Na Zeleni val je bila prav čustveno navezana, bil ji je profesionalni hobi. Saj je bila služba, ampak zmeraj je bilo tudi veselje. Ni bila rutina, ampak stik z ljudmi - prek etra. Najraje je imela kontaktne oddaje in goste v studiu. Ob tem pozabiš, da si v etru, in kadar se sprosti tudi gost, je super. Oddaja uspe.

Redki delajo isto stvar dolgo časa. Morda se izpoješ. Ampak dokler delaš, te imajo ljudje radi, ko greš, te nihče več ne pogreša. Vsem pa tako nikoli ne moreš biti všeč. Delo na Zelenem valu je bilo osebno, povezano z okoljem, ki ga imam rada. Kjer ljudje so, kar so, kjer so odnosi pristni, odkriti. Ampak tudi tega je vse manj.

Zdaj že dobra tri leta delam na TV Slovenija - informativni program. Pripravljam prispevke za Dnevnik, Odmeve, še pred slabim mesecem sem delala tudi za oddajo Vaš kraj, ki jo je po novi shemi nadomestila lokalna kronika ob pol osmih zvečer. Pokrivam območje Škofljice, Grosupljega, Ivančne Gorice in Dobrepolja. V ponedeljek sem izjemoma imela prispevek o problemu banke SIB, sicer pa političnih in gospodarskih tem nimam.

Naš televizijski reportažni prispevek lahko traja dobro minuto. Vanjo moraš strniti na terenu posneto izjavo sogovornika in off, svoje avtorsko besedilo. Zaradi časa si dostikrat v dilemi, v kaj reportažo strniti in katere dele posnete izjave žrtvovati. Kakšne izjave trikrat, petkrat preposlušam, da bi bil prispevek natančen in hkrati enostaven.

Reportažne teme mi bolj ležijo, ker so bolj osebne, bolj lahko izrabiš jezik, z ljudmi prideš v kontakt, v stik. Politika in gospodarstvo sta suhoparnejši. Ampak reportaža ni manj zahtevna in manj resna.

Na vprašanje o avtorski razpoznavnosti mi Tadeja odgovori, da je namen televizijskega informativnega prispevka seznaniti javnost z dejstvi, dogodki, vprašanji, ne pa da se predstavi avtorski novinar. Sploh pa pri tv prispevku sodeluje vrsta ljudi.

Na terenu s snemalcem posnameva sliko in besedo. Surovino nato pregledam v preglednici televizijske hiše in določim kode, tj. dele posnetega gradiva, ki naj bi bili predvajani. Potem napišem svoj off in ga odnesem lektorici v pregled. Televizijski jezik je zelo vpliven, zato skrbimo, da je izgovorno pa tudi stilno kultiviran. Predvsem pa mora biti razumljiv in prispevek jasen. Včasih zaradi ažurnosti ne gre skozi lekturo, a o tem odloča urednik. Po pregledu ga v prepisovalnici preberem, kar tehnični mojster posname, nato pa obe kaseti: terensko s kodami in kaseto s posnetkom svojega besedila odnesem v montažo, kjer ga pripravijo za oddajo. Prispevek se navadno začne z offom. Tako nastane tretja kaseta, ki jo izročim tajnici režije. V režiji so tonski tehnik, realizator, tajnica in človek grafike, ki poskrbi za telope oz. dube, tj. za podnapis(e). Ob sami oddaji pa ima prvo besedo voditelj v studiu, ki prispevek napove, nato pa se ob glasu reporterja začne prispevek predvajati.

Tadeji sem priznal, da si kar težko predstavljam, koliko ljudi sodeluje in koliko časa je potrebno za eno polurno informativno oddajo takega mozaičnega tipa.

Povedala mi je, da je za prvo, nastopno tv reportažo dobila sanjsko poroko Američanke in Američana na Bledu. Urednik jo je vrgel v vodo in plavala je, kot je vedela in znala. Ko se je vrnila v televizijsko hišo, je z offom šla kar mimo lektorice, zaradi česar se je nato prav začetniško odločno sprla še z urednikom. K sreči je bil reportažni prispevek dober in prikazan celo na CNN.

Biti novinar v domačem ali dobro znanem okolju pa je včasih tudi težko. Trudi se, da so njeni prispevki nepristranski, pa vendar se včasih komu zameri. Tako ji je neki gospod z Občine Grosuplje pred kratkim očital, da mu je izpustila nekaj bistvenih besed. Čez en teden pa je ugotovil, da jo je zamenjal z neko drugo novinarko, in se ji opravičil.

Na koncu mi je zaupala, da tv programa skorajda ne gleda. Dovolj da ga ima v službi. Doma in v avtu pa rada odpre Zeleni val, če le lovi njegov signal. Povezuje jo z domačim okoljem. Ko jo vprašam, katero je domače, pove, da področje Grosupljega, ki ga nikakor ne bi zapustila, in tudi Ivančne Gorice. Tam ima malo sestrično, s katero rada hodi okoli. Rada se srečuje z ljudmi in čim več stvari skusi.

Še si želi kdaj biti voditeljica programa na radiu. Rada je tudi voditeljica javnih prireditev. Sempatja napiše kaj za tiskane medije. Ob enih ponoči je oddala prispevek za GO. Začela pa je pisati tudi knjigo. O sebi, ljudeh in dogodkih.

Knjigo simpatične novinarke bom z veseljem prebral.

Jmüller

LEP SONČEN POZDRAV VSEM BRALCEM IZ ŠTUDENTSKEGA KLUBA GROŠ!

Maj, mesec ljubezni, je v polnem razmahu. Tudi sonce je vlilo novega elana vsem, ki jim ga je morda še primanjkovalo. V Grošu pa se, saj veste, le redko miruje.

Prvo aprilsko soboto je klub gostil lokalno skupino D.D.V. in skupino Hausarest v okviru promocijske turneje PANKA NAM MANKA. Obiskovalci so uživali ob že preverjeno dobri muziki.

Zanimive kombinacije rocka in literature smo se lahko naužili ob nastopu Carina banda.

Kdor je ostal ravnodušen pri prejšnjih dogodkih, mu je utrip zagotovo poskočil ob Freestyler Night. Na enem mestu, in to v klubu Groš, so bili zbrani skoraj vsi najboljši slovenski izvajalci freestyle-a. S svojim nastopom so nas dodobra presenetili: Trkaj (aktualni 8 Mile freestyle prvak), N´toko (slovenski freestyle prvak 2001), kranjski raper Pižama, ljubljanski Samo Boris. Navdušili so s svojim rapanjem na poljubno izbrano temo občinstva. Moramo jim priznati, da so res mojstri improvizacije!

Naslednji koncert nas je vrnil v dobo rocka z nastopom Maršalov.

Ker smo Groševci odprtih glav, se nismo ustrašili Grošoteke, zabavnega kviza v stilu Kvizkoteke. Ekipe Obrtnikov, Bradonj in Funkcionarjev so se z vztrajnim pritiskanjem na gumbe prijavljale za odgovarjanje na vprašanja. Brez sramu lahko pohvalimo tudi samo tehnično podporo izvedbe kviza! Nestrpno že čakamo na nova vprašanja in izzive.

Tradicionalno prvomajsko kresovanje je Groš letos pripravil na ˝opevanem˝ Koščakovem hribu, kjer je bilo poskrbljeno, da smo se lahko ob kresu greli vse do jutra. Za lažje rajanje sta poskrbela tudi DJ Kosec in tradicionalni Grošev golaž.

Vsi člani vabljeni, da nas obiščete v klubskih prostorih ter se nam pridružite na pohodu in ostalih dogodkih, o katerih kaj več zveste na **www.klub-gros.com.**

Lep pozdrav in veliko sreče

OU GROŠ

KOT DA BI ŽELELI OBELEŽITI 50. OBLETNICO VRTCA KEKEC,

so se letos starši iz vrtca Pika v Šmarju odločili, da sami pripravijo lutkovno predstavo za otroke.

Lutkovna skupina je štela sedem članov, sama pa sem prevzela ogranizacijo (preskrba teksta, lutk, rekvizitov, prostora...).

Glasbena pravljica "ČEBELICA REŠITELJICA" je bila za vse najprimernejša, pa tudi lutke iz vrtca Tinkara so nam bile na voljo in izposojo. Vadili smo enkrat tedensko.

V marcu, ko si prazniki in praznovanja kar podajajo roke, je predstava zagledala luč sveta, oziroma iskrice v očeh najmlajših. Najbolj so žarele oči

tistih otrok, katerih starši so nesebično in pogumno podarili svoj čas in sposobnosti vsem najmlajšim v našem vrtcu.

Še dolgo potem smo z otroki prepevali pesmice, ki smo se jih ob tej priložnosti naučili. Uspeh in aplavz, ki ga je lutkovna skupina požela, je bilo plačilo za trud vsem in vsakemu nastopajočemu posebej. Obenem so dobili potrditev, da prizadevanja niso bila zaman in da je bilo opravljeno dobro delo. To je bila tudi motivacija za naprej, saj so se po dveh zaigranih predstavah soglasno odločili, da v jeseni nadaljujejo svoje poslanstvo in oživijo lutke z novo vsebino. S svojo aktivnostjo so in bodo še naprej udejanjali misel Philla Bosmansa, ki pravi:

Odrasli, sprejmite oči otroka,
da boste drugače gledali na življenje.
Sprejmite sanje otroka po izgubljenem raju.
Sprejmite smeh otroka in njegovo veselje ob majhnih stvareh.
Sprejmite srce otroka, da boste verovali v ljubezen ljudi.

Še v naprej jim v imenu otrok in svojem imenu želim veliko uspeha.

Alenka Bratun

MATERINSKI DAN V ŠT. JURIJU

"Hvala za življenje," je pisalo na golobčku, ki so ga mladinci podarili mamicam ob materinskem dnevu v dvorani v Mali vasi. Ta izrek je bil tudi rdeča nit prireditve, ki smo jo pripravili učenci in učiteljice šole Št. Jurij, v sodelovanju z mladinsko skupino. Mamicam in očetom smo želeli polepšati večer s petjem, plesom in igro.

Veliko truda je v svoj nastop vložila folklorna skupina učencev šole Št. Jurij. Nastopili so v čudovitih nošah z doživeto zaplesanimi plesi, ob spremljavi harmonike, ki jo je igral g. Gruden. Pevski zborček je mamicam pripravil presenečenje, ko so zapeli s svečkami in šopki pomladnega cvetja v rokah.

Učenci dramskega krožka so zaigrali igrico Kdo je napravil Vidku srajčico in pokazali, kako je materino delo in življenje lahko tudi težko in naporno. Prisrčni so bili tudi ostali učenci, posebej otroci iz male šole, ki so s svojo spontanostjo zabavali občinstvo.

Bolj poglobljeno so se na praznik mamic pripravili mladinci, ki so predstavili nekaj recitacij in glasbenih točk. Po prireditvi je sledila igra dramske skupine iz Škocjana.

Matere in žene iz okolice Št. Jurija so nas razveselile z domačimi dobrotami, predstavniki KS Št. Jurij pa so vsaki udeleženki v znak pozornosti podarili nagelj.

Vsem, ki ste se potrudili, da je praznovanje materinskega dne v Št. Juriju potekalo v tako prijetnem vzdušju, se iskreno zahvaljujemo. Mamicam in očetom pa želimo še veliko srečnih starševskih dni.

Učiteljice šole Št. Jurij

MLADI UPI

KULTURNI IN NARAVNI DEDIŠČINI SMO NA STEŽAJ ODPRLI VRATA

Kako pomembna je narodova zgodovina, so se ljudje navadno zavedli šele tedaj, ko so jih družbene razmere ali politični dogodki pahnili v krizo. Čez nekaj takšnih preizkušenj je šel tudi mali slovenski narod, zato naj že otroci od malega spoznavajo in znajo ceniti zgodovino svojega naroda. V to pa sodi tudi spoznavanje naravne in kulturne dediščine. Ohranjati jo in jo približati mlademu rodu, je bil cilj, za dosego katerega je še v letu 2001 nastala pobuda za izvedbo projekta "Naravna in kulturna dediščina šolskega okoliša OŠ Brinje Grosuplje" in sicer potem, ko je Turistična zveza Slovenije objavila pobudo za programe in projekte s skupno tematiko in naslovom "Naravne vrednote, kulturna dediščina in turizem 2001-2002". Tako so se na predlog grosupeljskega Turističnega in okoljskega društva Županova jama izvedbe zahtevnega projekta lotili pedagogi in učenci OŠ Brinje Grosuplje.

Zamisel in odločitev za ta korak sta vse pohvale vredna, priprave pa so najprej zahtevale mnogo časa učiteljev, saj so se morali tudi sami na organiziranih predavanjih, ki jih je vodil g. Stane Peterlin, univ. dipl. biolog in naravovarstvenik, že nekaj let dejaven Grosupeljčan, najprej poglobljeno spoznati s tematiko, da so bili lahko pri izvedbi projekta dobri mentorju učencem.

Temeljni cilji, ki naj bi bili doseženi z izvedbo projekta:

- predstavitev vloge naravne in kulturne dediščine v našem življenju,
- prepoznava dediščine okrog nas,
- povezava vsebine dediščine z vsebino šolskih predmetov,

so bili v času dvomesečnega popisa (september, oktober 2002) dobra podlaga za spoznavanje in nadaljevanje neprecenljive vrednosti dela učencev in mentorjev; popis naj bi po planu zaključili konec šolskega leta 2002/2003.

V zajetnem poročilu, ki so ga že izdelali po zaključenem popisu in analizah, so zapisali, "da je glavni cilj te faze projekta dosežen; prebivalci Grosupljega, zlasti pa učenci, smo se začeli zavedati, da nas naravna in kulturna dediščina bogati in nas medsebojno povezuje, saj predstavlja zgodovino našega kraja. Zanjo moramo skrbeti, jo negovati in ohranjati."

Med naloge, ki so si jih pedagogi in učenci zadali v projektu, je tudi – vsebino projekta čimbolj povezati z vsebino šolskih predmetov.

Tako so v četrtek, 24. aprila 2003, v dopoldanskem času "odprli vrata naravni in kulturni dediščini na območju šolskega okoliša OŠ Brinje Grosuplje".

Z različnih zornih kotov (biološki, zgodovinski, glasbeni, matematični, likovni, ipd.), so v različnih delavnicah spoznavali in obdelovali v naslovu navedeno tematiko.

Učenci so se sami odločili, v kateri od organiziranih delavnic bodo sodelovali. Da bi jim bila odločitev lažja in bi se tudi najlažje približali vsebini, ki jih zanima, jim je bil tudi izbor delavnic skrbno vnaprej predstavljen; tako so se lahko odločali med: računalniško, gospodinjsko, zemljepisno, dvema biološkima delavnicama, glasbeno, tehnično, likovno, matematično, novinarsko, zgodovinsko delavnico, skupina učencev se je v okviru delavnice lotila intervjuja, v eni so raziskovali staro besedišče, v drugi stare knjige, stare pisave in pripravili razstavo starih knjig. V eni izmed delavnic so si v okviru zgodovine cerkve ogledali grosupeljsko cerkev sv. Mihaela in se seznanili z njeno zgodovino, v zgodovinski delavnici so se lotili zgodovine gradu Brinje in mlina, spet druga skupina učencev se je poglobila v "zgodbe starih grosupeljskih hiš", druga je odšla k Čebelarskemu domu na Spodnjem Blatu, kjer so se ogledali terilnico lanu; kovaško obrt pa je eni skupini učencev predstavil domačin g. Avgust Burger.

Skratka, četrtkovo dopoldne je bilo zelo dejavno, tako v delavnicah, ki so bile v šoli, kot tistih na terenu. Tematsko pa so ustvarjali tudi učenci razredne stopnje, kjer so pod spretnimi rokami nastajale prave mojstrovine – od slik do glinenih lončenih posod, izdelanih po starih vzorcih.

Učenci so po zaključenih delavnicah svoje stvaritve in ugotovitve predstavili na zaključni prireditvi, kjer so dekleta iz glasbene delavnice tudi zaigrale na citre tri ljudske pesmi, ki so se jih naučile to dopoldne. Šolsko avlo je krasila prekrasna razstava izdelkov in plakatov. Vse je bilo pripravljeno tako, da so imeli vsi učenci lahko predstavo o dejavnostih, čeprav so sami ustvarjali samo v eni delavnici.

Preveč je bilo ustvarjanja po različnih področjih, da bi lahko vse predstavili na teh straneh. Pomudili se bomo le v nekaj delavnicah in morda katero predstavili v eni izmed naslednjih številk našega časopisa, saj je to tematika, ki je vedno aktualna.

Glede na to, da na vseh sferah poudarjamo ekologijo, pa se pomena tega še vedno ne zavedamo dovolj, poglejmo, kaj so ugotovili učenci, ki so raziskovali v bioloških delavnicah, kjer so le nadaljevali z delom, ki so ga že opravili učenci 5. in 6. razreda, na naravoslovnem dnevu. Na Koščakovem hribu so iskali predstavnike rastlinstva in živalstva in začudeni ugotovili, da so pri prvih raziskavah marsikaj spregledali. Najbolj so se razveselili kače smokulje in si jo z zanimanjem ogledali. Kljub visokim drevesnim krošnjam so ugledali brgleza in v tihoti gozda prisluhnili pritrkavanju žolne in detla.

Zanimiva so bila tudi spoznanja v gospodinjski delavnici. Učenci so namreč zbirali podatke o načinu prehranjevanja starejše in mlajše generacije. Ena skupina je obiskala oskrbovance v Domu starejših občanov in jih povprašala o prehranjevanju v njihovih mladih letih, druga skupina pa je anketirala učence o njihovih načinih hranjenja. Tako so učenci na podlagi intervjujev v Domu starejših občanov zapisali veliko receptov jedi, ki so jih kuhali nekdaj in se prenašajo le z ustnim izročilom. Morda jih bomo kdaj pripravili, saj so bile pristne domače jedi gotovo bolj zdrave od današnjih, v veliki meri že industrijskih. Žal pa, kdo od mladih danes še pomisli na to, če se mu s krožnika smeji pizza?!

Šest napornih, toda zelo ustvarjalnih ur so učenci preživeli v tehnični delavnici, kjer so izdelali makete kozolcev, ki so jih še našli v Grosupljem. Prav tako so učenci v likovni delavnici z različnimi materiali, predvsem ogljem in barvami, poizkušali ovekovečiti lepoto cerkve sv. Mihaela, kjer jih je prevzel predvsem novi mozaik patra dr. Marka Rupnika.

Prav posebej pa so uživali učenci, ki so obiskali kovaško delavnico g. Avgusta Burgerja, saj so jih umetnine, ki nastajajo iz žarečih materialov v primežu kovaških klešč, in vonj po žarečem lesnem oglju naravnost očarali. Tudi sami so se poizkusili pri delu, vendar je spominčke, ki so jih odnesli s seboj, velikodušno in z veliko mero posluha do mladih, izdelal kar mojster sam!

Živahno je bilo ob terilnici lanu za Čebelarskim domom na Spodnjem Blatu, kamor je ga. Marija Jurglič prinesla vse "rekvizite", ki jih še hrani doma. Na pomoč ji je seveda priskočil tudi mož Stane (kaj bi pri takem delu brez moških rok?!) ter sestra Anica Šparovec, in skoraj bi lahko prisluhnili napevu, ki so ga njega dni pele terice... Pravzaprav pa – ali mladina danes sploh ve, kako opojno cvete lan in kako nežen je pogled na polje njegove modrine?!

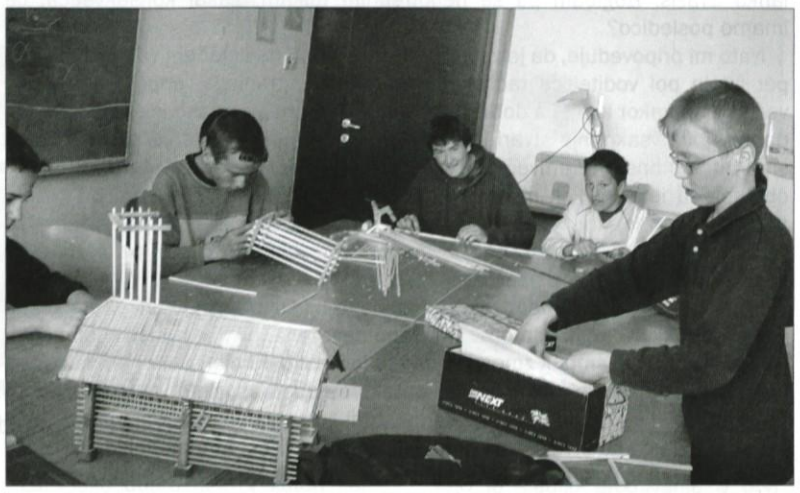

V zemljepisni in računalniški delavnici so učenci oblikovali zemljevid naravne in kulturne dediščine šolskega okoliša Brinje Grosuplje. Z rdečimi pikami so označili najdeno kulturno, z zelenimi pa naravno dediščino. Ta zemljevid je služil kot podlaga za delo "računalnikarjem", kjer so oblikovali računalniški zemljevid. Naj vam zaupamo: s klikom na želeni kraj se vam odpre slika zanimivega kozolca ali hiše, ki je locirana na določenem območju. Ker je bilo to zelo zahtevno in tudi obsežno delo, ga bodo učenci dokončali v poprazničnih dneh, ogledali pa si ga boste lahko na spletnih straneh OŠ Brinje Grosuplje: **www.o-brinje.lj.edus.si.**

Pravo zakladnico davne preteklosti so ustvarili učenci, ki so v ciklu "stare knjige" pripravili razstavo le teh, v dopoldnevu pa se seznanili z začetki pisave, od klinopisov, hieroglifov, do črkopisa... Tistemu, ki zna ceniti vrednost starih knjig, je "jemalo sapo", saj smo videli celo Schillerjevo knjigo iz daljnega leta 1825.

Mentorji so bili zadovoljni z učenci, učenci z delom, ki so ga opravili, ne le zase, temveč je to veliko delo, ki bo lahko obogatilo znanje na več področjih iz našega kraja.

Kaj pa o tem dnevu pravi vodja projekta, profesorica matematike in fizike, gospodična Katja Kmetec?

"Šele sedaj je bil resnično dosežen glavni cilj projekta: učence navdušiti za naravno in kulturno dediščino in jih naučiti ceniti to, kar imamo. Kljub temu, da je bilo opravljeno ogromno dela, pa je to šele začetek .... Upamo, da bomo vzpodbudili tudi ostale krajane Grosupljega k sodelovanju, kajti le s skupnimi močmi nam bo uspelo ohraniti dediščino."

Kakorkoli že: veliko delo, ki ga kaže nadaljevati in dopolnjevati. Vse, kar se še da zabeležiti iz preteklosti za prihodnje rodove, bi bilo škoda, da bi ostalo le v spominih ljudi, ki počasi odhajajo... Velika je popotnica, ki nam jo lahko dajo in hvaležni smo vsakomur, ki jo je pripravljen posredovati. Zato se OŠ Brinje Grosuplje zahvaljuje vsem občanom, ki so učencem in njihovim mentorjem priskočili na pomoč.

Alenka Adamič

Ni uspeha brez naporov

Luka Sterle je grosupeljski osnovnošolec in kapetan ŠKL ekipe. Je priden učenec in zelo perspektiven športnik. Najbolj je bil vesel, ko so ga izbrali in povabili na mednarodno srečanje mladih košarkarjev. Srečanja se je udeležilo le deset mladih športnikov iz bivše Jugoslavije.

Zakaj si se odločil za košarko in ne za kakšen drug šport?

Za košarko sem se odločil, potem ko sem na televiziji gledal, da je Union Olimpija osvojila 3. mesto v Evroligi. To me je navdušilo za košarko.

Slišali sva, da si kapetan ekipe. Kako ti je to uspelo?

Ja, res sem kapetan pionirjev. Vlogo kapetana vedno določi trener. Ne vem, zakaj ravno jaz, menda znam povezati igro. Lažje bi na to vprašanje odgovoril trener.

Kako se počutiš v vlogi kapetana?

V vlogi kapetana res ni tako lahko. Si glavni, vodiš ekipo in soigralcem daješ nasvete. Včasih pa jih je potrebno tudi prepričati, da ni neopravičenih izostankov.

Kako to sprejemajo prijatelji?

Vesel sem, da imam tako dobre prijatelje. Sprejemajo me kot sebi enakega.

Šola, treningi in tekme ... Kako vse skupaj uskladiš?

Vse to res ni lahko. V prostem času, ki ga ni veliko, se učim, ne zamudim pa nobene tekme na televiziji. Treniram vsak dan po uro in pol. Moj delavnik je kar zaseden, menim pa, da ni uspeha brez naporov.

Ali je veliko izostankov od pouka? Kako to nadoknadiš?

Izostankov je kar veliko, kajti skoraj vsako sredo imamo tekmo in tako izostanem najmanj dve uri ali več. Izostanek nadoknadim v popoldanskem času. Vso snov, ki jo sošolci "vzamejo", se moram naučiti.

Ali te starši pri tem podpirajo?

Ja, seveda me. Velikokrat pridejo navijat in gledat tekmo, ki jo igram. Vsak dan me vozijo na treninge. Zanje je to velika obveza, a ni nikoli problem.

Koliko časa se že ukvarjaš s košarko?

S košarko se ukvarjam že skoraj 5 let.

Udeležil si se tudi mednarodnega srečanja mladih košarkarjev. Kako si se počutil?

Ko sem izvedel, da sem povabljen, skoraj nisem verjel, bil sem presenečen. Na tem srečanju so bili igralci NBA iz bivše Jugoslavije. Igralci so nam pokazali in nas učili svojih trikov ter način igre v NBA. Sponzorji so poskrbeli za našo opremo. V Italiji nas je bilo iz vsake bivše republike Jugoslavije povabljenih deset mladih igralcev. Sodelovanje s še danes znanimi, aktivnimi in uspešnimi košarkarji nam je bilo vsem v veliko čast.

Ali imaš kakšnega vzornika?

Tako kot vsak mlad košarkar, seveda, imam tudi jaz vzornika. Lepo je biti tako uspešen, kot je Jordan.

Kaj pa tvoja prihodnost? Ali že imaš načrte?

Prehitro je še, da bi razmišljal o prihodnosti in načrtih. Najprej moram zaključiti osnovno in srednjo šolo. Potem pa bomo videli, kako naprej.

Kristina Hribar in Petra Glazerin

Prispevek spada k prilogi »Vetrnica«

SPET V VEČNEM MESTU...

Tudi letos je grosupeljski župnik, dr. Franc Šuštar, organiziral romanje v večno mesto Rim. Grosupeljčanom so se nam pridružili še romarji iz drugih krajev, Stične, Ponove vasi, Šmarja Sap, Ljubljane, Škofje Loke,....

Več kot 50 se nas je tako v zgodnjih jutranjih urah v petek, 25. aprila, odpeljalo na dolgo pot. Do prve prave postaje, Asisija, smo zaradi nepredvidene gneče na avtocestah, prispeli šele ob treh popoldne.

Vse nas je močno ganila zgodba o svetem Frančišku Asiškem. Deček, sin premožnega trgovca, se je že odločil, da bo nadaljeval družinsko tradicijo proizvodnje in prodaje blaga. Veliko se je družil s prijatelji, zanimali so jih le zabava, pijača in denar. Potem, ko je v vojski hudo zbolel in komaj ostal živ, je spoznal, da ga tako življenje ne osrečuje. Odpovedal se je družini in bogastvu ter odšel pomagat ubogim. Tudi sam je bil odtlej večkrat lačen kot sit, a to ni omajalo njegove vere v Boga. Nasprotno, iz neomajne vere je črpal moč. Nekdanji prijatelji iz mesta so ga zasmehovali. S prijatelji se je zato odpravil peš v Rim, vprašat papeža ali res ne dela prav. Kljub temu, da je bil nasproti velikemu bogastvu rimske duhovščine Frančišek s prijatelji pravi klošar, mu je papež poljubil noge in rekel, ti si velik, mi vsi smo majhni.

V naslednjih dveh dneh smo si ogledali veliko znamenitosti, po katerih slovi mesto Rim: bazilika sv. Janeza v Lateranu, krstilnica sv. Janeza, Svete stopnice, bazilika sv. Marije Velike, Kolosej, Forum Romanum, Panteon, Piazza Navona, fontana di Trevi, Španske stopnice, katakombe sv. Kalista, bazilika sv. Pavla, bazilika sv. Petra ter številne druge. Na trgu sv. Petra v Vatikanu smo prisostvovali papeževi razglasitvi štirih novih svetnikov.

Ena največjih izkušenj romanja je bil spomin na Jezusovo trpljenje ob Svetih stopnicah na Lateranskem trgu. Po teh stopnicah naj bi šel po izročilu Jezus, ko je prihajal k Pilatu. Verniki hodijo danes po stopnicah navzgor v molitvi po kolenih, tako kot je nekoč šel Jezus. Kljub velikim bolečinam v kolenih, smo prav vsi premagali stopnice. Jezusovo trpljenje je bilo res veliko, o tem smo sedaj še bolj prepričani.

Obiskali smo tudi rojaka patra dr. Marka Rupnika, ki nam je razkazal svojo delavnico. Zelo je zaposlen, veliko ima naročil za izdelavo mozaikov po raznih krajih in državah. Zanimivo je, da mu je grosupeljski mozaik še vedno najbolj pri srcu.

Trije dnevi so prehitro minili, kljub temu, da so bili izredno naporni. Urnik je trajal od pol osmih zjutraj do devetih zvečer. A nihče se ni pritoževal, ker je bilo toliko lepih vtisov. G. Šuštar je ob koncu dejal, da smo veliko videli, a še več izpustili. Kajti to ni bil običajen izlet: to je bilo romanje, to je bilo poglabljanje vere, to je bilo spoznavanje vesoljne cerkve in spoznavanje zgodovine. Bil je enkraten vodič in duhovni vodja hkrati.

Bili smo kot velika družina, čeprav smo prihajali iz številnih krajev. Najmlajša udeleženka je štela komaj šest mesecev, najstarejša več kot 60 let. Vtisi bodo ostali nepozabni. To so na koncu potrdili prav vsi, številni s solzami v očeh. Na poti domov smo svoje vtise podelili z ostalimi potniki. Svete stopnice in Frančiškova zgodba so nas najbolj ganili. Nadalje je bila to mogočnost cerkva, ki smo si jih ogledovali. "Za Boga samo najboljše.", nam je ob tem razlagal gospod Šuštar. Sopotniki iz Stične pa so se po glavi motale naslednje misli: "Ko bom sedaj hodila v našo stiško baziliko, bom vedno mislila, da sem v kapelici. Pa še nekoliko nevoščljiva bom, ker dr. Šuštar ni stiški župnik ampak Grosupeljski." Tisti, ki so bili v Rimu že velikokrat, so mislili, da ne morejo videti in izvedeti nič novega. A so se močno zmotili. Prav na tem romanju jim je dr. Šuštar odprl nova obzorja in nova vprašanja.

Mag. Tatjana Jamnik Skubic

ZA MAJ V SANTIAGO DE COMPOSTELA

To starodavno mesto ni za nas na dosegu roke. Saj je še z letalom daleč. Največ romarjev potuje z avtobusi, za tiste prave - "pešromarje", ki so voljni in dovolj trdni, da dobijo diplomo romarja, pa je pot dolga najmanj 200 km ali več.

Teh poti je veliko, od severa do juga te velike španske dežele in tudi izven nje. Zelo znana in priljubljena je francoska pot. Pravo ime ali kar najbolj domače je CAMINO DE SANTIAGO. Postaje so skozi celo pot opremljene s potrebnim žigom in papirji. Tu ni šale. Vse se mora na pravem mestu ožigosati, s podpisom odgovorne osebe, z navedeno uro. Na postajah je vedno živo. Tu so vsi romarji enaki - mali in veliki, debeli in suhi. Njihov skupni cilj pa je grob sv. Jakoba starejšega, Jezusovega apostola. Herod ga je po vrnitvi iz teh krajev umoril z mečem leta 44. Jakob je tako prvi mučenec med apostoli. Jakobovi učenci so iz Svete dežele prinesli truplo v ta kraj, ki je sčasoma postal tako cenjen romarski kraj, kakor Jeruzalem ali Rim. Na grob sv. Jakoba so romali že naši predniki, seveda z veliko več truda in odrekanji kot mi danes. Sem so romali tudi cesarji in razni veljaki narodov, sem je poromal tudi sv. Frančišek Asiški, vsi španski kralji, sv. Benedikt in še mnogi drugi, med njimi tudi sv. Elizabeta Portugalska. Njena moč je v neizmernem potrpljenju in odpuščanju, saj je le z močno voljo in odpuščanju krivde bližnjemu obdržala družino skupaj. Prav ta svetnica velja za vzor zvestobe in odpuščanja v zakonu. Danes ležijo njeni posmrtni ostanki v eni najmogočnejših cerkva na Portugalskem v mestu Coimbri. Tu vidiš ves blišč in zunanjo moč velike Portugalske. To je ena od zahvalnih cerkva, ki jih ima ta dežela kar nekaj.

Romarju rečejo palegrino. Romar ima na hrbtu nahrbtnik, v katerem je vse nujno potrebno za to dolgo potovanje in v roki romarsko palico, ob pasu pa mu visi posoda za vodo. Sam sem bil kot romar le delček poti in občudovalec teh trdnih romarjev, ki so ponosno stopali proti cilju. Palice so imeli spodaj že zelo razcvetene, kar je kazalo, da so se že velikokrat dotaknile trdnih tal. Korak pa so imeli še vedno enakomerno dolg in siguren. Zadnji del poti od romarskega naselja na obrobju mesta, ki je označeno z imenom Monte de Gozo, je oddaljen slabo uro hoda do končnega cilja. Romar tudi zadnji del poti opravi z vso opremo. V pritličju romarskega centra pusti le romarsko palico in se z vso opremo odpravi po stopnicah navzgor. Šele v uradu se romar sprosti, vzame iz nahrbtnika težko prigarane papirje, strogo oko uradne osebe preveri vse žige, nekaj pri tem beleži in ko obrne zadnji list, pogleda kvišku z nasmehom in udari še zadnji žig. Čestita romarju in mu izroči pismeno potrdilo, na katerem piše CAMINO DE SANTIAGO. Romarji sprejemajo z nasmehom in ponosom to potrdilo, ki je plod trdne volje in odrekanja. Še pogled na uro, da ne zamudi romarske maše. Med obredom svete maše so romarji vsaj dvakrat omenjeni - najprej najbolj oddaljeni: palegrino iz Venezuele, palegrino Togo... palegrino Slovenija in na koncu palegrino Espana.

Cerkev je poznana po največji kadilnici, ki jo uporabljajo duhovniki pred končnim blagoslovom. To je pravi obred, v katerem sodeluje vsaj 8 ali več uniformiranih mož z vsemi duhovniki, ki so sodelovali pri maši. Za začetek dva moška prineseta na debeli palici kadilnico pred oltar, ki jo ob raztovoru poprimeta še dva moška. Postavijo jo na stojalo, nato poteka ceremonija privezovanja na vsaj 7 cm debelo vrv, ki visi izpod kupole. Le-ta je v nedogled visoko pritrjena na škripčevju. Nato vsi možje dvignejo kadilnico stojala, da prosto visi. Eden med njimi dvigne pokrov, drugi podaja kadilo. Vsak prisotni duhovnik da zajemalko kadila na žerjavico. Vsakokrat se zelo pokadi. Ko je približno ves predoltarni del v dimu, se vsi prisotni malo oddaljijo. Nato možje to kadilnico zagugajo, kar jim neverjetno hitro tudi uspe. Vrv pri možeh je enakomerno razcepljena, da vseh deset mož enakomerno prispeva. Kot eden začno premikati vrv, ta premakne škripčevje v kupoli in največja kadilnica sveta prične nihati proti stropu te izredno visoke cerkve. Tudi hitrost je zelo velika. Ko je v največji oddaljenosti, je nekako očesno primerljiva našim kadilnicam, ki jih uporabljajo naši duhovniki pri bogoslužju.

Pred glavnim vhodom svetišča v Santiago de Compostela.

Fotografov tu ne manjka, saj je prava umetnost ujeti to hitro kadilnico. Ko na veselje fotografov in romarjev prenehajo s poganjanjem te kadilnice, še precej časa vztraja pri velikih nihajih, ki se postopoma umirjajo. Ko so le še kakih 5 m levo in desno, pristopi mož, ki z elegantnim prijemom in spektakularnim obratom to reč nekako umiri. Na drugi strani uglašeno pomaga drug mož. Sledi obred odvezovanja in naveza uteži, da vrv ne pobegne kvišku. Ta utež ima kakih 50 kg. Ob koncu je romarski pozdrav v jezikih romarjev, ki jih pozdravi njihov duhovnik, nato pa blagoslov v latinščini. Zahvalna pesem zaključi slovesnost, pri kateri sodeluje vsak po svojih močeh.

Romarji se po končanih obredih podajo na ogled cerkve, izredno lepih kapel, nihče pa ne zamudi obiska kipa sv. Jakoba na oltarju. Vsak, ki kaj daruje, dobi podobico sv. Jakoba. Temu sledi obisk groba, ki je pod oltarjem.

Še kratek ogled po tej izredno veličastni cerkvi, delu človeških rok, ki je obogaten z znanjem in umetnostjo zidarjev, kamnosekov... Še zadnji poseg roke v kropilnik in poklon ob odhodu iz tega čudovitega svetišča.

Marjan Šircelj

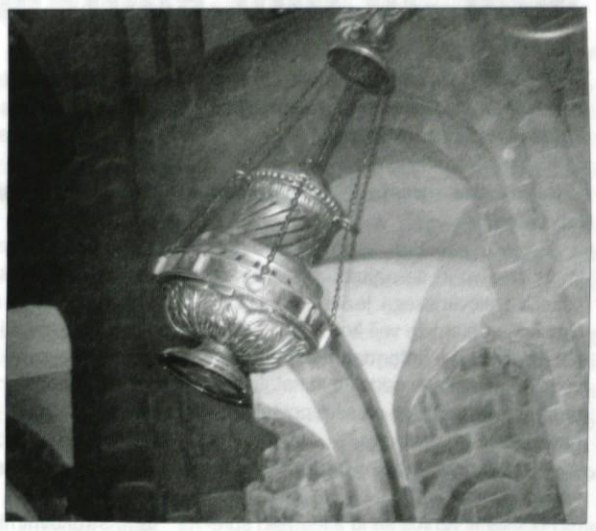

BUTARA VELIKANKA V ŠMARJU - SAPU

Šmarje-Sap, 13. aprila – Blagoslov zelenja na cvetno nedeljo je spomin na Jezusov slovesni prihod v Jeruzalem. Nekateri k blagoslovu prinašajo oljčne vejice, drugi pa si cvetne nedelje ne znajo predstavljati brez butaric. V Šmarju že vrsto let tekmujejo, kdo bo izdelal ter v cerkvi oz. pred njo postavil največjo butaro. Letos je bila ena prava butara velikanka. V višino je merila kar 18 metrov. Pri njeni izdelavi so sodelovale štiri družine: Frkoletovi, Hamatovi, Selanovi in Pavličkovi. Butari velikanki se je po velikosti še najbolj približala butara, ki so jo izdelali člani birmanske skupine z Malega Vrha.

Janez Pintar

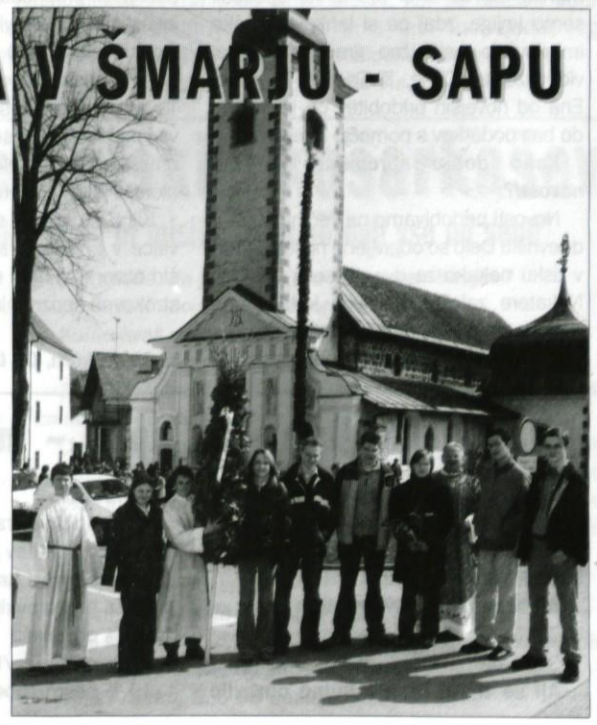

Glavni izdelovalci dveh največjih butar. Med njimi župnik Jože Mrvar, ki spodbuja tekmovalnost med izdelovalci "najbutar". - Foto: Rozman

VETRNICA 2003

VETRNICA - OB 500 LETNICI ŠOLE V ŠMARJU

Že 8. generacija grosupeljskih novinarjev. Vodila: Andreja Podlogar, dipl novinarka in prof.

IZ ŠMARSKE ŠOLSKE ZGODOVINE

Šolstvo v Šmarju-Sapu sega že v 16. stoletje, v leto 1504. Na začetku je bila redna šola kot enorazrednica (od leta 1807). Prvi pouk osnovne šole je potekal v Turenčku, v organizaciji cerkve. Turenček pa je še edini ohranjen od štirih stolpov, v katerih je deloval v času turških vpadov protiturški tabor Šmarje-Sap.

V letu 1828 je Urša Dolničar dala zgraditi šolo z mežnarijo, to je stavba na Lahovi 1. Tu je bila ena učilnica, v Turenčku pa je še vedno potekala nedeljska šola. Nato je enorazrednica leta 1876 postala dvorazredna.

Leta 1939 so začeli zidati novo šolo, vendar so jo kasneje Italijani porušili, ko so zapuščali Šmarje. Od nove šole so ostale le ruševine. Po vojni, leta 1954, pa so začeli poleg ruševin graditi novo šolo in šele leta 1963 je postala popolna osemletka. Učitelji so bili mentorji in vzorniki učencem. Pojavili pa so se problemi glede prostora. Šolski prostori so bili premajhni in pretesni, učenci pa so bili tudi brez telovadnice. Njihove želje so se uresničile, ko so leta 1985 dobili telovadnico in nekaj več prostora. Še bolj veseli so bili, ko so marca 1994 začeli graditi prizidek in preuredili šolo.

Tjaša Pleško, 8.b

Zanimive so pripovedi njegovih sorodnikov o rojstnem datumu. Pravili so, da so ga za eno leto "postarali" zato, da je lahko šel v Ameriko.

MOJE SPOZNAVANJE LOUISA ADAMIČA

Kolikor bolj odraščam, toliko bolj poizkušam razumeti zapisane besede o Louisu Adamiču.

Moj dom so Praproče pri Grosupljem. V gradu Praproče se je 23. marca 1898 rodil Louis Adamič, ameriški pisatelj slovenskega rodu. Kot zanimivost naj vam povem, da so bile zanimive pripovedi njegovih sorodnikov (bratov) o njegovem dvomljivem letu rojstva. Pravili so, da se je rodil leto pozneje, pa so ga za eno leto "postarali" zato, da je lahko dobil dovoljenje, ko se je 15-letni fantič odločil za svoj veliki podvig - pot v obljubljeno deželo Ameriko.

Ko sem začela sama raziskovati okolico gradu in so mi morali vedno znova prebirati zbledele črke na spominski plošči, mi tiste besede niso kaj dosti pomenile. Saj jih niti nisem razumela. Pozneje, ko so mi razlagali, da je bil to brat mojega deda, pa se mi je zdelo pomembno predvsem to, kako se je mali junak lahko sam odpravil v veliki svet. Mojo pozornost so kdaj pa kdaj pritegnili obiskovalci, ki so si prihajali ogledovat muzej. To pa je bilo že tisto, kar mi je bilo veliko bolj zanimivo, saj sem vedno bolj razumela, da so to pač moji sorodniki, ki jih nikoli nisem poznala. To so moje korenine ... Včasih sem ujela kakšno besedo razlage med slikami na stenah, o knjigah v vitrinah in orumenelih pismih, ki so pogledovali izza stekel. To je v meni vzbujalo mešane občutke, saj sem bila premajhna, da bi razumela, zakaj ljudi zanimajo stari orumeneli listi. In vendar je v moji otroški domišljiji muzejska soba, polna meni nerazumljivih stvari, predstavljala nekaj velikega. Ko sem že sama prebirala besede iz spominske plošče:

"Iz tega doma je odšel v svet naš nepozabni
LOUIS ADAMIČ
1899 - 1951.
Svojo pot je dopolnil pogumen in velik kot žrtev za
pravice ljudstva."
Slovenska izseljeniška matica,
avgust 1954.

so te besede odzvanjale v meni kot nekaj dragocenega, del naše dediščine.

Danes vse te misli sprejemam drugače. Louis Adamič je v daljni Ameriki iz malega fantiča postal velik, ugleden mož. Daleč od doma se je boril za pravice domačega človeka. Zato je bil z rodno deželo vedno povezan in se je rad vračal domov. To je občuteno opisal predvsem v svojem delu Vrnitev v rodni kraj. To je knjiga, ki je razumljiva tudi nam, osnovnošolcem, saj Louis Adamič v njej opisuje domače kraje ter srečanja s prijatelji in slovenskimi literati. Meni še posebej toplo ostajajo v spominu zadnji stavki iz te knjige:

"V zraku je bil nadih pomladi. Ptice so se vračale z juga. Kranjska dežela je bila videti zelo lepa, čeprav ne tako kakor lani maja. Ko je najin vlak hitel proti Trstu, sva v bližini železniške proge ugledala kmeta za plugom. Bil je podoben mojemu bratu Stanu, velik, koščen, sklonjen nad ročicami pluga. Veliko dostojanstva je bilo v njegovem opravilu. Zakaj ne more biti svet urejen tako, da bi lahko oral in obdeloval zemljo v miru vse svoje življenje? Ko smo se peljali mimo njega, je prišel do konca brazde. Poblisnil je z očmi kvišku in pomahal... V grlu me je nekaj neznansko stisnilo ..."

Kolikor bolj odraščam, toliko bolj poizkušam razumeti zapisane besede o Louisu Adamiču, možu dveh domovin, ki je ves čas ostal Slovenec in je boj za pravico moral plačati z življenjem. Njegova nepojasnjena smrt, ko naj bi ga ubili v njegovi hiši v Milfordu, hišo pa zažgali, da bi za seboj zabrisali sledi zločina, ostaja še vedno velika neznanka z mnogimi vprašanji.

Čeprav Louisu Adamiču niso namenjene šolske ure, pa mislim, da bi vsaj grosupeljski šolarji morali prebrati kakšno njegovo knjigo. Učitelji bi lahko presodili, katera bi bila za nas primerna. Ko sem sama vzela v roke njegovo delo Orel in korenine, sem hitro ugotovila, da bo ta knjiga morala še nekaj časa počakati na knjižni polici...

Grosupeljski učenci v spomin nanj že nekaj let pišemo in izdajamo Vetrnico in mu tako poklonimo spomin. Muzej pa že nekaj let sameva zaprt, ker nujna obnova še ni dokončana, zato se obiskovalci lahko ustavijo le ob spominski plošči in si privoščijo sprehod okrog gradu.

Koliko časa še???

Viktorija Adamič,
OŠ Brinje Grosuplje

Novinarke Vetrnice so se pred delom na terenu še posvetovale.

Več veš, manj te krivica prizadene, pravi rek.
In k vedenju te na najhitrejši način pripelje prav knjiga

Med 50.000 enotami knjig

Ob svetovnem dnevu knjige smo se pogovarjali z Rožo Kek, ravnateljico Splošne knjižnice Grosuplje.

Kako ste postali ravnateljica knjižnice?

Že v začetku sem študirala knjižničarstvo in se najprej zaposlila kot učiteljica slovenskega jezika. V knjižnici Grosuplje delam že več kot 20 let. Sprva kot knjižničarka informatorka, nato kot vodja mladinskega oddelka in katalogizatorka, pred štirimi leti pa sem postala ravnateljica.

Ali si poleg knjig v knjižnici lahko sposodimo še kaj?

Podoba knjižnice se je z leti zelo spremenila. Sprva si si res lahko sposodil samo knjige, zdaj pa si lahko tudi tako imenovano neknjižno gradivo: kasete, videokasete, CD-je, DVD-je in CD-rome. Ena od novejših pridobitev pa je dostop do baz podatkov s pomočjo interneta.

Kako dobro spremljate knjižne novosti?

Novosti pridobivamo na več načinov. V dnevniku Delo so objavljene novosti, ki so v tisku nekako za dva meseca vnaprej. Nekatere založbe pošiljajo kataloge in svoje zastopnike, nemalokrat pa se kar sami odpravimo po knjigarnah na lov za novimi zakladi. Nekatere knjige še posebej predstavimo na literarnih večerih, saj je tudi to ena od akcij za popularizacijo gradiva.

Ste v sodelovanju z drugimi bližnjimi knjižnicami?

Splošna knjižnica Grosuplje je matična knjižnica, ki ima v svoji mreži še knjižnico v Ivančni Gorici in na Vidmu-Dobrepolje. Vse gradivo, ki ga imata ti knjižnici, smo kupili in strokovno obdelali tu. V celotni mreži je zaposlenih devet strokovnih delavcev, kar pa je krepko pod normativi. Delamo s polovično zaposlenostjo.

Zadnje čase se precej govori o obnovi knjižnice, kako je s tem?

S strokovnimi argumenti smo poskušali prepričati za to pristojne, naj v investicijski plan vključijo tudi knjižnico Grosuplje. Na 270 kvadratnih metrih se namreč stiska prek 50.000 enot gradiva. Ta površina pa je vsekakor premajhna za vse prebivalce Grosupljega in okolice. Naj omenim, da tudi nimamo primerne čitalnice, ki jo nujno zahteva sodobni čas.

Kljub prostorski stiski pa vabim prebivalce v knjižnico, saj knjižnično gradivo širi obzorje, bogati duha in prinaša nova strokovna spoznanja.

Anja Okorn, OŠ L. A. Grosuplje

8. APRILA SMO SE OB SVETOVNEM DNEVU ROMOV SPOMNILI NA NAM DRUGAČEN NAROD ROMI V NAŠI DRUŽBI

Po cesti se sprehaja veliko ljudi. Ponavadi se ne oziramo za obrazi, a ko opazimo Roma, se umaknemo na drugi konec ceste. Zakaj?

Med ljudmi vlada stereotip, da so Romi lažniv in nepošten narod, kar pa ni res. Večji delež ljudi nam je tudi rekel, da imajo neprijetne izkušnje z njimi in le nekaj jih ne obsoja in zmerja. Ali res ne znamo biti strpni?

Romi v okolici Grosupljega živijo v slabih življenjskih razmerah. Nekateri nimajo niti pitne vode ali elektrike. Večina Romov ne hodi v šolo, so pa tudi izjeme. V šolah so romski otroci ponavadi deležni zmerjanja in tudi nasilja s strani drugih otrok.

Ali Rome sploh poznamo? Kaj sploh vemo o njih? So narod, ki je raztresen po mnogih državah, njihov rod pa izvira iz Azije. Zelo radi plešejo in prepevajo.

Večina ljudi pa misli o Romih zelo slabo, nekateri jih celo delijo na tiste slabe in tiste dobre. Spet drugi pravijo, da so posebneži in se držijo zase, radi prosjačijo in so umazanci.

Sladjana Krstić

Priprave na 500-letnico šolstva v Šmarju-Sapu

Šmarje-Sap, 24. 3. 2003 - V večernih urah je potekal sestanek krajevnega odbora Šmarja-Sapa. Na sestanku so se člani odbora med drugim pogovarjali tudi o počastitvi 500-letnice šolstva v Šmarju-Sapu. Dogovorili so se veliko stvari, glavna tema pa so bile priprave na počastitev 500-letnice šolstva v Šmarju-Sapu.

Dogovorili so se, da bi bilo najbolje, če bi počastitev potekala v Turenčku, saj se je šolstvo v Šmarju-Sapu tam tudi začelo. Potem nam je Dušan Mazaj predstavil logotip. Logotip je nekakšen prepoznaven znak začetka šolstva v Šmarju-Sapu. Na tem logotipu je narisan Turenček, gosje pero in knjiga ABC z letnico 1504. Turenček kot kraj, kjer je pouk potekal, gosje pero, ker so takrat pisali z njim, in knjiga s črkami ABC kot simbol šole. Logotip bo na dopisih, kuvertah, plakatih, priponkah, značkah. Podelili bodo tudi kar nekaj priznanj in zahval, na katerih bo logotip, saj je veliko ljudi, ki pomagajo pri počastitvi 500-letnice v Šmarju-Sapu.

Poleg logotipa bo izšla tudi knjiga oziroma zbornik o Šmarju-Sapu. Ta zbornik piše veliko avtorjev, zato bo v njem predstavljena vsa zgodovina Šmarja na različnih področjih. Sem spada zgodovina šolstva, cerkve in gospodarstva.

Tjaša Pleško, 8.b

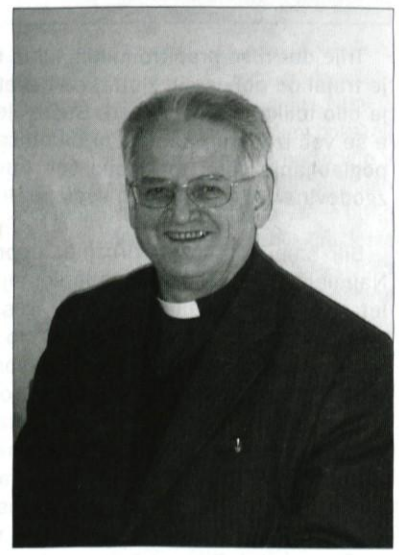

Letos se je novinarskih delavnic udeležil tudi šmarski župnik Jože Mrvar.

Mladi in knjiga - 2. april - mednarodni dan knjig za otroke

2. april je bil mednarodni dan knjig za otroke. Ob tej priložnosti smo povprašali mlade, stare od 12 do 15 let, o knjigi in branju.

Ali bereš knjige v prostem času:
70 % ne
30 % da

Ali se ti zdi branje nujno opravilo ali sprostitev?
80 % nujno opravilo
20 % sprostitev

Katere zvrsti knjig najraje bereš?
45 % pustolovske
20 % otroške
15 % romance/ljubezenske zgodbe
10 % pesmi/poezijo
10 % drugo

Kljub anketi, ki je pokazala majhno zanimanje za branje, moramo dodati, da kar 80 % vprašanih v šoli opravlja bralno značko in le-ti so tudi povedali, da posegajo po knjigi predvsem zato, ker je le-ta vir znanja in učenosti.

Sladjana Krstić

V času pisateljevanja je bil poznan kot optimist, domoljub, poznali so ga kot človeka, ki se je vseskozi boril za pravico.

Louis Adamič in njegova pot

Louis Adamič, priznan publicist, se je rodil v majhni vasi Praproče pri Grosupljem, večino svojega življenja pa je preživel v Ameriki. Rojen je bil 23. marca 1898 v kmečki družini. V dvanajstčlanski družini je bil črna ovca, saj ga nikoli ni zanimala šola, pa tudi željo staršev, da bi postal duhovnik, je zavrnil. Navdušil ga je Novi svet. Katero pot je izbral štirinajstletnik, takrat imenovan še Lojze, so starši izvedeli šele iz pisma, ki ga je poslal iz Amerike.

Tja je odšel z željo po doživetjih. Ta sila mu je pomagala, da se je iz delavca prebil v priznanega slovenskega in ameriškega pisatelja ter publicista. Po ameriški gospodarski krizi leta 1939 se je določil, da bo začel potovati in poučevati življenje izseljencev. S pisanjem o tej temi je nastalo prvo večje delo Dinamit.

Po 19. letih bivanja in ustvarjanja v Ameriki je za delo Dinamit in Smeh v džungli prejel Guggenheimovo štipendijo ter šolanje v Evropi. To pa je bil glavni razlog, da se je odpravil na obisk v domovino, pravzaprav ga je v obisk rodnega kraja prepričala žena Stella. V delu, ki je nastalo iz spominov na prvo vrnitev domov – Vrnitev v rodni kraj, pisatelj celo priznava, da je bil obisk nujno zlo, saj je bil namen potovanja v Evropo le ustvarjanje novega dela o Ameriki. Njegovo delo Vrnitev v rodni kraj je postalo ameriška uspešnica.

Kasneje je napisal še bolj znana dela, kot so: Moja Amerika, Iz mnogih dežel, Narod narodov, Večer v Beli hiši. Dela so ostala dragocen dokument o življenju slovenskih izseljencev na drugi strani oceana. Star komaj 53 let je bil žrtev atentata.

Njegove dejavnosti so segale preko celin in morij, od Kalifornije do tedanje Jugoslavije. Zanimala so ga tako politična kot socialna vprašanja. Skozi njegova pisma je lahko ugotoviti tudi poznanstvo z različnimi velikimi ljudmi: Robinsonom Jeffersonom, Jankom Lavrinom, F. D. Roosveltom, D. D. Eisenhowerjem ...

V času pisateljevanja je bil poznan kot optimist, domoljub, poznali so ga kot človeka, ki se je vseskozi boril za pravico. Svoja mnenja o politiki in socialnih odnosih je objavljal javno. S svojim razmišljanjem do politike si je nakopal veliko število nasprotnikov, še zlasti, ko je v začetku leta 1951 z drugimi kulturnimi delavci in ameriškimi književniki podpisal spomenico za obrambo ogrožene kulturne svobode v ZDA. Istega leta je bil ubit na svoji farmi v Milfordu. Do danes pa so ostali neznani rezultati preiskave njegove smrti...

Ob obletnici rojstva slovenskega in ameriškega pisatelja, njegov rojstni kraj obiščejo mladi novinarji in literati OŠ Brinje, Šmarje-Sap in še nekaterih drugih šol, položijo cvetje pod spominsko ploščo na hišo. Javni sklad za kulturne dejavnost pripravi srečanje mladih novinarjev, ki se na teh srečanjih pogovorijo o novinarstvu in publicistiki. Na temo "Spomin naj živi" mladi Adamiču v spomin izdajo tudi časopis Vetrnica.

Neva Mole, 7.a, OŠ Brinje

Letos so se mladi novinarji zbrali v šmarskem Turenčku. (Na fotografiji: novinarka Neva Mole).

Marije Škrjanec, upokojene učiteljice iz Grosupljega, se še danes zelo rad spomni marsikateri Grosupeljčan

PROBLEME REŠEVALA S POGOVOROM

Kako to, da ste se odločili za poklic učiteljice?

Za ta poklic sem se odločila, ker sem se že kot majhna zelo rada igrala z otroki. Oni so bili učenci, jaz pa njihova učiteljica, tako mi je ta poklic prirasel k srcu.

Kako dolgo ste poučevali in kje?

Od leta 1954 pa do 1963 sem poučevala v Škocjanu pri Turjaku, nato v Grosupljem, od leta 1963 do 1985, in sicer 4. in 5. razred: spoznavanje narave in družbe, od leta 1985 do 1989 sem bila pomočnica na OŠ Louisa Adamiča, leta 1989 pa sem se upokojila.

Koliko ste bili stari, ko ste začeli poučevati?

Ko sem začela učiti, še nisem bila stara 18 let.

Ali ste bili strogi do učencev?

Do učencev nisem bila preveč stroga, ker sem zadeve raje reševala s pogovorom.

Kako ste ukrepali, ko so se učenci grdo obnašali?

Prvi ukrep je bil, da sem se pogovarjala z učenci, če ni pomagalo, še s starši, šele pozneje so sledile pisne kazni.

Ali je bilo v času vašega poučevanja v šoli drugače, kot je danes?

Takrat so bile generacije zelo uspešnih učencev, ki so zdaj med drugim tudi zdravniki ... Kako je sedaj, pa ne vem.

Ali ste seznanjeni z devetletko?

Z 9-letko sem seznanjena zelo malo, samo kolikor je tekoče, ker sem že 13 let izven šole in bolj malo spremljam 9-letni program.

Ali ste bili radi učiteljica? Ali bi se danes še enkrat določili za ta poklic ali bi izbrali kaj drugega?

Ta poklic sem imela zelo rada, verjetno si ne bi izbrala drugega.

Ali vam je bilo kdaj žal, da ste izbrali ta poklic?

Nikoli mi ni bilo žal, ker sem rada delala z otroki.

Ali ste raje poučevali ali opravljali delo pomočnika ravnatelja?

Veliko raje sem poučevala in bila v razredu, ker je to povsem drugačno delo.

Kristina Hribar in Petra Glazerin

"Ker nismo doma imeli televizije, je imelo petje velik pomen in smo s starši sestavljali kar mali pevski zbor".

SVOJ POKLIC NAŠEL V KONJIČKU

"Če imaš nekoga rad, tudi laže prenašaš njegove pomanjkljivosti. Vsak poklic moraš objeti z veliko ljubeznijo".

Basbaritonist Mark Fink se je rodil v Argentini, sedaj pa živi v Sloveniji in pravi, da živi svoj poklic, kajti v petju, ki je bil sprva njegov konjiček, je našel svoj poklic.

S čim se ukvarjate?

Sem operni in koncertni pevec, torej nastopam v izvedbah oper, oratorijev in samospevov. To je glasba, ki jo definiramo kot resno glasbo. Po registru glasu sem basbaritonist.

Zakaj ste se odločili za ta poklic?

Predvsem zato, ker me je od otroških let glasba zelo navdušila. V naši družini, ki je kar velika za slovenske razmere, bilo nas je namreč šest otrok, se je vedno veliko pelo. Ker doma nismo imeli televizije, je imelo petje velik pomen in smo s starši sestavljali kar mali pevski zbor. Ker smo živeli v Buenos Airesu, v Argentini, torej daleč od naše ljube domovine, smo si s pesmijo dajali duška in na ta način izražali vsa čustva, ki so bila v nas, in si tako popestrili večere. Pozno v življenju sem se odločil za poklic, v katerem uživam, ker je v resnici tudi moj konjiček.

Kakšna izobrazba je potrebna za tak poklic?

Moja pot v tem smislu ni najbolj običajna, ker sem se formalno izšolal za diplomiranega inženirja agronomije in v tem poklicu deloval 16 let kot docent na Agronomski fakulteti v Buenos Airesu. Obenem pa, od kar sem vstopil v osnovno šolo, sem vedno sodeloval v najrazličnejših zborih, od velikih polifonskih pa do komornih, in si s tem pridobival odrske izkušnje. Želja po solopetju je dozorevala počasi in sem si zato ob delu privoščil nekaj šolanja glasu (vokalna tehnika) in tečaje za interpretacijo klasičnega repertoarja. Če bi se rodil v drugačni življenjski situaciji, bi se najverjetneje vpisal

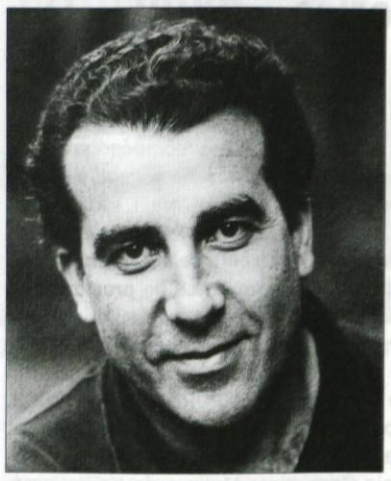

na srednjo glasbeno šolo, nadaljeval študij na Glasbeni akademiji in šel na podiplomski študij morda v tujino.

Kakšne prednosti in nevšečnosti prinaša vaš poklic?

To je tako kot v ljubezni. Če imaš nekoga rad, tudi lažje prenašaš njegove pomanjkljivosti. Vsak poklic moraš objeti z veliko ljubeznijo. Tako tudi petje, ki ima ogromno prednosti. Predvsem zato, ker si v stiku z lepoto umetnosti, ki te plemeniti kot človeka, ki te duhovno hrani, ker izgorevaš v ustvarjanju kulturnih dobrin, ker drugim posreduješ svojo lastno dušo... So pa včasih situacije v zvezi s pevskim nastopom lahko zelo stresne, predvsem ker imamo pevci svoj "inštrument" stalno s seboj in moramo biti zaradi tega zelo pozorni in disciplinirani v vsakdanjem življenju. Naš "inštrument" so pač glasilke, dve mali mrenici, ki sta zelo na udaru in sta ranljivi. Torej, pred koncerti je treba biti zelo pazljiv, tako pri prehrani, počitku kot izpostavljanju mrazu.

Kdo so vaši delodajalci?

V Sloveniji so to inštitucije, državne ali ne državne, ki organizirajo koncerte, operne predstave, proslave, snemanja ... Med državne spadajo orkestri, kot je Slovenska filharmonija, Radijski simfoniki, opere v Ljubljani in v Mariboru, Cankarjev dom, razna krajevna kulturna društva... Med nedržavne spada Cerkev preko svojih župnij, razne dobrodelne ustanove, druge privatne iniciative ... Lahko pa te povabijo tudi za pedagoško delo v šolah in tečajih.

Rad bi omenil še to, da imam status samostojnega umetnika pri Ministrstvu za kulturo, kar pomeni, da nisem v nobenem delovnem razmerju z nobeno institucijo, kot so na primer kolegi solopevci v opernih ansamblih. To je pač moja osebna odločitev.

Kakšne lastnosti in sposobnosti mora imeti po vašem oseba, ki bi se odločila za poklic solopevca?

Mora imeti predvsem naravno lep glas, lep "timbre" (lepo barvo glasu). Brez tega, žal, ne gre. To je dano "od zgoraj" in na to ne moreš vplivati. Moraš biti tenkočuten, da lahko podaš bolj pristno interpretacijo svojemu ustvarjanju, da tako, kot slikar, iščeš vse možne barve glasu. Ob tem pa moraš biti psihično dovolj močan in temperamenten, da preneseš vse napore, ki jih predstavljajo javen nastop in vse priprave nanj. Ravno tako je važno, da si discipliniran in da držiš besedo, da redno in točno prihajaš na vaje, skratka, da si zanesljiv človek, ker je uspeh v tem poklicu zelo povezan z dobrimi medčloveškimi odnosi.

Nam lahko daste kakšen nasvet?

Svoj poklic izbirajte z glavo in srcem. Poslušajte notranji klic in našega Stvarnika prosite za pomoč in razsvetljenje pri izbiranju. Tudi vam želim, da bi, kakor meni, vaš konjiček postal vaš poklic.

Eva Šircelj in Anja Gros, 7.c

"Najbolj lepi večeri po napornem delu na njivi so bili tisti, ko sem lahko ob soju sveč prebrala sposojeno knjigo".

V ŠOLO LE S TABLICO IN KAMENČKOM

Če si zamudil pouk, si moral klečati na koruzi in moliti, pela je šiba ali pa si jih dobil z ravnilom po prstih.

Spomnim se, ko mi je prababica, ko sem pisala nalogo, povedala vedno isti stavek: "Koliko imaš pa ti kemičnih svinčnikov. Veš, ko sem jaz hodila v šolo, sem imela le tablico in kamenček."

Ob tem sem se vedno zamislila in ugotovila, da nam pravzaprav nič ne manjka, čeprav je res, da bi včasih tudi mi, kljub modernemu in razvitemu šolstvu, rabili malo več razumevanja in toplih besed, kakor tudi nekaj več ur o medsebojnih odnosih in ostalih vrednotah, ki nam življenje naredijo bolj človeško.

Če se vrnemo nekje v drugo polovico 18. stoletja, začutimo ogromno spremembo med današnjim in nekdanjim šolstvom. Sedaj je obvezna osemletka, takrat pa je bil to verouk in nedeljska šola. Na podeželju so v tistem času le redki odšli naprej na šolanje v glavno šolo. Meščani pa so iz glavnih šol presedlali na normalke, to je bila vzorčna šola v deželnih glavnih mestih. Peščica bogatih in inteligentnih ljudi je nadaljevala svojo učno pot iz gimnazije na filozofijo, ki se je razdelila na tri veje: teologijo, pravo in medicino.

Skoraj nič se ni spremenilo do začetka 20. stoletja, ko so podeželani hodili osem let v ljudsko šole, bogatejši ljudje pa so pošiljali otroke v liceje, realke in gimnazije. Šola nad vsemi je bila tudi takrat univerza.

Nekateri bodo pomislili, kako je bilo lepo včasih, ko šola ni bila obvezna ali pa je trajala samo 3 ali 4 leta, pa vam povem naslednje metode vzgoje iz tistega časa: če si zamudil pouk, so sledile naslednje kazni: klečanje na koruzi, molitev, šiba, ravnilo po prstih ali dlaneh. Že sam pouk se je začenjal zelo zgodaj, okrog 6. ure zjutraj in to s prvo uro verouka. Takrat niso poznali liberalnega odnosa med učitelji in učenci. Niso imeli toplih obrokov ali malice, izletov ali delovnih ekskurzij. Kontrolne naloge niso bile napovedane, učiti pa si se moral sproti, ker si vsako novo snov moral zbrisati. Priznati pa moramo, da niso imeli ravno takega učnega programa, kot je naš.

Vsako obdobje prinese nekaj lepega in kot je povedala moja prababica, najbolj lepi večeri po napornem delu na njivi so bili tisti, ko je lahko ob soju sveč prebrala sposojeno knjigo, s katero je odtavala v širni svet, daleč od revščine in vsakdanjih težav.

Danes se nekateri ne zavedajo, kako so lahko srečni, ker so deležni dobre izobrazbe in s tem tudi nadaljnjega uspeha v poslovnem življenju.

Neva Mole, 7.a, OŠ Brinje

Ponosen na uspehe šolskih košarkašev

"Zelo sem vesel, da nam je uspelo priti tako daleč in mislim, da smo dali vse od sebe"

Blaž Sterle se že nekaj časa ukvarja s košarko. Star je petnajst let, obiskuje 8. razred osnovne šole Louisa Adamiča in je tudi perspektiven športnik.

Kdaj in kako si se navdušil za košarko?

Ne vem več natančno, mislim da sem rad gledal košarko na televiziji; to je bilo, ko sem bil star 10 let, takrat sem tudi začel trenirati.

Koliko časa nameravaš še igrati?

Če mi bo šlo dobro v srednji šoli, bom tudi takrat igral.

Bi rad poklic, ki bi bil povezan s košarko ali vsaj s kakšnim drugim športom?

Ne vem, o tem še ne razmišljam, mogoče bi rad postal trener.

Kdo je tvoj vzornik?

Goran Jurak.

Kaj misliš, da je v življenju najpomembnejše?

Družina in ukvarjanje s športom.

Kolikokrat na teden imaš trening?

Petkrat, po eno uro in pol.

Ti ob vseh treningih in tekmah sploh ostane dovolj časa za šolske obveznosti?

Časa za nalogo je dovolj, le včasih zmanjka časa za učenje predmetov, pri katerih učitelji sprašujejo nenapovedano. A, ker imam status športnika, mi neznanje včasih lahko opravičijo, ali pa si sam izberem datum, kdaj bom vprašan.

Se tudi v tvoji družini kdo ukvarja s športom?

Oči se ukvarja s tekom.

Kaj misliš o vaših nastopih v ŠKL?

Zelo sem vesel, da nam je uspelo priti tako daleč in mislim, da smo dali vse od sebe.

Anja Franko, 8. c OŠ Louisa Adamiča

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti - Območna izpostava Ivančna Gorica - PRIREDITVE

MAJ 2003

Pomembnejši dogodek za naše pevce bo prav gotovo medobmočno srečanje malih pevskih skupin osrednje slovenske regije. Izbrane manjše vokalne skupine iz desetih območnih izpostav se bodo predstavile v soboto, 24. maja, v kulturnem domu v Šmarju – Sapu. Naše območje bo zastopal Šentjurski oktet pod vodstvom Jakoba Ivana. Najboljša mala vokalna skupina bo po izboru selektorja nastopila na republiški reviji oktobra v Šmartnem, najboljši oktet pa se bo predstavil na reviji izbranih oktetov Slovenije, ki bo 15. novembra v Novem mestu.

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti Območna izpostava Ivančna Gorica in Galerija Kresnička prirejata XIV. srečanje slikarjev EX-TEMPORE MULJAVA 2003. Likovno srečanje odraslih ustvarjalcev bo potekalo zadnji vikend v maju, in sicer od 31. maja do 1. junija. Tema je vezana na predstavitev bogate kulturne in naravne dediščine z Jurčičeve poti, od Višnje Gore mimo Muljave do Krške jame. Odprtje razstave bo v nedeljo, 1. junija, ob 18. uri.

JUNIJ 2003

Tretji vikend v juniju, 21. in 22., bo pomemben za pevce in pevke iz vse Slovenije ter iz zamejstva. V Šentvidu pri Stični bo potekal 34. tabor slovenskih pevskih zborov. Pričakujemo okoli 6000 pevcev.

V počastitev občinskega praznika bomo v avli kulturnega doma Grosuplje pripravili likovno razstavo: Otroški ex-tempore 2003. Razstavljena bodo dela območnega srečanja učencev osnovnih šol treh občin na temo Utrinki s poti naravne in kulturne dediščine. Razstavo bomo odprli v četrtek, 19. junija, ob 19. uri.

Torek, 24. junija, bo ob 20. uri v cerkvi Marijinega rojstva v Šmarju–Sapu slavnostni koncert. V okviru Koncertnega ciklusa 2003 se bosta predstavila sopranistka Pia Brodnik in Milko Bizjak na orglah. Koncert, ki bo posvečen prazniku občine Grosuplje in dnevu državnosti, je del prireditev ob 500-letnici šole v Šmarju.

Isti dan bo v avli osnovne šole Louisa Adamiča, na Tovarniški cesti, koncert ob 5-letnici delovanja ženskega pevskega zbora Lastovke. Lastovkam pod vodstvom zborovodkinje Mojce Intihar se bodo pridružile tudi pevke vokalne skupine Viva Vox ter moški pevski zbor Samorastnik pod vodstvom Draga Zakrajška iz Žalne. Jubilejni koncert bodo pevci posvetili tudi občinskemu prazniku in dnevu državnosti.

V petek, 27. junija, bo v Letnem gledališču na Muljavi premiera Desetega brata v režiji in dramatizaciji Danice Kastelic. Muljavski igralci bodo znano Jurčičevo delo v primeru lepega vremena ponovili takoj naslednji dan, v soboto, 28. junija, nato pa še štirikrat, in sicer: 4., 5., 11. in 12. julija. Informacije o predstavah in vstopnicah: 01/7876 – 500 in 01/7869 – 070.

Prijazno vabljeni na kulturne prireditve!
Pripravila: Barbara Rigler
Vodja JSKD OI Ivančna Gorica, Tatjana Lampret

8. slovenski dnevi knjige - Podarimo knjigo

Od 22. do 26. aprila so potekali že 8. slovenski dnevi knjige. Pester program skozi ves teden je potekal v vseh večjih slovenskih krajih, pridružile so se tudi vse knjižnice in vsi, ki imajo kakor koli stik s knjigo in slovensko besedo.

Vse to praznovanje se je začelo v ljubljanskem trgu Zvezda s slavnostno otvoritvijo, na kateri je spregovorila tudi ministrica za kulturo Rihterjeva. Poudarila je, da sta v proračunu za naslednje leto pomembni predvsem dve postavki: razvoj knjigam kot kulturnih infrastruktur in podpora večletnim, velikim založniškim projektom. Opozorila je tudi na nujnost čim večjega števila domačih, izvirnih knjig, med katerimi je še posebej izpostavila otroško in mladinsko literaturo.

Direktor Mladinske knjige Milan Matos je povedal, da na Slovenskem letno izide kar 4000 naslovov. Knjiga je skupni projekt, otrok, ki nas mora zelo zanimati; in tako kot otrok tudi knjig ne naredimo nikoli preveč.

Predsednik Društva slovenskih pisateljev Tone Peršak je objavil poslanico, v kateri je opozoril, če bi človeku vzeli jezik in z njim sposobnost, da premišljuje, si izmišlja, domišlja stvari, dogodke in nevidne plati sveta ter jih imenuje, bi prenehal biti človek... Bajke, pravljice in celo čisto navadne zgodbe o tetah in stricih otroku odstirajo svet onkraj obzorja in mu omogočajo, da se ove prostora, ki ga ni moč videti, ter časa, v katerem so skrite stvari, ki so se ali se bodo zgodile. Človek, ki bere knjigo in se ji zares prepušča, se vrača v ustvarjalno otroštvo... Če nekega dne knjig ne bi bilo več, bi ostal le še svet brez svobode," je zaključil svojo poslanico pisatelj Tone Peršak.

V parku Zvezda so se vse dni vrstile prireditve, založbe so prodajale knjige s popusti, tudi razstavni prostor grosupeljske MONDENE je bil ves čas oblegan. Pesniki in pisatelji so brali svoje pesmi in odlomke in svojih novejših del, založbe so predstavljale svoje novitete, znane televizijske voditeljice so brale slovensko in svetovno poezijo ob glasbi flamenka, tudi sicer je bilo slišati veliko dobre glasbe in lepe slovenske besede.

Vrvež v parku Zvezda in okoli stojnice Mondene. (foto: D. Samec)

Prireditve pa so potekale tudi v drugih slovenskih krajih. Na Trubarjevi domačiji v Rašici pri Velikih Laščah pa so v okviru prireditev ob 500-letnici rojstva očeta slovenske besede Primoža Trubarja (rojen je bil 1508) predstavili za nas Slovence velik projekt - Zbrana dela Primoža Trubarja. Slovenski pisci so v drugi polovici 16. stoletja izdali več kot petdeset knjig v slovenščini, seveda z versko vsebino, s tem so bili podani temelji za lastno ustvarjanje, s katerim bi se slovenščina lahko uvrstila med evropske jezike, je poudaril urednik dr. Igor Grdina. V preteklosti so mnogi poskušali odvzeti Trubarju veličino in pomen njegovega dela. Oton Župančič je zapisal, da bi Trubarjevo delo slej ko prej opravil kdo drug, Edvard Kardelj pa je trdil, da so protestanti zagrešili prvo "izdajo intelektualcev" v slovenski zgodovini. Vendar je Trubar želel Slovencem dati knjigo v njihovem jeziku in jih vzpodbuditi k nadaljnjemu ustvarjanju. Dr. Grdina upa, da bodo do Trubarjevega jubileja izšli vsi ponatisi njegovih del v modernem znanstvenem kritičnem prepisu. Predstavljeno prvo knjigo, ki zajema Catechismus in Abecedarium (1550, 1555,1566) je uredila, transkribirala, prevedla in spremno besedo napisala mag. Fanika Kranjc Vrečko.

V Trubarjevem antikvariatu je potekala 14. dražba starih knjig in tiskov. Najdražje je bila ocenjena Scopolijeva naravoslovna knjiga iz leta 1763, saj se je izklicna cena 300.000 sit dvignila na 460.000 sit. Kar nekaj prodanih knjig sta ilustrirala slikarja Kralja iz Dobrepolja, med domoznanstvo naše knjižnice pa bi sodila tudi knjiga Ludovika Puša iz Šentvida.

V Celju je nastajala knjiga, ki se poteguje za vpis v Guinessovo knjigo rekordov, saj so jo zbrani pisatelji v dvanajstih urah napisali in izdali v knjigi.

Pogovora s pisateljem Vinkom Möderndorferjem v Klubu slovenskih pisateljev se je udeležila tudi skupina Bralnega kluba iz Grosupljega. Pogovarjali so se o njegovi knjigi Predmestje, ki je zbudila mnoge polemike o tem, kaj je literarno primemo in kaj ne. Roman prikazuje predmestje v pravem pomenu besede in v zavesti, načinu življenja in razmišljanja ljudi, ki v njem živijo.

Vendar je knjiga še vedno tista lepa stvar, ki vsakomur omogoča, da se veliko plemenitega in dobrega nauči, saj nam lepša in bogati dušo, kar se odraža tudi v življenju. Knjiga nas uči ljubiti sebe in bližnjega, nam razvija sposobnosti mišljenja in razločevanja, nas uči materinega jezika, nas dela boljše! Upajmo, da bo knjigi naklonjena tudi uradna politika, vsaj toliko, kot je obljubila ministrica.

Marija Samec

Dogodki v Grajskem vrtu

Od 11. do 13. aprila je potekal na Grajskem vrtu pod Boštanjem Velikonočni sejem, na katerem je poleg organizatorja sodelovalo tudi Društvo upokojencev Grosuplje, ki je v galerijskem prostoru postavilo svojo razstavo z velikonočnimi motivi. Obiskovalci so si lahko kupili (ali so si samo našli ideje, kako pripraviti) butarice, velikonočne prte za žegen, košare in druga darila.

30. aprila je bilo veliko prvomajsko kresovanje s predhodnim popoldanskim programom za otroke, nato pa "podaljšan zabavni večer" (za nekatere skoraj do jutra) z narodnozabavnimi in zabavnimi ansambli.

10. maja so s sodelovanjem Založbe UNSU iz Ljubljane odprli likovno razstavo umetnikov, ki slikajo z usti ali z nogami. Svoja dela so razstavili Angela Medved, Stojan Zafred, Vojko Gašperut-Gašper, Željko Vertelj, Roman Gruntar, Silvo Mehle in Benjamin Žnidaršič. V kulturnem programu so nastopili Nina Škrjanc s kitaro in Dejan Pogorelec z mandolino ter dve uigrani flavtistki Glasbene šole v Grosupljem, nekaj besed pa je spregovoril likovni kritik dr. Cene Avguštin. Prireditev je pozdravil in odprl župan občine Grosuplje Janez Lesjak.

V času natisa majskih Grosupeljskih odmevov (17. maja) pa se bodo ljubitelji pohodništva lahko sprehodili po Radenskem polju pod strokovnim vodstvom biologa in naravovarstvenika Staneta Peterlina, drugi pa bodo odšli čez Zavrh in Podlom do naše kraške lepotice - Županove jame. Ob povratku jih bosta čakala golaž in družabno srečanje.

Jože Miklič

RAZUMEVANJE - EDINO OROŽJE PROTI UNIČEVANJU SVETA

Konec prejšnjega meseca je približno sto ljudi prišlo k spomeniku v Radohovi vasi, da bi obudili dogodke izpred dobrih šestdesetih let. Takrat je šest nedolžnih ljudi padlo pod streli italijanskega okupatorja. Ljubili so domačo zemljo in se zavedali, da je svoboda - biti gospodar na svoji zemlji - največja vrednota, je poudarila slavnostna govornica, županja Trebnjega Marica Škoda, in dodala, da je bil tudi strah pred preganjanjem, taboriščem in celo smrtjo premagan z zavestjo, da je vredno živeti v miru in svobodi.

Županja Trebnjega je spomnila tudi na silovit razmah NOB-ja spomladi leta 1942. Okupator je takrat načrtoval, da bo z ustrahovanjem zatrl upor, pa se je zgodilo ravno nasprotno - začela je nastajati prva partizanska vojska. In tako je letos minilo tudi 62 let od ustanovitve Osvobodilne fronte.

Zaradi ljudi iz preteklosti, čigar pogum je preživel vojno, izgube in padce, zdaj moremo in smemo slediti sanjam, je opozorila voditeljica programa Nuša Volkar.

S petjem, igranjem in recitiranjem so se v preteklost vrnili tudi pevci in osnovnošolci iz Šentvida pri Stični ter godbeniki iz Stične.

Marica Škoda je na koncu slovesnosti še poudarila, da se moramo tudi ob vstopanju v Evropsko unijo zavedati zgodovine zato, da se ne bi nikoli več ponovile zgodbe iz vojne in po njej, saj si v Sloveniji in Evropi želimo prijateljstvo in spoštovanje. Zaključila je, da je razumevanje edino orožje proti uničevanju sveta in edino sredstvo, ki lahko ustvarja svobodo, zdravje in veselje v človeku in med ljudmi.

Tadeja Anžlovar

Še sveža novica: MONIKI KASTELIC 2. MESTO ZA PRITRKOVALSTVO NA SLOVENSKEM

Šmarje - Sap, Ljubljana, 13. maja - V Festivalni dvorani v Ljubljani je bila ob zaključku 16. srečanja mladih raziskovalcev in njihovih mentorjev pod geslom "Zaupajmo v lastno ustvarjalnost" razglasitev rezultatov in podelitev priznanj avtorjem in avtoricam najboljših raziskovalnih nalog. V podskupini etnologija je bila predstavljena tudi naloga z naslovom Pritrkovalstvo na Slovenskem. Njena avtorica je Šmarčanka Monika Kastelic, sicer dijakinja 3. letnika Srednje vzgojiteljske šole v Ljubljani. Raziskovalna naloga, v kateri je mlada pritrkovalka obdelala stanje pritrkavanja danes, na kratko predstavila zvon in kako se pritrkava, je v svoji kategoriji zasedla odlično 2. mesto. Čestitamo! Več o Moniki in njeni raziskovalni nalogi pa v naslednji številki Odmevov.

Janez Pintar

NAŠE MALO MESTO

Razpršimo sivo meglo
iz prostranih travnikov, ravnin,
naj posije zlato sonce
iz nebesnih višin.

Pozlačena bodo polja,
potoček, ki skrito šumlja –
veter naj potrka na vsa vrata,
da bo sreča našla srca vsa.

To je naše malo mesto,
podedovani grb še drži,
Tabor še iz turških časov kaže,
koliko je bilo v nas moči.

Zapojmo pesem vsi meščani,
iz dna duše naj privre naš glas,
da bomo veseli razigrani!
To malo mesto je bilo nekdaj vas.

Karolina Zakrajšek

FRANC KOŠAK

OB SVETOVNEM KONGRESU ČEBELARJEV APIMONDIA

Med tvorci poti, ki so pripeljale do tega, da bo letos v Sloveniji svetovni kongres čebelarjev Apimondia, je bil med drugimi znanimi slovenskimi čebelarji tudi naš krajan Franc Košak (21. 5. 1878 - 20. 4. 1945).

V naši zavesti nastopajo kot izjemne in spomina vredne osebnosti predvsem kulturniki. Kot narod smo se ohranili predvsem po tej plati. Povsem pa smo pozabili na večino podjetnikov, na ljudi, ki so se marljivo trudili na ekonomskem polju in svojemu času dali pečat s to dejavnostjo. Tudi v grosupeljski občini imamo kar nekaj takšnih osebnosti, samo do druge svetovne vojne so to bili na primer: Dular, Gale, Javornik, Žitnik itd. Človek, ki mu posvečamo ta spominski članek, prav gotovo ne sodi na rep tega seznama.

Franc Košak
21. maj 1878 – 20. april 1945

V tem najlepšem, praznično pomladnem mesecu bo minilo že 125 let od rojstva našega znanega rojaka Košaka, katerega priimek tako pogosto slišimo. Nosilca priimka sta dva izjemna človeka, tudi soimenjaka. Oče Franc Košak, kmet, podjetnik in politik, ki je zgradil eno osrednjih hiš v tedanji Stranski vasi, kjer sedaj domuje Knjižnica Grosuplje. Na kamnitem portalu je dal tudi vklesati začetnici F. K. in 1888, tako je ovekovečeno tudi leto gradnje hiše. S tega vhoda je tudi hotel videti dogajanje proti kasneje zgrajeni železniški postaji, zato je zasadil drevored lip.

V času gradnje hiše je bil njegov sin, prav tako Franc Košak, star 10 let. Tudi ta je pustil nekaj sledov v svojem kraju in našem spominu.

Pogosto torej slišimo predvsem dvoje navajanj: Koščakova hiša in Koščakov hrib. Gre za lastnino Košakov, na Dolenjskem pa se namesto 'š' pogosto vrine sklop 'šč', zato domačini tudi gospodarja imenujemo Koščaka.

Košak je bil kmet, veleposestnik, posebej pa ga označuje njegova čebelarska dejavnost. Pred drugo svetovno vojno ga je Avgust Bukovec, urednik revije Slovenski čebelar, navajal kot edinega našega velečebelarja, praktika s temeljitim teoretičnim znanjem. Njegov oče ni čebelaril, tudi njemu ni dovolil, zato je imel težave, ko je l. 1894 kupil prvih osem kranjičev. Po treh letih čebelarjenja je moral v kmetijsko šolo blizu Gradca, zato je moral vseh 52 panjev prodati. Izdaten izkupiček je njegov ugled v očetovih očeh opazno popravil. Po šoli in vojski pa je s čebelarstvom spet začel. Na ponovnem začetku je 1. 1899 kupil 20 kranjičev. Učil se je pri sosednjih večjih čebelarjih pa tudi pri velečebelarju Rothschützu v Podsmreki pri Višnji Gori. V njem so vzbudili zanimanje za čebelarsko trgovino. Do prve svetovne vojne je razvil živahno trgovino, ki je z vojno zamrla. Leta 1915 mu je nekdo tudi podtaknil ogenj, tako da mu je zgorelo 150 kranjičev. Po vojni se je lotil predvsem čebelarjenja na med.

Sledil je čebelarski literaturi, saj je bil naročen na 16 domačih in tujih čebelarskih revij. Preskušal je različne panje, na koncu pa je pristal pri svojem z merami 37 x 22 na 12 satov. Poimenovali so ga Košakov panj. Pred vojno je čebelaril s 150 panji.

Košak je imel vsaj dva čebelnjaka. Velik čebelnjak je stal za trgovino Mercator ob Adamičevi cesti. G. Habjan mi je pokazal približno mesto, kjer je čebelnjak stal. Nisem dobil informatorja, ki bi mi znal povedati, koliko panjev je bilo v njem, vsak pa pravi: veliko. Je pa tu imel različne panje. Tako je med njimi bilo tudi nekaj najrazličnejših košev, dve družim celo v majhnih sodčkih po 30-401. Taki panji so bili že tedaj redki, nabavil ju je na Hrvaškem. Eno dno je naredil premično, pa ju je usposobil za čebele.

Kranjiče je imel pobarvane tudi enobarvno. Tako s črno barvo, ki naj bi jo imele čebele prav rade, najbrž zaradi absorbcije toplote, prav tako pa tudi s živo rumeno barvo. Pri tem čebelnjaku so pred vojno večkrat potekali slovenski čebelarski shodi, kjer so predavali čebelarski strokovnjaki, Košak pa je predstavljal svoje delo.

Drugi velik čebelnjak je stal na Koščakovem hribu nad Centovo domačijo, pa tudi na Koželjevcu je imel enega. Sicer pa je vozil panje na pašo po Dolenjskem in na Hrvaško. Ob obilici dela je zato imel zaposlene čebelarje z Dolenjske ter tudi domačina Zilharjevega ata iz Stare vasi ter Janeza Gruma, ki mu je ostal v spominu predvsem s svojo sposobnostjo ocenitve, kdaj bo panj rojil. Pri takem panju je na zadnji končnici bilo mogoče slišati glas ciik ali ciziik, približno na pet minut, pred rojenjem pa vse pogosteje. Poslušali so, če panji že cizikajo, tako da jim tudi en panj ni ušel na vejo.

Obnovljen grob družine Košak ob stari grosupeljski cerkvi (foto D. Samec)

Svojo iznajdljivost je dokazal tudi z lastnim nožem za odkrivanje satov, ki so tako ostali nepoškodovani, med je laže tekel iz celic in je bil tudi bolj čist, ker ni bilo v njem voščenega drobirja, ki so ga sicer povzročale vilice.

Sam je navajal, da čebelarstvo lahko štejemo samo za stransko panogo kmetijstva ali kakega drugega poklica. Čebelarstvo komaj krije izdatke in to pri resnično umnem in dobrem vodstvu. Število panjem mora biti primemo. Uspešnega čebelarstva si izpod 100 družin m znal predstavljati.

Znal pa je povedati tudi kakšno šalo. Pred prvo svetovno vojno je kupil na Kočevskem več živih kranjičev, ki so jih morali ljudje znositi do železniške postaje. Pomagala je tudi neka ženska, ki pa je imela to smolo, da si je zadela na glavo kranjiča, ki je imel popolnoma trhlo dno. Nekaj časa je šlo vse po sreči, sredi pota pa se je dno panja udrlo in Mickina glava se je hipoma znašla sredi medenega satja, zalege in hudih čebel, ki so besno navalile na čudno gostjo in jo začele zdelavati po vseh predpisih čebelne bojne tehnike. Nesreča je hotela, da panjeva širina ni bila prikrojena točno po Mickini glavi in se je je panj tesno oprijel, da ga ni bilo mogoče v naglici odtrgati. Ženska je obupno kričala in poskušala glavo potegniti iz panja, pa ni šlo. Čebele so medtem orale po njenem obrazu in glavi. Na njene obupne klice so prihiteli ljudje, da jo so rešili mučeniške krone. Seveda se dolgo ni mogla pomiriti in potolažiti. Šele ko je g. Košak potegnil iz žepa nov srebrnik za 5 kron ji je usahnil vir solza in je vsa zadovoljna - čeprav s težavo - gledala težko zasluženo "odškodnino za bolečine". Morala: ne sili z glavo skozi panj!

Franc Košak je bil ubit 20. 4. 1945 ob letalskem napadu na Grosuplje. Bil je ravno v hlevu pri živini, ko je na hlev padla angleška bomba.

Letalskega napada se je takole spominjal očividec Janez Kadunc iz Sel: *"Pri Koščaku je šla pa štala. Tolikšna jama je bila potem, kot je bila preje štala. Koščak je imel čebele: na koncu štale je bil čebelnjak razbit. Čebele so pikale vse, ki so hodili mimo. Krave so v jami ležale ubite, del en stene je še stal. Potem so pa iskali Koščaka, gospodarja, kje je. Menda so ga čez tri dni našli. Zasut je bil. Ob tisti steni je stal, ki je še ostala. Not je prišel, tam je bila pipa za vodo. Granata je padla, pa je vse skupaj zasulo, njega je pa k steni zasulo. Stal je. Pa nihče ni vedel, zato ga ni mogel nihče rešiti.*

Predvsem po Slovenskem čebelarju in pripovedih domačinov povzel

D. Samec

MALO ZGODOVINE NE MORE ŠKODITI

V teh dneh ob koncu aprila in začetku maja je čas znamenitih proslav ob zgodovinskih dogodkih, ki so zaznamovali čas in prostor naše polpretekle zgodovine.

Žal pa je konec maja in začetek junija tudi čas največje slovenske zgodovinske tragike teh istih dogodkov, ko je človek zmagovalec pozabil na človeka in kot Kajn pobil svoje brate in cela desetletja prikrival to človeško tragedijo na našem prostoru.

V dneh od 28. maja do 8. junija 1945 je bil izvršen prevoz premagancev v kočevske gozdove, kjer so bili pobiti. Točno število se ne ve. Ve pa se, da jih je bilo okrog 35 tisoč.

Ti transporti so bili izpeljani tudi po železnici skozi Grosuplje in tretji dan po prvih transportih, to je 30. maja, se je zgodila nesreča vlakospremnega osebja, ko je vojak podnarednik Milan Trifunovič iz čete O.Z.N.A. IV. armije iz vlaka št. 9383 v kilometru 7.420 med postajama Grosuplje in Čušperk padel iz vlaka, ki mu je porezal obe nogi in je na postaji Grosuplje 31. maja 1945 ob 2. uri umrl.

Ker je zgodba zanimiva tudi za širši krog bralcev in zgodovinarjev, poglejmo, kako je za zapisnik direkcije državnih železnic v Ljubljani dne 1. 6. 1945 izpovedal zaslišani Franc Černe, zavirač, stanujoč v Zalogu št. 94.

"Vršil sem službo četrtega zavirača pri vlaku št. 9383, ki je prevažal ujetnike, zastražene po partizanskih vojakih. Nahajal sem se približno na sredini vlaka in sicer na zavori G voza, čigar zavorna utica je bila obrnjena naprej. Na zavori pri meni se je vozil nek vojak - partizan. Kmalu po prevozu postajice Predole sem čul tri ali štiri klice "Ojej". Bil sem mnenja, da stoka kak vojak v vozu, na katerega zavori sem se nahajal in sem rekel na zavori sedečem partizanu, da je najbrž nekomu v našem vozu slabo. Pri meni se vozeči vojak na to ni izjavil ničesar. Vlak je vozil naprej do postaje Čušperk, kjer smo ustavili. Stopil sem s svoje zavore na postaji s strani in čakal na odhod vlaka. Čez kakih pet minut sem opazil, da je odpeljal naš doprežni stroj nazaj v smeri postajice Predole. Kratko nato je prišel k meni tretji zavirač. Na moje vprašanje, kam pelje pripežni stroj, mi je odgovoril, da pelje po enega partizana - stražarja, ki je padel iz vlaka. Čez kakih 45 minut se je doprežni stroj vrnil s ponesrečencem, a so ga naložili v naš sklepni voz -potniški in ga odpeljali v Grosuplje. Ponesrečenca nisem videl. Ko je stroj pripeljal ponesrečenca s proge v postajo Grosuplje, sta izjavila postajna uslužbenca, da je ležal ponesrečenec ob najdbi izven tira, da pa je sam pripovedoval, da je prvotno obležal v tiru, sam zlezel iz tira, si sezul čevlje in obvezal nogi. Naslednjega dne t. j. 31. maja sem zvedel ob povratku iz Kočevja v Grosuplje, da je ponesrečenec podlegel poškodbam.

Vreme: mesečna, deloma oblačna noč.

Ste opazili ali čuli med vožnjo od postaje Predole do postaje Čušperk kak signal?

- Ne, nobenega. - Ste občutili med vožnjo od Predol do Čušperka kak izreden sunek na vlaku? - Sunki so bili običajni kot vedno.

Navzoči: Nachtigall Mirko, inšpektor za odd. II.

DRUŠTVO ZA UREDITEV ZAMOLČANIH GROBOV LJUBLJANA - GROSUPLJE

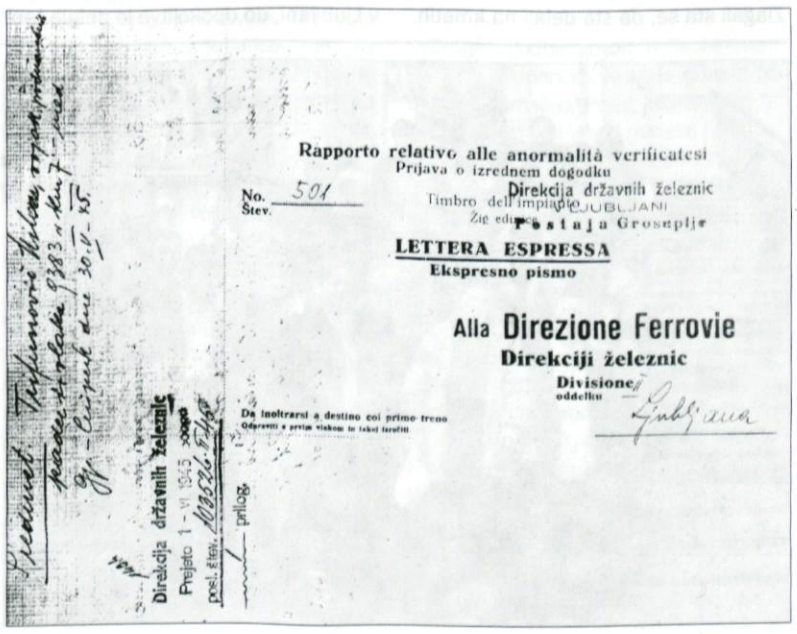

Rapporto relativo alle anormalità verificatesi
Prijava o izrednem dogodku

No. 501
Stev.

Direkcija državnih železnic
Timbro dell'impiegato
Žig edinega
Postaja Grosuplje

LETTERA ESPRESSA
Ekspresno pismo

Alla Direzione Ferrovie
Direkciji železnic
Divisione
oddelku
Ljubljana

Da inoltrarsi a destino coi primo treno
Odpraviti v prvem vlakom in takoj izvršiti

Direkcija državnih železnic
Prejeto 1 - VI 1945
pogl. štev. 103526 Eljo
prilog.

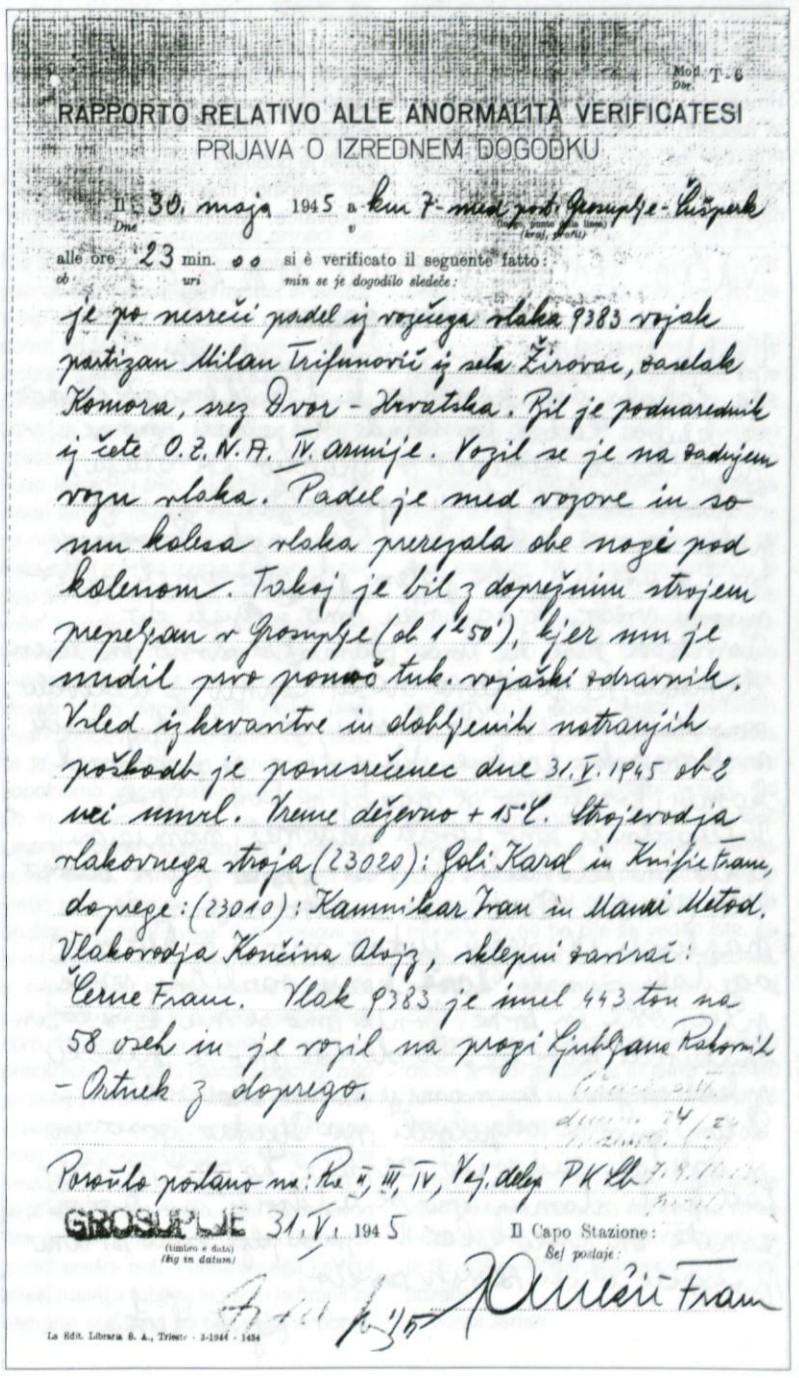

Mod. T-6
Dne

RAPPORTO RELATIVO ALLE ANORMALITÀ VERIFICATESI
PRIJAVA O IZREDNEM DOGODKU

Il 30. maja 1945 a km 7- med pod. Grosuplje - Čušperk
(kraj, prefiš)

alle ore 23 min. 00 si è verificato il seguente fatto:
ob uri min se je dogodilo sledeče:

je po nesreči padel iz vozečega vlaka 9383 vojak partizan Milan Trifunović iz sela Žirovac, zaselak Komora, sez Dvor - Hrvatska. Bil je podnarednik iz čete O.Z.N.A. IV. armije. Vozil se je na zadnjem vozu vlaka. Padel je med vozove in so mu kolesa vlaka prerezala obe nogi pod kolenom. Takoj je bil z doprežnim strojem prepeljan v Grosuplje (ob 1.50'), kjer mu je nudil prvo pomoč tuk. vojaški zdravnik. Vsled izkrvavitve in dobljenih notranjih poškodb je ponesrečenec dne 31.V.1945 ob 8 uri umrl. Vreme deževno + 15°C. Strojevodja vlakovnega stroja (23020): Goli Karel in Knific Franc, doprege: (23010): Kamnikar Franc in Mavri Metod. Vlakovodja Končina Alojz, sklepni zavirač: Černe Franc. Vlak 9383 je imel 443 ton na 58 osih in je vozil na progi Ljubljana Rakovnik - Ortnek z doprego.

Poročilo poslano na: Re II, III, IV, Vzj. odsek PK Lb

GROSUPLJE 31.V.1945
(Timbro e data)
(Žig in datum)

Il Capo Stazione:
Šef postaje:
Mavri Franc

La Edit. Libreria S. A., Trieste - 3-1944 - 1434

KULTURA - ZANIMIVOSTI

Območno srečanje manjših vokalnih skupin občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica

Videm-Dobrepolje, 12. april 2003 - V organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Območne izpostave Ivančna Gorica (odgovorna oseba Tatjana Lampret) so se v novi dvorani Jakličevega doma spet srečale manjše vokalne skupine iz "nekdanje velike občine" Grosuplje. Iz območja novih občin Dobrepolje in Ivančna Gorica so natopile: VS Mavrica KD Dobrepolje, VS Ivanščice KD Ivančna Gorica, VS Šentviški slavčki in Vokalni kvartet Stična. Kot gostje pa so nastopili mednarodno znani Žagoriški fantje. Presenetljivo veliko je nastopilo skupin iz "nove" občine Grosuplje: VS Šmarnice KD Šmarje-Sap, Viva vox KD Teater Grosuplje, Mešani oktet KD Polica in Šentjurski oktet.

Povezovalka večera je bila Nataša Rijavec, strokovno pa jo je spremljal Mitja Gobec.

Jože Miklič

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA JE PRIPRAVILO TUDI LETOS RAZSTAVO VELIKONOČNIH JEDI

v preddverju in posebni sobi na vhodu v novo občinsko zgradbo. Razstavo so popestrile članice društva s krajšim kulturnim programom, ogledala pa sta si jo med drugimi obiskovalci tudi župan Janez Lesjak in dr. etnologije Boris Kuhar.

SLAPOVI SE PRIPRAVLJAJO NA ODHOD NA KRETO!

Slapovi zaključujejo s pripravami na izid novega albuma. Novo ploščo in kaseto so že oddali v tisk in ker je tudi naslov albuma 'DOL NA KRETO', so se odločili, da se bodo oblekli malce bolj sproščeno, mladostno in poletno. Skupaj s Tanjo, ki jim pomaga pri odločitvah glede njihove zunanje podobe, so skočili čez mejo in skoraj ves dan porabili za ogledovanje, postopanje in izbiranje med modnimi policami. Drugo soboto v maju pa so se vendarle pokazali pred TV kamerami na tradicionalnem Alpskem večeru, na katerem so se v novi podobi predstavili tudi z novim hitom 'Dol na Kreto'.

po ZALOŽBI MENart - J. M.

GLASBENA ŠOLA GROSUPLJE

razpisuje vpis dijakov za šolsko leto 2003/2004, ki bo 24. maja in 31. maja, obakrat od 10. - 13. ure.

Preizkus sposobnosti bo v prostorih Glasbene šole Grosuplje.

V šolskem letu 2003/2004 bo vpis zelo omejen zaradi prevelikega števila dijakov. Sprejeli bomo samo izrazite talente. Prednost pri vpisu imajo trobila in klarinet.

Ravnatelj:
Franc Korbar

NAŠA LIDIJA

Lidija Gregorjevna Martinenko, ki živi v našem Domu starejših občanov Grosuplje že od leta 1995, se je rodila leta 1923 v daljni in veliki Ukrajini v mestecu Belopolje, 400 km od Kijeva, ukrajinske zgodovinske prestolnice. Ukrajina ima danes 46 milijonov prebivalcev raznih narodnosti. Po zelo burni stari zgodovini, ko je bila v desetem stoletju samostojna kneževina, je preživela nič koliko vojn, opustošenj in vdorov tujih oblastnikov, nikdar več ni imela samostojnosti, kar so si vedno želeli njeni narodni junaki, npr. Hmeljnicki (glej Sienkiewicz: Z ognjem in mečem), kozaški hetman Mazepa, Pugačov itd. Za oblikovanje lastnega književnega jezika Ukrajine ima največjo zaslugo velik pisatelj, pesnik in narodni buditelj Taras Ševčenko (1814 - 1861), na njegovem delu sloni vsa kasnejša ukrajinska literatura. Ševčenko je vplival s svojimi prelepimi pesnitvami - ukrajinskimi in ruskimi - tudi na naše slovenske pesnike, zlasti na Otona Župančiča (Duma). Nepozabna je Ševčenkova zbirka Kobzar (Goslar).

Pod Stalinom se je pričel križev pot naše Lidije. Njena družina je štela 8 članov. Oče je imel kmetijo, a ker se ni hotel vpisati v kmečko zadrugo, v kolhoz, so mu stalinisti leta 1932 kmetijo zaplenili, tudi 4 konje. Leta 1933 pa je nastala v Ukrajini še velika lakota, Rusija je pobirala ljudem žito, pridelke, tudi zlatnino. Imeli so posebne prisluškovalce. Martinenku, Lidijinemu očetu, so uničili hišo, hleve, mlin na veter - družina se je morala izseliti. Oče, po poklicu kmet in kovač, se je komaj znašel, da je družina sploh preživela, zbolel je za tifusom, mati je nekaj pridelala na malem kosu zemlje. Veliko pomanjkanje so preživljali. Otroci so morali obiskovati šolo lačni. Lidija je nadaljevala srednjo šolo, dobila je štipendijo, ker se je dobro učila. Želela je postati postajenačelnica, a začela se je druga svetovna vojna in Nemci so hitro zavzeli vso Ukrajino.

Ukrajinci so požigali bencinske črpalke in uničevali železniške tire, a Nemci so takoj vse popravili. Bombardirali so vse važno in tovarne, ker so prihajali Rusi. Nemci so metali velike plakate, da naj gredo vsi sposobni Ukrajinci v Nemčijo. Kdor ni hotel iti, so ga na silo transportirali. 20. 8. leta 1942 so tudi Lidijo odpeljali proti Nemčiji, potovali so v vročini v živinskih vagonih, na Poljskem so jih ostrigli, okopali, razkužili in namazali. Nato so jih vozili naprej v Wuppertal v Porurju. Tam so jih prodajali in odpeljali proti Oberhausnu, kjer so delali v vojni tovarni za mostove in ladje. Lidija je morala čistiti dele ladijskih podov z žično krtačo in jih barvati. Potem je morala tu eno leto še "švasati". Hrano je dobila šele opoldne, nekakšen močnik (voda in moka), zvečer nekaj redkega s kolerabo, za 3 dni le mali hlebček kruha. Dvakrat so dekleta pobegnila, a so jih ujeli in poslali v Strafflager pri Hannovru, kjer so bile zelo hude poljske policistke.

Z neko sojetnico sta zopet pobegnili, hitro odvrgli jetniški uniformi in številki, v neki hiši sta prosili civilno obleko. Zlagali sta se, da sta delali na kmetih, počakali sta vlak in se odpeljali v neznano. Vlak se je ustavil v Essnu, kretnik in miličnik sta ju odpeljala k sebi domov, da bi kopali krompir. Po desetih dneh so ju odpeljali v tovarno za vojaške modroce. Tam sta šivali in tam je spoznala svojega kasnejšega moža Slovenca, Rudija Zajca, ki je bil doma z Oslice pri Muljavi. Ta je govoril več jezikov, tudi rusko in lahko sta se pogovarjala. Rudi Zajc je delal v mesariji pri privatniku, da je preživela lakoto, ji je nosil salamo v pumparicah spodaj. Ko so prišli zavezniki, so Porenje močno bombardirali in Essen je bil ves razbit. Uredili so taborišča za posamezne narode in prav v Essnu je bilo taborišče za Ruse. Z Rudijem Zajcem sta bila tu skupaj. Začela sta iskati jugoslovansko taborišče - našla sta ga v bližini Bonna. Tu so ju začasno poročili in vsem dali na razpolago: kdor hoče v Titovo Jugoslavijo, naj gre, sicer pa kam drugam, tudi v Ameriko. Lidija in Rudi sta se dogovarjala, kje bi skupaj živela. Rudija je vleklo v Ameriko, Lidija pa si je končno zaželela miren dom na kmetih. Odločila sta se za možev dom: izmed štirih otrok je ostal živ le povratnik Rudi, starši pa so se izčrpani vrnili iz Gonarsa. Dom sta morala graditi znova: hišico, hlev, kozolec in črpalko (štirno). S tedanjimi posojili je nekako šlo. Redila sta kravico, tudi bikca. Mož je znal prijeti za vsako delo, bil je priden, a z denarjem ni bil vajen ravnati. Lidija je vzela vajeti v svoje roke, odločila se je za službo v Ljubljani. Najprej je 5 let in pol prodajala vozovnice na ljubljanskem tramvaju, nato je bila pol leta negovalka na Soči v Ljubljani, do upokojitve je delala tam v fizioterapiji, dajala je obloge pacientom.

Po devetnajstih letih je Lidija prvič obiskala domače v Ukrajini. Vsi so jokali. Obisk je še dvakrat ponovila.

Če boste našo Lidijo obiskali v Domu starejših občanov Grosuplje, se boste začudili vedri in dovtipni osemdesetletnici povsem ukrajinskega oziroma ruskega videza. Ker sem zaljubljena v rusko in ukrajinsko literaturo (Puškin, Lermontov, Ševčenko) sva hitro našli stik in iskre se kar krešejo. Tudi naslednja ruska pesmica nama je obema znana. Ima lep napev.

KAK UMRU JA

Kak umru ja, umru ja,
pohornjat menja
i nitko ne uznajet,
gde mogilka moja.

Na mojej, na mogilkje
ved nikto ne prijdjot,
tolko ranej vesnoju
solovej propojot.

(prevod)

KO BOM MRTEV

Ko mrtev bom, mrtev,
ko bom pokopan,
nihče ne bo vedel
za grob moj neznan.

Na grob moj, na grob moj
nihče ne bo šel,
le v rani pomladi
mi slavec bo pel.

Mihaela Zajc

VIKEND SEMINAR V PTUJU 11.12.13.4.2003

IZ DRUŠTVA SOŽITJE

V petek 11.4.2003 smo se zbrali pred šolo. Tam sta čakala dva kombija ki sta vsi sedemajst NALO ŠKA članov iz kluba Čukci in Pande. Odpeljali smo se na vikend seminar v Spuhljo pri Ptuju. Z nami so bili štirje spremljevalci. Med potjo smo se ustavili v Lepanjah. Po večerji smo si uredili sobe potem pa smo imeli izpoznavni večer. Po zajtrku smo se peljali do Tomkove hiše ki ima slamnato streho in lesen dimnik, ki je stara 300 let. Čeprav je deževalo, smo se imeli lepo. Po kosilu smo se odpravili v Moravske toplice. Na poti se je pokvaril kombi. Vrnili smo se nazaj v Dom Štrk. V telovadnici smo igrali nogomet, namizni tenis in telovadili. Po večerji smo šli v disko Vila Monde. Tam smo se dobro zabavali in naplesali. Naslednji jutro smo si v Dornovi ogledali živali. Bave, konje, različne vrste ptic, osle in ovce. Vrnili smo se na kosilo in spakirali kovčke. Ob slovesu smo se slikali z kuharjem, ki nam je kuhal dobrote. Potem smo se odpeljali na Ptujsko goro in si ogledali čudovito cerkev. Ko smo se vračali proti domu, smo se ustavili na kremšnite in cacokolo. V Grosuplje smo srečno prispeli okoli šestih zvečer.

Jože Ušeničnik

MOŠKI PEVSKI ZBOR CORONA

Z GOSTI PRIREJA

LETNI KONCERT V PETEK, 23. MAJA 2003, OB 20. URI,

V AVLI OSNOVNE ŠOLE LOUIS ADAMIČ NA TOVARNIŠKI V GROSUPLJEM.

VLJUDNO VABLJENI!

POTEPANJE PO EGIPTU (5. del)

Na poti proti našemu hostlu smo se ustavili v Oriental carpet school in si ogledali obrat, v katerem izdelujejo preproge. Preproge tkejo otroci, ker imajo drobne prstke. Za delo dobijo manjše plačilo, hkrati pa imajo v tem obratu zagotovljeno šolanje, ki jim ga sicer njihovi starši ne bi mogli privoščiti. Tukaj gre za miloščino in hkrati izkoriščanje. Ko otroci odrastejo, postanejo "neuporabni", ker nimajo več majhnih prstov in ostanejo brez vsega. Otroci sedijo ure in ure ob kosu preproge in tkejo. Tudi sama sem poizkusila in videla, da je potrebna kar precejšna spretnost, predvsem pa vztrajnost. Otroci so nas takoj, ko se je nadrejeni odstranil, prosili bakšiš, nekateri pa so celo prosili money, money, to je denar. Pri teh otrocih sem prvič in zadnjič v Egiptu začutila, kako vsiljivo so prosili denar. Na vsak način so hoteli, da poizkusimo, kako se tke. Sledil pa je bakšiš. In z bonboni ter kemičnimi svinčniki niso bili zadovoljni, hoteli so denar. Ko sem gledala otroke, kako so sedeli in delali, so se mi zasmilili, vse dni eno in isto, pretikanje volnene oziroma svilene nitke.

Nadstropje višje smo si ogledali številne že narejene preproge. Toliko preprog. Ne veš, kaj bi najprej pogledal. Gromozanska hala, na vseh stenah visijo preproge, večje, manjše, s takimi in drugačnimi vzorci, iz takih in drugačnih niti. Res čudovito. Cene preprog so od 50.000 SIT do 500.000 SIT. Vredne svojega denarja.

Preden smo prispeli v Richmond, smo se še enkrat ustavili in sicer v trgovini s papirusom, kjer so nam prikazali postopek izdelave. Bilko papirusa, ki je podobna stebelcu naše koruze, najprej olupijo. Sredica je mehka, krhka in vsebuje veliko vode in sladkorja. Narežejo jo na lističe, ki jih za šest dni namočijo v vodo. Ko jih po šestih dneh vzamejo iz vode, jih križno naložijo in dajo šest dni prešat. Tako nastane zelo trden in kvaliteten papirus. Papirus lahko mečkamo in peremo. Na stojnicah namesto pravega papirusa prodajajo papirus, izdelan iz banan, ki ni tako obstojen in nima značilnih pikic. Iz olupa papirusa pletejo mreže za ležalnike ali postelje. S pretirano uporabo so papirus iztrebili. Pred približno sto leti so sadiko prinesli iz Indije in začeli s ponovnim gojenjem.

V trgovini smo papirus lahko tudi kupili, vendar so bili cene dosti višje kot na tržnici. Hotela sem posneti krasne slike, narejene na papirusu, ki so visele na stenah trgovine, vendar je med snemanjem pristopil k meni moški in mi to strogo prepovedal.

Po ogledu trgovine smo se vrnili v Richmond. Po kratkem počitku v našem hostlu smo se zvečer odpravili z avtobusom v koptski del Kaira. Kopti so potomci starih Egipčanov in danes predstavljajo 10 % prebivalcev Egipta. Ti se od večinskih Arabcev zelo razlikujejo. So namreč kristjani. Po prihodu Arabcev so le-ti arabščino sprejeli, muslimanske vere pa ne. Koptski jezik še vedno uporabljajo pri svojih obredih. Videli smo tudi knjige, napisane v koptskem jeziku. Koptov je vsako leto manj, kajti veliko jih spremeni vero, postanejo muslimani, to pa zato, ker potem dobijo boljše službe.

Mi smo obiskali predel, kjer živijo revnejši Kopti. Ti Kopti živijo na smetišču in živijo od smeti. Odpadke reciklirajo. In sedaj si lahko predstavljate, kakšne so njihove ozke uličice. Kupi smeti na obeh straneh. Ko se sprehodiš po teh uličicah, z vseh strani zaudarja neverjeten smrad. Vse hiše imajo spodaj velika vrata, odprta na ulico. Znotraj vrat pa spet kupi smeti.

(se nadaljuje)
Branka Škufca

Pred papirusom

Deklice, ki tkejo preprogo.

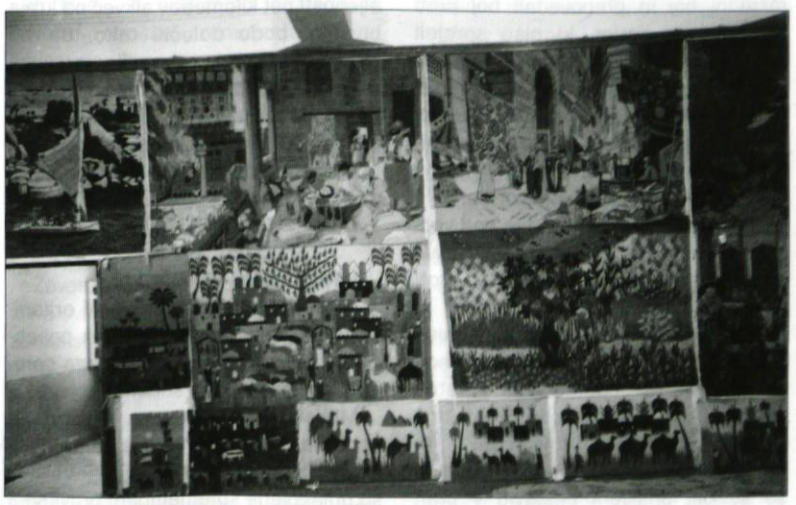
Preproge, razstavljene v hali nad delavnico.

ZGODBI DVEH SOSEDOV – BIVŠIH AVSTRIJSKIH SOLDATOV

Življenje je stkano iz tisočerih dogodkov, v katere včasih vstopamo tudi nehote in brez lastne volje, a jih nato prav tako tudi hitro pozabimo. Vendar ne vseh, nekateri doživljaji se nam globoko vsidrajo v zavest za vedno in ne zbledijo tudi po več desetletjih. Najboljši dokaz sta tudi zgodbi dveh sosedov – bivših avstrijskih soldatov iz Besnice pri Ljubljani, ki sta vsak po svoje doživljala vojne grozote na bojnih poljanah.

Tinčkov Andrej (Alauf) je bil doma na majhni kmetiji v Besnici, kjer si je prislužil dodatni goldinar tudi na žagi in mlinu. V besniški dolini je bil mlin domala pri vsaki gruntarski hiši, žaga pa je bila edina v vasi, zato dela ni manjkalo. Leta 1904 je bila žaga posodobljena, obnovljena je bila tudi streha, saj so zamenjali skrilj z opeko. S tem je gospodar Valentin dal sinu, ki je bil določen za naslednika, dobro popotnico za delo in vodenje kmetije. Tako bi življenje teklo po ustaljenih tirnicah, kjer so se menjavale dobre letine s slabimi, suše z preobilnim deževjem in skrbmi za preživetje, če se ne bi zgodil leta 1914 temeljit preobrat – napovedana je bila vojna, s tem pa tudi mobilizacija. Izognili se ji niso niti besniški fantje in možje. Andrej, letnik1894, je bil med prvimi v vasi, ki je prijel kovček in jo peš mahnil v Ljubljano na naborno mesto, od tam pa je bil čez nekaj mesecev že poslan v daljne Karpate. Kljub temu, da je bil Andrej vajen mrzlih zim v nikoli dobro ogretih kmečkih hišah, je bilo tu v neprijaznih krajih neprimerno huje. Mraz je bil tako peklenski, da je pokalo drevje, vojakom, nevajenim tako ostrega mraza, pa niso kaj dosti pomagala niti najbolj topla oblačila.

Tudi medsebojne razmere med vojaki niso bile dobre. Nameščen je bil v madžarskem polku, kjer so bili v večini madžarski vojaki in nekaj Hrvatov, zato prave družbe ni imel. Mučilo ga je domotožje, tolažila ga je le misel, da mora biti vojne kmalu konec in da se kmalu vrne domov. Sanje vsakega vojaka!

Toda kako kruto se je motil! Vojna vihra se je vse bolj bližala našim krajem. Novica, da bodo Lahi napovedali vojno, se je majnika 1915 uresničila. Iz Karpatov je bila zato 20. ogrska domobranska divizija, ki je bila v sestavi VII. korpusa, premeščena sprva na Koroško, nato pa na krnsko pogorje. Z drugimi divizijami so tako vsaj za silo razbremenili maloštevilne črnovojniške enote. Odprla se je soška fronta, ki se je odvijala od morja, tolminskih gora pa tja do Rombona in je merila v skupni dolžini približno 90 kilometrov.

Andrej je eno skrajnost zamenjal z drugo, vendar mu je že misel, da je v bližini domačih krajev vzbujala optimizem. Kakor je bil mraz v Karpatih vojakom najhujši sovražnik, jih je tu pestila vročina – predvsem pa žeja. Tu ni bilo studencev, še manj potokov. Vso vodo so vojaki prinesli na bojišče ponoči na hrbtih mul in mezgov, kakor tudi vso hrano. Pravi zadetek v črno je bilo najti lužo deževnice v kakšni kotanji. Vojakom se tedaj tudi žabe niso smilile in so bile po nekaj dneh na suhem. Edino "razkošje", ki so ga bili deležni soldatje, so bili občasni odmirki ruma. Vsak vojak je pred naskokom na sovražne položaje poleg običajne porcije dobil tudi osminko ruma, da jim je dal pogum in zameglil um, da bi vsaj tedaj pozabili na vso nesmiselno kalvarijo, ki so jo podoživljali. Od tedaj tudi znana vojaška krilatica: rum za pogum ali brez ruma ni šturma. Andrej je bil vajen trdega kmečkega življenja, ne pa tudi krivic, ki so jih povzročali poveljujoči, vključiti pa se tudi ni mogel v ogrsko mentaliteto, zato je bil večkrat žrtev vojaških šikan celo navadnih vojakov. Vse težje je vztrajal v "šic" in "lauf" grabnih (jarki za streljanje in premikanje), neke noči pa mu je prekipelo in je zapustil svojo enoto. Poznal je položaje avstrijskih moštev, zato se jih je izogibal in se umikal po brezpotju, po strmih grapah, vse do doline. Noč je bila njegov zaveznik, zato je hodil po cestah večji del le ponoči, podnevi pa počival. Po tednu dni skrivanja in hoje ponoči je prispel domov na smrt utrujen in podhranjen – vendar živ! Sklenil je, da se na fronto ne vrne več in se bo preostanek vojne skrival na domu, vendar je bil to račun brez krčmarja. Oblastem je kmalu prišlo na ušesa, da je v Besnici član "zelenega kadra", zato sta šla dva žandarja v preverbo. Naključje je hotelo, da so pri Buškajevi kmetiji skoraj trčili skupaj. Ko ju je Andrej zagledal, se je pognal v hišo, ker pa je imela ta na zahodni strani drug izhod, je to s pridom izkoristil in pobegnil v gozd. Avantura bi ga lahko kaj drago stala, vendar je sreča vedno na strani pogumnih. Naslednji dan se je "pregvantal" v vojaško suknjo in odrajžal ponovno v Ljubljano. Pri Kolovratu je za slovo od civilnega življenja spil polič vina, pri tem pa ga je zalotila celo vojaška patrola, vendar se je izvil z izgovorom, da se vrača na bojišče. Z prvim vlakom se je odpeljal na Primorsko in se vrnil na položaje, kjer pa se je zanj vse srečno izteklo brez hujših posledic. Tu je kmalu izvedel, da je tudi njegov dve leti mlajši brat Franc, ki se je prav tako boril na soški fronti, imel neizmerno srečo. Moštvo je namreč dobilo na položaje hrano, zato je skočil v kaverno, da pomije menažo, v tem trenutku pa je na zbrano skupino vojakov priletela italijanska granata, ki za seboj ni pustila živih. Odločujoči je bil samo trenutek in tudi njegov brat se ne bi več vrnil domov – taka je pač vojakova usoda ali sreča, kdo bi vedel!

Druga zgodba govori o Tablarjevem Francetu (Zupančič), ki se je priženil na Blaževo domačijo. Poleg kmetovanja se je tudi pri tej hiši vrtelo mlinsko kolo, čeravno je bil naslednji mlin pri Tinčkovih oddaljen še ne sto metrov. Kmetija je bila dobro situirana, hiša pa je spominjala na pravi gradič. V začetku 19. stoletja so imeli lastniki celo malo tovarnico, kjer so izdelovali dežnike, vendar je obrt zamrla s prihodom večjih trgovskih hiš, ki so ponujala cenejše izdelke. Franc se ni utegnil niti dobro priženiti, ko je že dobil poziv za vpoklic za obrambo domovine. Težko se je bilo posloviti od žene in hčerke Francke, ki je bila stara komaj leto dni. Vendar pa oblast ni spraševala po občutkih. Z drugimi vrstniki je bil odpeljan v Celovec na urjenje, nato pa v daljno Galicijo. Tudi Francetu niso bile prihranjene tegobe navadnega infanterista. Vrstile so se noči brez spanja, naskoki na sovražne linije, neredna hrana na bojišču, uši in vrsto drugih nadlog, ki so vsakdanja spremljevalka razmer, v katerih se nahajajo vojaki. Novic od doma je bilo malo, zato je bila edina tolažba in svetla luč vsega bivanja misel na družino. Boji so bili vse bolj krvavi, izgube vsak dan večje, vse bolj so se redčile vrste prijateljev, ki niso imeli sreče in so pustili življenje daleč proč od domovine.

Medtem ko je avtroogrski armadi vse bolj pojemala sapa, so Rusi dobro vnovčili poznavanja vremenskih razmer in terena. V eni izmed bitk so Avstrijci doživeli hud poraz, pri tem pa so Rusi zajeli za dobro stotinjo vojakov, med njimi tudi Franceta. Za te vojake je bila vojna končana, ne pa bitka za preživetje. Odpeljani so bili v nekakšen zbirni center, kjer so trpeli hudo lakoto in žejo. Trpljenje je bilo čez nekaj tednov manjše, ko je bil dodeljen na neko kmetijo, kjer je delal kot kmečki delavec od zore do mraka. Čeravno je bilo delo skoraj brez počitka, mu to ni jemalo volje in optimizma, saj so dnevi tako bežali hitreje in manj stresno kot v strelskih jarkih. Vojna se je že davno končala, vendar v teh nepreglednih ruskih planjavah novice niso imele hitrih nog. Pisalo se je že leto 1925 in France se je že popolnoma privadil ruskega jezika, običajev in krajevnih navad, ko je dobil od lokalnih oblasti obvestilo, da je prost in lahko odide domov ali pa ostane. Od sreče se je razjokal, saj ga je misel na družino spremljala vsak dan. Poslovil se je od družine, kjer je preživel del življenja in mladosti ter se odpravil na dolgo pot proti domu. Cesta je postala njegov drugi dom. Brašno, ki ga je imel s seboj za popotnico, je kmalu postalo prazno, zato se je bil primoran ustaviti na prvi kmetiji in poprositi za delo v zamenjavo za hrano. Tako je večinoma ostal po nekaj dni na kmetijah, kjer se je oprijel vsakega dela in se je opomogel s hrano, nato pa ponovno vzel pot pod noge in se napotil po nepregledni prašni poti. Prihranjenega je imel nekaj malega rubljev, ki pa jih je hranil za najhujšo silo, zato so bile noge in popotna palica njegovi najboljši prijatelji. Včasih se ga je usmilil kakšen popotni voznik, ki je s konji tovoril v mesto pridelke in ga vzel na voz. Tako so se vrstili dnevi, meseci. Hoje pa se je navadil kot berač uši. V obraz se mu je zarisala ogorelost ruskega sonca, snega in dežja, mraza in vetra, vendar ga je hrepenenje vse bolj priganjalo domov. Vsa ta leta, kar je bil v ujetništvu, ni dobil niti najmanjše vesti od doma. Kako tudi naj bi jo, saj ni imel prilike pisati niti oddati pošte, zato tudi domači niso vedeli, če je sploh živ. V vasi se je govorilo, da je padel in čez nekaj let je tudi žena izgubila upanje, da ga bo še kdaj videla živega...

Minilo je dolgih pet mesecev, odkar se je podal od prostranih ruskih ravnic, ko je prispel v domači kraj. Bilo je na večer poletnega dne, ko je prišel v domačo dolino. S pogledom je zaobjel tako ljubo pokrajino, mehkobo zelenja, žvrgolenja ptic in šumenje potoka, da je pokleknil in poljubil zemljo. Na Blaževino je prišel tik pred mrakom. Na domačem dvorišču je naletel na ženo, ki je nesla krmo prašičem. Ob pogledu na bradatega neznanca v ruski vojaški suknji in z rusko šapko na glavi, se ga je skoraj ustrašila, vendar, ko je videla njegov sestradan obraz, se ji je "berač" zasmilil. Ponudila mu je jesti, kar je ostalo od večerje, spati pa mu je odkazala prostor v šupi. Od sreče in utrujenosti je France vso noč prebedel v dišečem senu, zarana zjutraj, ko so domači že vstali, pa je stopil v hišo k ženi in jo vprašal, če ga pozna. Ozrla se mu je v oči, ki bo bile še vedno iste, ga nekaj trenutkov nepremično gledala, nato pa nejeverno vprašala: "Si ti France?".

Sledilo je veselje in neizmerna sreča, da se je vrnil gospodar in glava družine, žena in hčerka Francka pa je očeta prvič videla po enajstih letih...

To sta zgodbi dveh fantov, ki sta imela vsak po svoje srečo, da sta se živa vrnila v domači kraj, takih in podobnih zgodb pa je še veliko, vendar zagrnjenih s prahom pozabe.

Bojan Jerlah

IZ SLOVENSKIH MEDIJEV

IZ ZGODOVINE SLOVENCEV

Tudi 2. svetovna vojna je na slovenskem ozemlju pustila globoke sledove. Slovenski narod se je od prvega dne vojne in zasedbe zavedal, da je v tej borbi za obstanek nujno potrebna sloga in enotnost. Tajno vodstvo, v katerem so bile zastopane vse stranke, ki so v Sloveniji kdaj kaj pomenile je pozvalo vse demokratične stranke na Slovenskem v enotno fronto zoper okupatorja ter so se združile v ustanavljanju tajne zveze, kjer bi enotno nastopili proti okupatorju. Le Komunistična partija Slovenije, ki je tudi bila povabljena v to vodstvo, se je temu odločno uprla ter izkoristila Osvobodilno fronto v svoje namene. KP zavrne skupni nastop ter si prigrabi OF in jo po svoje osnuje. OF se takoj okliče za edino narodno povezovalno silo v boju za narodovo osvoboditev pred okupatorji, s tem pa je povzročila bolečo državljansko vojno, katere rane so žive še danes.

Komunisti so že leta 1941 razglasili prehod iz narodne osvoboditve v razredni boj in prepovedali boj proti okupatorjem tistim, ki niso sprejeli komunističnega vodstva. Začeli so pobijati bodoče povojne nasprotnike, nekatere so prisilili v kolaboracijo. Kmalu so iz ilegale ustanovili prve partizanske enote, ki so bile vključene v jugoslovansko partizansko vojsko, ki jo je vodila komunistična partija pod vodstvom Josipa Broza Tita. To vojsko so za svojega zaveznika v boju proti Nemcem priznali Rusi, Američani in Angleži, kljub temu da so se komunisti bojevali le za Stalina. KP pa je to enotno zavezniško podporo tudi spretno izkoristila ter zlovešče obračunavala z vsemi drugače mislečimi in demokratično osveščenimi Slovenci, ki so se bili prisiljeni postaviti v bran Matere, Domovine in Boga s svojo Domobransko Narodno Vojsko; ter si na ta način nemalokrat rešili svoje golo življenje.

Maja in junija 1945, prva dva meseca po koncu vojne, so komunisti brez sodišč pobili več kot 150.000 Hrvatov, Srbov in Slovencev, ki so jih ujeli. Bilo bi nemoralno, če bi pozabili na tak zločin!

Slovenija je po koncu vojne ostala za "železno zaveso" v Jugoslaviji. Popolno oblast je prevzela KP. Podržavili so vsa podjetja in kmetijske veleposesti. Uvedli so oster politični nadzor nad celotnim družbenim življenjem in centralizirali gospodarstvo. Nasprotnike boljševistične "ljudske oblasti" pa so brez sodb likvidirali ali pozaprli in jih veliko na zmontiranih procesih obsodili na smrt.

Šele po Titovi smrti 1980 je v Sloveniji pričela nastajati moderna civilna družba. Slovenija se je tista leta močno upirala poizkusom ponovne vzpostavitve močne roke Beograda.

Slovenska vojska – internetna predstavitvena stran

1. 9. 2003 ZVIŠANE SUBVENCIJE MESEČNIH VOZOVNIC DIJAKOM IN ŠTUDENTOM

V nadaljevanju je DZ po skrajšanem postopku soglasno podprl novelo zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki jo je vložila skupina poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom (SDS). S tem so poslanci zvišali višino subvencije mesečnih vozovnic za prevoze dijakov in študentov, ki se šolajo v oddaljenosti pet kilometrov ali več od kraja bivanja. Višjih subvencij bodo upravičenci deležni že s 1. septembrom. Sredstva iz državnega proračuna za subvencioniranje prevozov vajencev, dijakov in študentov višjih šol, ki se šolajo v oddaljenosti pet kilometrov ali več od kraja bivanja, bodo določili tako, da bo znašala višina subvencije prevoza največ 70 odstotkov, odvisno od socialnega položaja upravičenca, oddaljenosti od kraja šolanja in možnosti bivanja v dijaškem oziroma študentskem domu.

Delo - 26. 3. 2003

VSEM ENAKI STROŠKI

Porabo denarja v Študentski organizaciji Slovenije bo nadzorovala posebna komisija Ministrstvo predlaga spremembe pravilnika o štipendiranju.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je včeraj s študentskimi servisi podpisalo nove pogodbe, ki so prilagojene spremembam pravilnika o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje, objavljenih v Uradnem listu prejšnji četrtek. Slednje so med drugimi določile, da bodo morali vsi študentski servisi od leta 2007 polovico koncesijskih dajatev nameniti Študentski organizaciji Slovenije (ŠOS), je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal minister za delo Vlado Dimovski.

Delo, Simona Bandur – 1. 4. 2003

ZGODOVINI SE NE DA UITI (29.4.)

Po spletni objavi evidenc republiškega sekretariata za notranje zadeve se je povečalo tudi zanimanje za zgodovino Udbe oziroma Službe državne varnosti. Z razkritjem Centralne abecedne evidence Republiškega sekretariata za notranje zadeve (RSNZ) je kot zgodovinarka zadovoljna tudi Jera Vodušek, profesorica zgodovine na mariborski pedagoški fakulteti. V pogovoru za današnji Mag je poudarila, da se bodo podobne manipulacije pojavljale dokler ne bo možen celovit in strokoven zgodovinski pristop pri proučevanju arhivov nekdanjih varnostno-obveščevalnih služb. Prav zato je po njenem mnenju pomembno, da so te evidence na voljo zgodovinarjem za njihove raziskave.

Voduškova je v pogovoru dejala, da je posredno vedela, da je med kriminalistično kartoteko skrita tudi kartoteka nekdanjih arhivov Udbe oziroma Službe državne varnosti (SDV), gre za gradivo, ki so ga zgodovinarji iskali, da bi ga prenesli v arhiv. Po njenem mnenju je zanimiv tudi tisti del kartoteke, ki se nanaša na kazniva dejanja, če se nanaša na zaupni priročnik za delo tedanje milice na področju varstva ustavne ureditve, ki jo je leta 1985 izdal RSNZ, saj gre za storilce kaznivih dejanj in prekrškov s političnim značajem. Sicer pa je teh podatkov veliko, zato ga bo treba arhivsko obdelati, kar pa bo mogoče šele, ko bo na voljo tudi gradivo, ki stoji za to evidenco.

Zgodovinarjem še vedno ni na voljo tisti del gradiva, ki se po njenem mnenju nahaja na notranjem ministrstvu, gre za gradivo njenih organov, med katerimi je tudi gradivo SDV, za čas ko so bili del MNZ. S tem gradivom bi lahko dopolnili osebne dosjeje. Sicer pa po njenem mnenju manjka tudi gradivo, ki se nanaša na posamezne obširnejše obdelave, kot na primer obdelave posameznih strank, ki so po vojni predstavljale politično opozicijo. Večina gradiva se nanaša na domače ljudi in na tiste, ki so iz Slovenije odšli v tujino, je pojasnila Voduškova, ki dodaja, da dejstvo, da niso obdelovali tujih obveščevalnih služb, kaže, za kaj je v resnici šlo. Iskali so politično opozicijo, saj je bilo poslanstvo Udbe zaščita revolucije.

Kar pa se sodelovanja zgodovinarjev z državnim zborom oziroma njegovimi komisijami tiče, pa ima Voduškova bolj slabe izkušnje. Zgodovinarji so sicer imeli interes, da bi sodelovali s komisijami, vendar meni, da komisije niso bile učinkovite, saj so bili v ospredju politični interesi politikov, ki so bili člani teh komisij. Kar pa se prizadevanj nekaterih politikov tiče, da bi se s tem morali ukvarjati zgodovinarji, pa je pojasnila, da se je podobno dogajalo tudi pri vprašanju povojnih pobojev, vendar pa je vse skupaj potonilo v pozabo, ko se je problematika ohladila. Zgodovinarjem pa je z veliko težavo vendarle uspelo doseči, da zakon udbino gradivo opredeljuje kot kulturno dediščino, ki jo je treba zaščititi.

Problematiko Stasijevih arhivov je Nemčija uredila z Gauckovim inštitutom, takšne ideje pa je v Slovenijo skušal prenesti pokojni Jože Pučnik. Takratnega srečanja, ki so se ga udeležili tudi zgodovinarji, se je udeležilo zelo malo poslancev. Kljub temu pa se je na podlagi tega uredilo vprašanje vpogleda posameznikov v lastne dosjeje. Sicer pa je Gauckov inštitut zelo razvejana ustanova, zato se pojavlja vprašanje, če bi v Sloveniji potrebovali tako veliko ustanovo. Nekatere izkušnje pa bi bilo modro prenesti tudi v Slovenijo. – V zgodovini Slovencev smo tako ali drugače vsi udeleženi, zato nas zgodovina zanima. Največkrat smo nanjo lahko ponosni, so pa tudi trenutki in obdobja, ko temu ni tako, je še dejala

Jera Vodušek za Mag – 29. 4.

O DRUŽBENEM RAZSLOJEVANJU

Poleg legalnega prenosa premoženja so nadzorne inštitucije zadnje desetletje v glavnem brez pomembnih posegov opazovale, kako izginja družbeno premoženje v roke zasebnikov tudi mimo zakona. Izmeriti rezultate tranzicije ni preprosto, saj v prehodnem času pridobljeno premoženje ni niti popisano niti obdavčeno. Edini pokazatelj vse večjega družbenega razslojevanja so plače. Te kažejo, da se je uspelo prebiti v najvišjo še izmerjeno skupino - nad 800.000 tolarjev bruto na mesec - 1,4 odstotka zaposlenim. Na drugi strani vsak deseti v Sloveniji zasluži premalo za dostojno življenje. Pod črto osamosvojitvene zgodbe o uspehu Slovenije tako ne moremo mimo 265.000 revnih, ki jih prej ni bilo. Vsak četrti slovenski otrok živi v revni družini! Revni ostanejo revni in imajo bistveno manjši dostop do izobrazbe, dela, zdravja in stanovanj. Nestabilnost zaposlitev in vse bolj kapitalistično obnašanje delodajalcev pehata na rob sprejemljivega tudi marsikaterega od zaposlenih. Poslabšanje razmer in negotova prihodnost pa se kažeta tudi pri najbolj občutljivi stvari, porajanju novega življenja: v samostojni državi se je letno število rojenih otrok v Sloveniji zmanjšalo za petino. Bolj kot praznovanja si delavci za praznik dela želijo predvsem zagotovil, da novo uvedeni kapitalizem ne bo še močneje udaril. Pregovorno delovni so in si želijo, da vsaj zaposlitve ne bi izgubili.

Delo: Pod črto tranzicije - Milena Zupanič, 30. 4. 2003

O CENTRALIZACIJI SLOVENIJE

Centralizacija pristojnosti ob uveljavitvi lokalne samouprave v mladi slovenski državi naj bi bila v vsakem primeru zgolj začasna. V bistvu bi morala država občinam že od leta 1992 postopoma vračati določene pristojnosti in nanje prenašati tudi tiste, ki jih te nikoli v nobeni upravno-teritorialni obliki niso imele. A je res nasprotno. Kljub predlaganim osmim novelam zakona o lokalni samoupravi, živimo v centralizirani državi, ki ne spoštuje že davno tega ratificirane evropske listine lokalne samouprave, načela subsidiarnosti ali preprosto zdrave kmečke pameti. Za delegirani model regionalizacije na šest ali predlaganih osem večjih delov, ki bi odstopala od členitve države na funkcionalna območja, kot ga poznamo že od sredine sedemdesetih let prejšnjega stoletja, pa tudi sicer primanjkuje političnega volje.

Delo: Zrela leta za reformo lokalne samouprave - Matej Košir, 8. 5. 2003

GRADBENO PODJETJE GROSUPLJE (GPG)

je na letališču Brnik že začelo pripravljalna dela za gradnjo hangarja za novo vladno letalo, čeprav je premier Anton Rop sredi aprila v pogovoru za TV Slovenija povedal, da ni nobene potrebe, da bi imela vlada nov hangar, je poročalo Delo. Tudi finančni minister Dušan Mramor je izrazil pričakovanje, da bodo z začetkom gradnje počakali do konca maja, ko bo končana analiza finančnega ministrstva o racionalni uporabi vladnega letala. Delo na vprašanje, kdo je dal zeleno luč za začetek gradnje, od pristojnih vladnih uradov ni dobilo odgovora. Je pa vladna stran pojasnila, da še potekajo "usklajevanja predloga pogodbe o vstopu Aerodroma kot investitorja tudi v vladni del skupnega projekta (z vstopom v pogodbo namesto vladnega servisa skupnih služb) z opcijami, ki bi državi, odvisno od nadaljnjih analiz uporabe državnih letal, omogočile najem ali odkup pod enakimi pogoji kot gradnja oziroma druge možnosti, za sorazmerni ali celotni del državnega dela skupnega hangarja". To najbrž pomeni, sklepa Delo, da se bo vlada investitorstvu le odpovedala in da bo celotni hangar zgradil Aerodrom Ljubljana, vlada pa bo najemnica.

STA – 8. 5. 2003

GLEDE ZAKONA O VOJNIH GROBIŠČIH

je Drobnič dejal, da napisi na grobiščih niso ključni. Temeljno vprašanje po njegovih besedah izhaja iz trditve, da zakon enako obravnava obe strani medvojnega spopada. V resnici pa ta zakonski predlog grobo deli in razločuje mrtve na eni strani od mrtvih na drugi strani. "Osnovna diskriminacije je v tem, da padle oziroma ubite partizane šteje za vojake in njihova grobišča za vojaška. Padlim in ubitim vojakom protirevolucionarne strani pa ne priznava vojaškega statusa, temveč zanje določa samo civilna vojna grobišča," je še poudaril nekdanji generalni državni tožilec.

STA – 8. 5. 2003

GIL-ROBLES: SO PROBLEMI, A SLOVENIJA JE NAREDILA VELIKO PRI SPOŠTOVANJU ČLOVEKOVIH PRAVIC

Komisar za človekove pravice Sveta Evrope Alvaro Gil-Robles, ki se mudi na večdnevnem uradnem obisku v Sloveniji, je na skupni novinarski konferenci z gostiteljem, zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom v Ljubljani poudaril, da je Slovenija naredila zelo veliko na področju spoštovanja človekovih pravic, dodal pa je, da se pojavljajo tudi problemi. Ob tem je omenil vprašanje izbrisanih, Romov, muslimanov in tujih državljanov. Kot hud problem je omenil tudi počasnost sodnega sistema in nasilje v družinah. Od lokalnih oblasti v Sloveniji si Gil-Robles želi več "odprtega duha" pri reševanju problemov s področja človekovih pravic.

Slovenija bi morala dialog z državo omogočiti tudi Albancem, Srbom in Hrvatom, muslimani pa imajo pravico do kraja, kjer lahko molijo in opravljajo svoje verske dolžnosti, je opozoril Gil-Robles in dodal, da imajo tudi Romi, ki so državljani Slovenije, pravico do vode in elektrike. V nedeljo je komisar za človekove pravice še obiskal romsko skupnost v Velikem Mlačevem.

STA: Maja Lazar Janič – 13. 5. 2003

GROSUPLJE

Župan občine Grosuplje Janez Lesjak se je odzval na ponedeljkovo izjavo komisarja Sveta Evrope za človekove pravice Alvara Gil-Roblesa za TV Slovenija, v kateri je komisar govoril o razmerah v romskem naselju Veliko Mlačevo pri Grosupljem, ki si ga je tudi ogledal. V izjavi je komisar kot "trditev navedel, da župan občine Grosuplje že leta ne dovoli tam bivajočim Romom, da bi si priklopili elektriko, vodo in ostale sanitarne priključke", je zapisal Lesjak in dodal, da "izjava komisarja zavaja javnost, mene osebno pa je neprijetno presenetila in osebno prizadela". Lesjak je poudaril, da ni res, da kot župan Romom kakor koli preprečuje priklop omenjenih dobrin, saj za to ni niti pristojen niti odgovoren, so sporočili z občine Grosuplje.

STA – 14. 5. 2003

DIHAD

Iščeš,
razumevaš,
ustvarjaš.

Dihaš,
se hraniš,
vzdržuješ svoje telo.

Vsak dan znova
se učiš
sovražiti in ljubiti.

A čemu?

Ob koncu postaneš
neizogiben plen
in vse kar si ustvaril
se sčasoma izpremeni
v prah iz katerega
zrase nova podoba.

Čemu, torej,
beli lovec,
čemu?

D. Perme

VGA (Velikoupeljska gostilniška agencija) vas (DEZ)informira

GOSPOD GRMIČEK PRI KESANJU: "... žal mi je, ker sem zgrešil Satana..." (t = d, n = m)

MIROVNIKI BREZ SADAMA

Nekateri velikoupeljski mirovniki so na VELIKEM praznovanju 27. aprila, na katerem so pojedli skoraj vse Mc'Donaldove hamburgerje in popili nekaj hektov Coca Cole, ustanovili protiimperialistični forum ter Sadamu na predvečer njegovega rojstnega dne poslali po internetu čestitko, ki so jo poskenirali iz enega od dolgovaških grafitov z ameriškim skenerjem.

Varuhi reda pa so jih samo zaprepadeno občudovali, ko so sredi mirovnih con kalili nočni mir.

ZAKAJ jožek Zagraški NI HRIBOVEC?

Zato, ker je v Velikoupeljski komuni največji hrib še vedno le in samo KUCELJ.

"TRLA BABA LAN..."

Nekdanji velikoupeljski ŽURnalist (ki ne "špila" na frajtoner'co) je v POPularna TRENJA povabil že toliko znanih in manj znanih Velikoupeljčanov, da se jih kar TERE. Porednik Eho cajtn'gov pa ugotavlja, da so v zadnjih TRENJIH načeli snov, ki je zelo blizu njegovi priljubljeni temi. Na koncu je ves obupan ugotovil, da so le TRLI LAN. Izvedeli pa smo še, da bo porednik v kratkem predlagal, naj odslej vsakemu nastopajočemu iz Velikega Uplja na takem ŽURU na TELOpu napišejo od kod prihaja. - Reklama je zlata vredna!

jožek Zagraški

ZAVAROVATI ALI NE ZAVAROVATI - TO JE ZDAJ VPRAŠANJE!

NAJBOLJŠI ČLOVEKOV ŠTIRINOŽNI PRIJATELJ NI STOL - AMPAK PES!

Ob naraščanju cen veterinarskih storitev, pri hkratnem vse pogostejšem odločanju zanje in ob vse večji vrednosti psov (ki so tudi sicer za vsakega dobrega skrbnika neprecenljivi) postaja vprašanje iz naslova vse bolj aktualno.

Domače živali so člani družine, zato v okviru skrbi zanje nikakor ne smemo pozabiti tudi na zavarovanje. Skrbniki domačih živali so v večini primerov pozorni na zdravje živali in se zavedajo, da zdravje in dobro počutje nista odvisna le od skrbne nege. Skrbnik živali je postavljen pred mnoge nevarnosti ter nezaželene dogodke: živali zbolijo, se poškodujejo ali celo poginejo. Mnogi skrbniki pa pozabljajo, da je njihov pes lahko tudi povzročitelj škode, ki jo ob izpolnjevanju določenih pogojev prav tako kot zdravljenje ali pogin krije zavarovalnica.

Zavarovalnica omogoča zavarovalno zaščito, tako da živalim omogoči, da v primeru poškodb ali bolezni čim hitreje okrevajo, lastnik pa na najmanj boleč način premosti nastalo škodo. Predmet zavarovanja so lahko psi, mačke in ostali hišni ljubljenci, kakor tudi konji in druge živali za rekreacijo ter sprostitev. Pri tem je pomembno, da so živali pred sklenitvijo zavarovanja zdrave.

Zavarovanje živali po temeljnem - osnovnem zavarovalnem kritju jamči za škodo zaradi pogina ali usmrtitve živali, do katerega je prišlo zaradi nezgode ali bolezni. Poleg temeljnega zavarovanja je v nekaterih zavarovalnicah mogoče skleniti tudi dodatno zavarovanje stroškov zdravljenja živali.

OBISK PRI VETERINARJU

Način življenja, v kakršnega so hkrati s svojim skrbnikom potisnjeni domači ljubljenci, je prinesel tudi vse več bolezni, ki so jim psi izpostavljeni. Pri tem seveda večinoma ne gre za resnejša obolenja, kljub temu pa taka, da zahtevajo najmanj posvet, lahko pa tudi pregled in terapijo v veterinarski ambulanti. Tudi psi so – kot njihovi ljudje - izpostavljeni virusom, bakterijskim okužbam, poškodbam. Veliko psov se odzove na nepravilnosti v organizmu ali na dražeče vplive iz okolja z bolezenskimi spremembami na koži. Ta je pravzaprav ogledalo zdravja psa. Zaradi pogostega stika s svojim ljubljencem skrbnik vsako spremembo zdravja prej zazna, kot je bil to običaj v časih verigarjev in cestnih potepinov. Zato je omogočeno pravočasno zdravljenje in daljša življenjska doba, ta pa spet prinaša starostne tegobe, kot je "servisiranje" gibalnega aparata, pogostejša nega in terapija zob ipd.

Ste se kdaj vprašali, kolikokrat v poprečni desetletni življenjski dobi psa obišče skrbnik veterinarsko ambulanto (če odštejemo zaščitna cepljenja in posege v zvezi z vzrejo mladičev)? Ankete kažejo, da vsaj dvakrat letno. Vse več je tudi skrbnikov, ki so pripravljeni odšteti veliko denarja tudi za zahtevnejši poseg, da bi ohranili življenje svojega štirinožca.

Opozoriti je potrebno še na dejstvo, da je veliko psov v urbanih naseljih (pa tudi na podeželju) udeleženih v prometnih nezgodah ali jih udeleženci v prometu poškodujejo, ko neprevidno prečkajo cesto. Preko 80 odstotkov tako poškodovanih psov, ki preživijo nezgodo, potrebuje operativni poseg. Izmed vseh škodnih zahtevkov iz naslova zavarovanja psa dosega delež zaradi izgube psa v nezgodi do 20 odstotkov.

Soudeležba pri stroških zdravljenja ni najbolj običajen del ponudbe zavarovalnic, saj to storitev ponujajo le nekatere. Dejstvo pa je, da se 90 odstotkov skrbnikov zavarovanih psov odloči doplačati tudi to možnost, če jo zavarovalnica seveda nudi. Delež povračila stroškov je odvisen od dogovora z zavarovalnico, znaša pa od 50 do 70 odstotkov, kar pri zgoraj našteti paleti možnih diagnoz stanj močno olajša obremenitev skrbnikovega proračuna.

IZBIRA VETERINARJA

Prijazna zavarovalnica povračila dogovorjenega deleža stroškov zdravljenja načeloma ne bo pogojevalà z izbiro določenega veterinarja, če so izpolnjeni osnovni pogoji: usposobljen izbrani doktor veterinarske medicine v uradno registrirani veterinarski praksi. Posebnost nekaterih zavarovalnic je tudi povračilo dogovorjenega deleža stroškov za zdravljenje v tujini v primeru, ko se izkaže, da lahko le tam uspešno rešijo zdravstvene težave pacientov. Gre res za izjemne primere, je pa vsekakor hvale vredno, da taka možnost kritja stroškov, ki niso majhni, sploh obstaja.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV d.d.

Zavarovalnica Triglav je največja slovenska zavarovalnica, ki ima na področju zavarovanj živali dolgoletno tradicijo. Svojim zavarovancem s svojo strokovnostjo in trdnim finančnim zaledjem že vrstó let zagotavlja varnost. Strokovnjaki s področja zavarovanj živali svetujejo pri izbiri najbolj ustreznega zavarovanja za domače živali. Pri Zavarovalnici Triglav se je s strokovno službo za zavarovanje živali mogoče dogovoriti tudi o posebnem dodatnem zavarovanju visokovrednih psov in konj pred nevarnostjo izgube namenske sposobnosti, kar predstavlja novost na slovenskem zavarovalnem trgu. V tem primeru je poleg zavarovanja same živali mogoče za dogovorjeno dodatno vrednost dodatno zavarovati tudi izgubo njene vrhunske sposobnosti za določen namen (izguba vrhunske fizične sposobnosti, izguba izredne poslušnosti in vodljivosti, izguba vrhunske plemenske sposobnosti, izguba možnosti uporabe za posebne namene, kot so npr. konji in psi za službene namene, psi vodniki slepih,...). Pred sklenitvijo tovrstnega zavarovanja živali je v vsakem primeru potreben predhodni ogled živali veterinarja zavarovalnice ali za to pristojne veterinarske institucije. Vse potrebne informacije o zavarovanju živali s pripadajočimi popusti ter ugodnimi plačilnimi pogoji dajejo zavarovalni zastopniki ali najbližja organizacijska enota Zavarovalnice Triglav.

ZAVAROVALNICA ADRIATIC d.d.

Zavarovalna družba Adriatic d.d. ponuja novost s področja zavarovanja psov in mačk, tako čistopasemskih kot nečistopasemskih. Sedaj je mogoče pri zavarovalni družbi Adriatic d.d. zavarovati hišnega ljubljenca vključno s stroški zdravljenja in rizikom odgovornosti za škode, ki jih npr. pes povzroči tretjim osebam. Kritje stroškov zdravljenja je 70 ali 50 odstotno, v posebnih primerih je kot posebna ugodnost priznana udeležba pri stroških zdravljanja v celoti. DDV pa ni predmet zavarovanja. Velika večina zavarovancev ima vključeno tudi udeležbo pri stroških zdravljenja. Pri izbiri veterinarja imajo skrbniki zavarovancev proste roke. Po pasmah so zastopani najštevilčneje nemški ovčarji (40 %), labradorci in zlati prinašalci (20 %), bernski planšarski psi in malinoisi (10 %). Precejšen delež zavarovanj poteka preko društev, klubov in drugih organizacij.

Strokovnjaki družbe Adriatic opisujejo zgovoren namišljen primer, ki pa lahko z malo smole postane tudi kruta resničnost:

Tako kot vsako pomlad se je tudi tokrat pričel začetni tečaj šolanja psov. Zbrana skupina spoznava inštruktorja, svoje kolege in ravno tako se spoznavajo psi. Toda - poglej nesrečo! Lojzetov šarplaninec nenadoma plane na sosedovega psa. Ogrize tako psa kot njegovega vodnika, nato pobegne preko ograje na avtomobilsko cesto. Še predno se prične zasledovanje, se zasliši žvenket pločevine in zavijanje siren.

Zaključek:

- sosedov pes in njegov lastnik sta pristala vsak na svoji kliniki in spoznavata vse "prelesti" slovenskega zdravstva,
- šarplaninec je povožen, policija išče lastnika.

Kakšen bo razplet? Če je sosed Lojzetov prijatelj, seveda ne bo vložil civilne tožbe, saj mu socialno zavarovanje brezplačno nudi nujno zdravniško pomoč. Bolj nejasno je vprašanje kritja stroškov zdravljenja na veterinarski kliniki, ki niso majhni. Hujši udarec za Lojzeta pa pride, ko ga bodo prijavili sodniku za prekrške, ker je njegov šarplaninec povzročil verižno trčenje na cesti.

V razmislek se pojavljajo sledeča vprašanja:

Ali je kinološko društvo naredilo vse, da bi lahko tečajniki varno šolali svoje pse ?

Ali je inštruktor pravilno pričel tečaj in kaj je sam storil, da bi take primere preprečil ?

Zavarovalnica bi v tem primeru svetovala:

- Zavarovanje splošne civilne odgovornosti kinološkega društva, strokovnih kadrov, tečajnikov in ostalih članov.
- Skupinsko nezgodno zavarovanje tečajnikov in strokovnjakov.
- Skupinsko zdravstveno zavarovanje psov.

Tudi sicer se je najbolje dogovoriti s strokovnjakom za svetovanje, kakšen način zavarovanja posameznemu načinu življenja psa najbolj ustreza.

ZAVAROVALNICA MARIBOR d.d.

Zavarovalnica Maribor zavaruje le pse z rodovnikom, edina izjema so psi – vodiči slepih, ki jih vodniki lahko zavarujejo brez predložitve rodovnika. Psa je mogoče zavarovati za primer pogina oz. usmrtitve in tudi zaradi nezgode ali bolezni, stroškov zdravljenja pa ne zavarujejo. Cena se oblikuje na podlagi izpitov in rejskih priznanj psa za vsako vrsto kritja posebej. Zavarovalnica Maribor ima zavarovanih največ lovskih psov, prednjači kolektivno zavarovanje, ki je daleč pred individualnim.

ZAVAROVALNICA TILIA d.d.

Zavarovalnica TILIA pred združitvijo z Zavarovalnico Maribor ni zavarovala živali zaradi slabih izkušenj, visokih škod, ki so jih uveljavljali skrbniki in slabšali zavarovalni izid. Kakšna bo njihova ponudba v prihodnje?

KAKŠNA JE PRAKSA PRI NAS...

Na podlagi rezultatov kratke ankete med skrbniki slovenskih psov se je izkazalo, da poprečno obiščejo veterinarja 2- do 3- krat letno, le v zelo redkih primerih večkrat. Skrbniki v glavnem okvirno poznajo ponudbe zavarovalnih družb, prevladujejo kolektivna zavarovanja preko klubov in društev, relativno malo škodnih zahtevkov in le ena slaba izkušnja zaradi nepovrnjenih stroškov zdravljenja, skrbniki nezavarovanih psov pa so v večini mnenja, da bi bilo o zavarovanju potrebno razmisliti.

... IN V TUJINI

Psi v Švici so predmet obveznega zavarovanja oz. bolje rečeno: škoda, ki jo lahko povzročijo, se krije iz naslova obveznega zavarovanja psa. Tu gre za primere povzročiteljev prometnih nesreč, ugrizov ljudi in drugih psov, škode na javnih površinah ipd. Večina psov je zavarovana v smislu odgovornosti do tretje osebe za vsoto milijon švicarskih frankov, kar se na prvi pogled vidi veliko, vendar je v primeru npr. prometne nesreče, kjer je nekaj oseb poškodovanih in ko gre lahko za večjo materialno škodo, znesek povsem primeren. Zanimivo pa je, da veliko število obvezno zavarovanih psov omogoča relativno nizko ceno takega zavarovanja: 100 švicarskih frankov na leto. Zavarovanje kritja stroškov v primeru bolezni ali nezgode je seveda prostovoljno, vanj pa je vključenih relativno malo skrbnikov psov.

Skupinsko zavarovanje, ki ga sklene kinološko društvo ali klub, prinaša :

a.nižje izhodiščne premije,

b.skupinsko spremljanje škodnega rezultata,

c.sodelovanje na področju preventive.

Pomembno je vedeti:

1. pes mora biti preventivno cepljen,
2. imeti mora evidenčno knjižico, iz katere je razvidna identiteta zavarovanega psa in vsa njegova cepljenja,
3. pes ne sme biti star nad 10 let in ne manj od treh mesecev,
4. pes mora biti zdrav ob sprejemu v zavarovanje.

O podrobnostih (drobni tisk) se je potrebno dogovoriti z zavarovalnico posebej pred sklenitvijo zavarovanja.

Mojca Sajovic

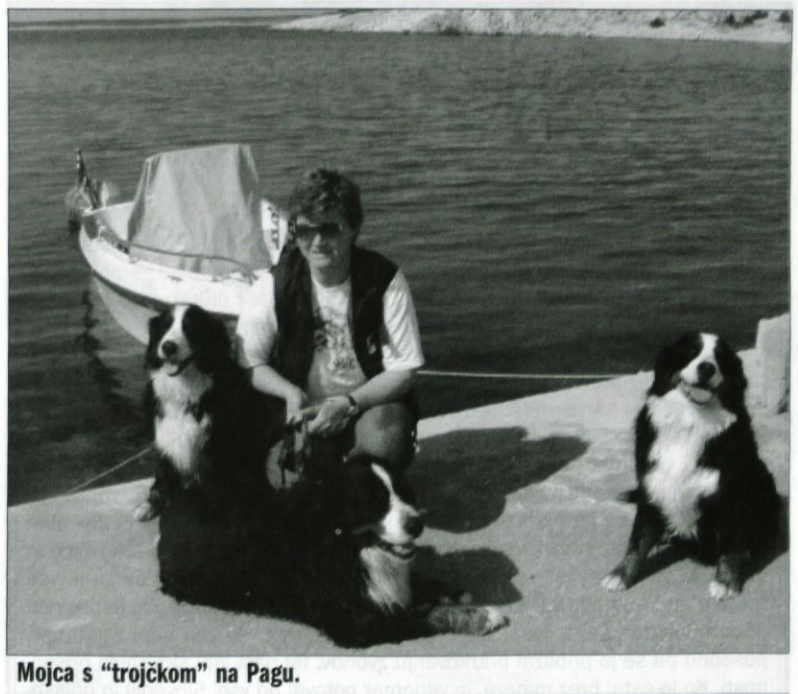

Mojca s "trojčkom" na Pagu.

KRMLJENJE PRAŠIČEV S POMIJAMI

Opozarjamo vse nosilce dejavnosti, katerih ostanek tehnološkega procesa so pomije, da jih smejo oddajati kot krmo za prašičev le v obrate, ki so registrirani pri Veterinarski upravi Republike Slovenije. To pomeni, da ustrezajo pogojem, ki jih za tovrstne obrate predpisuje NAVODILO o pogojih za uporabo pomij za krmljenje prašičev (Ur. list RS, št. 95/00).

Istočasno pa rejce prašičev opozarjamo, da je hranjenje leteh s pomijami prepovedano, razen če so pomije nabavljene v obratu za obdelavo pomij, ki je registriran pri Veterinarski upravi Republike Slovenije.

Zgoraj omenjeno NAVODILO je v veljavi že od 1. 1. 2001. Izdano je bilo zaradi preprečevanja in zatiranja "klasične prašičje kuge, ki se lahko širi tudi s hranjenjem prašičev s pomijami in ker od 10. 11. 2000 prašiči niso več zaščiteni proti tej bolezni s cepljenjem. Od omenjenega datuma dalje je cepljenje prašičev proti klasični prašičji kugi v naši državi prepovedano!

dr. Rozalija Fuchs, dr.vet.med.

NAVODILO

o pogojih za uporabo pomij za krmljenje prašičev

1. člen

To navodilo ureja porabo, obdelavo, zbiranje in prevoz pomij za krmljenje prašičev.

2. člen

Za potrebe tega navodila so pomije, odpadki živalskega izvora iz kuhinj in živilskih obratov.

3. člen

Pomije morajo biti termično obdelane.

Uporabljajo se lahko le za krmljenje prašičev pitancev, ki so namenjeni za zakol, ali drugih kategorij prašičev, pod pogojem, da so namenjeni za zakol. Prepovedana je uporaba pomij, ki izvirajo iz mednarodnega prometa. Za krmljenje lastnih prašičev je dovoljena uporaba pomij iz lastnega gospodinjstva, ki pa morajo biti vseeno termično obdelane.

4. člen

Pomije morajo biti termično obdelane s segrevanjem eno uro na 90°C ali z uporabo drugačne kombinacije temperature in časa, ki zagotavlja uničenje virusa klasične prašičje kuge. Uporabo drugačne kombinacije dovoli Veterinarska uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu VURS) z odločbo v upravnem postopku.

V postopku termične obdelave mora biti omogočeno mehansko beleženje in spremljanje termične obdelave pomij.

5. člen

Zbiranje pomij je dovoljeno le v obratih, kjer se pomije termično obdelajo in ki imajo dovoljenje VURS (v nadaljnjem besedilu: obrat). VURS izda dovoljenje iz prejšnjega odstavka v upravnem postopku, če obrat izpolnjuje naslednje pogoje:

- imeti mora ločen prostor za termično neobdelane in tehnično obdelane pomije;
- v obratu mora biti tekoča voda;
- prostori, oprema in pribor morajo biti iz materialov, ki so primerni za čiščenje in razkuževanje.

V obratu je treba voditi evidenco prispelih pošiljk, iz katere so razvidni vsaj podatki o:

- datumu prispetja pošiljke,
- izvoru pomij,
- količini pomij v posamezni pošiljki,
- prevozniku.

Evidence iz prejšnjega odstavka je treba hraniti vsaj tri leta. Preprečiti je treba vstop nepooblaščenim osebam in živalim v obrat.

6. člen

Prevoz pomij iz kuhinj in živilskih obratov do obratov oziroma do uporabnikov lahko opravljajo le prevozniki, ki imajo ustrezno prevozno sredstvo in neprepustne posode, iz katerih je onemogočeno iztekanje vsebine in jih je mogoče po vsaki uporabi očistiti in razkužiti. Prevoznik mora voditi evidenco pošiljk, iz katere so razvidni vsaj podatki o:

- datumu in mestu prevzema pomij,
- količini prevzetih pomij,
- mestu oddaje ter uporabniku pomij. Evidence iz prejšnjega odstavka je treba hraniti vsaj tri leta.

7. člen

Nadzor nad izvajanjem tega navodila opravlja veterinarska inšpekcija.

8. člen

Določbe tega navodila se začnejo uporabljati 1. 1. 2001.

9. člen

To navodilo začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 323-324/00 Ljubljana, 5. oktobra 2000
Ciril Smrkolj l.r. Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

V SPOMIN - SOCIALA

ZAHVALA

Prazen je naš dom, dvorišče,
zaman oko te naše išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih rok ostaja.

Saj vse življenje si garal,
vse za dom, družino dal.
Če bi solza te obudila,
ne bi te, ljubi ata, črna zemlja krila.

Ob boleči in prezgodnji izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

VINKA OMAHNA

z Levstikove 16

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala gospodu župniku dr. Francu Šuštarju za lepo opravljen pogrebni obred, Moškemu pevskemu zboru Samorastnik za zapete pesmi, sosedom z Levstikove, Veselove in Trubarjeve, trobentaču za zaigrano Tišino, Slavcu Jakliču za ganljive poslovilne besede in ge. Fani Kralj za pomoč.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala.

Žalujoči: žena Darinka, sinovi Vinko, Slavko in Matjaž ter hči Maja z družinami

Ob izgubi naše drage mame in stare mame

MARIJE LUNDER

z Jurčičeve 3/8 Grosuplje,
nazadnje stanujoče v domu starejših občanov Grosuplje,

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, cvetje, sveče, darove za sv. maše in cerkev ter predvsem za spremstvo na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se osebju Doma starejših občanov Grosuplje za skrb in nego, ki jo je prejemala ter gospodoma župniku in kaplanu za pogrebno slovesnost, svete maše in za vzpodbudo, ki jo je vedno našla pri njiju.

Najlepša hvala tudi Društvu upokojencev Grosuplje in vsem ostalim, ki jo boste nosili v vaših srcih.

Vsi njeni!

PRITRKOVALCU VIKTORJU MESOJEDNIKU V SPOMIN

Nekaj časa ni več posedal na vozičku v pritličju hodnika Doma starejših občanov Grosuplje. Obležal je, kakšen pomladanski prehlad, smo menili domci, da pa je bil en teden v bolnici, to smo zvedeli prepozno, ko nas je, posebno Višnjane, pretresla vest o njegovi nenadni smrti.

Viktor Mesojednik - z njim lega v grob dokaj slovenske in višenjske zgodovine - je praznoval v pretečenem letu poleti svojo osemdesetletnico. Prav za god sv. Ane, mestne zavetnice, je bil namreč rojen. Njegova mati Pekova Lojza je bila štantar'ca, z njo in njenimi štanti in "cukrarijami" je že kot otrok venomer potoval po Dolenjskem in se udeleževal raznih cerkvenih slovesnosti, žegnanj, novih in zlatih maš, birm, blagoslovitev novih zvonov itd. Že kot otroka so ga najbolj privlačili skrivnostni visoki zvoniki s cerkvenimi urami in seveda zvonovi. Vse je spoznal: zvonarje, kako delajo, pritrkovalce in urarje, ki so popravljali ure. V njegovi silni otroški vedoželjnosti se ga je vse "prijelo" in še sam je začel poskušati: popravilu ur, tudi cerkvenih, je posvetil potem dokaj svojega časa, bil je znan daleč okrog, da zna popravljati ure, posebno pa se je približal pritrkovanju zvonov, tej naši lepi slovenski posebnosti. Ko je ostal brez matere, je venomer potoval po vsej Sloveniji in obiskoval cerkve. Zanimal se je za vse zvonove, za njihovo zgodovino, za livarne, za težo zvonov in zgodbe ni znano, če ga je v Sloveniji kdo presegal v tej vednosti. Najbolj je bil zaljubljen v bronaste zvonove, zlasti tiste iz stare livarne Samassa na Karlovški cesti v Ljubljani.

Vse to je rad razlagal mladim pritrkovalcem, ki so ga večkrat obiskovali.

Viktor Mesojednik je bil zdrave pameti, če se je pojavila v Višnji Gori kakšna javna neumnost, je malo pogrknil in zamahnil z roko: "To pa ni tapravo!" je dejal. Ko sva šla pred dobrim desetletjem v ranem jutru velike nedelje po isti poti k "gorvstajanju", je pokazal na levo stran visoko grdo obzidje ob tedaj novi naši štiripasovnici in zaklical: "Poglejte, Noetovo barko so zgradili!"

Dragi Viktor - počivaj mirno. Hvala ti, da si s svojim pritrkovanjem krasil nedelje in praznike tudi nam, Višnjanom, in da si nekaj svojega dragocenega znanja zapustil mladim pritrkovalcem, višenjskim, grosupeljskim in drugim.

Oprosti mi, da sem včasih preveč hitela mimo tvojega vozička v Domu. Včasih si bil dremoten, večkrat pa si bil vesel, ko sem ti pozimi pripovedovala, kakšno vreme je bilo vsak dan zunaj: mrzlo, topleje, sneg ali dež, saj si bil ti večni popotnik, dokler si to zmogel.

Viktor, naj se namesto tebe zahvalim tvojemu zadnjemu obiskovalcu, pritrkovalcu Matiju Podržaju (letošnji gimnazijski maturant), s katerim se nista mogla več srečati na tem svetu.

Mihaela Zajc

ZAHVALA

Ko bo ločitev poslednja prišla,
Bog nas poklical bo s tega sveta,
takrat te prosimo, Mati, lepo,
pelji nas k Jezusu v sveto nebo.

Ob izgubi naše drage mame, babice, prababice, tašče in sestre

JOŽEFE MOŽINA

s Peči pri Polici

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom s Peči, Sp. Slivnice in Trebnjega, Kadunčeve in Levstikove ceste ter Brinja v Grosupljem. Prav tako se zahvaljujemo tudi sosedom s Peči in Brinja.

Posebej se zahvaljujemo župniku Antonu Pahuljetu, kaplanu Janezu Mraku, mešanemu pevskemu zboru Danica za lepo petje pred domačo hišo in sodelovanju pri sv. maši. Lepa hvala bralki berila ge. Veri Šparovec, pogrebnemu zavodu Perper, dr. Fani Grabljevec-Miklavčič ter članicam in članom PGD Grosuplje.

Najlepše se zahvaljujemo za izrečena sožalja ter darovalcem cvetja in sveč.

Vsi njeni.

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi naše drage mame, mamike, sestre in tete

ALBINE LONČARIČ

iz Grosupljega, Rožna dolina 8

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedi Nežki, sosedom iz Rožne doline, kolektivu VVZ Kekec Grosuplje, g. kaplanu Janezu Mraku, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in sv. maše ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni!

PREDAVANJE O ODVISNOSTI

Lokalna akcijska skupina (LAS) za preprečevanje uporabe in zlorabe dovoljenih in prepovedanih drog v občini Grosuplje in OŠ Brinje Grosuplje sta v četrtek, 20. marca 2003, ob 17.30 v avli OŠ Brinje organizirala predavanje za starše in mladostnike na temo odvisnosti. Predaval je Domen Novak, ozdravljeni odvisnik, zdaj pa zaposlen kot koordinator programov pri Društvu za pomoč zasvojencem in njihovim svojcem Slovenije "Up" iz Ljubljane. Domen je pripovedoval svojo zgodbo: kako je postal odvisnik od heroina, kako je potekala njegova odvisnost, kako se je njegova družina in okolje odzvalo na njega in kako je premagal odvisnost. Opisoval je svoje takratno počutje, misli, prepričanja – staršem je prikazal, kako funkcionira (socialno in psihično) tipičen odvisnik. Orisal je družinsko situacijo in odnos odvisnik – starši. Med pripovedovanjem so se nekateri starši oglašali z vprašanji, kar je popestrilo predavanje. Predavanja so se udeležili številni starši učencev OŠ Brinje Grosuplje in OŠ Louis Adamič, učitelji OŠ Brinje ter učenci 8. razreda OŠ Brinje. Prisotni starši in učenci so dobili informacije iz "prve roke" o tem, kaj doživlja odvisnik preko zgodbe bivšega odvisnika. Predavanje je potekalo v obliki pogovora oziroma pripovedovanja v običajnem (pogovornem) jeziku, bila je zgodba, kar je pritegnilo starše. Domen je predvsem poudaril nekatere značilnosti, ki jih lahko starši pravočasno zaznajo (ko še ni prepozno).

OŠ Brinje in LAS Grosuplje

PREDAVANJE NA TEMO "RAZVAJENOST – RAK SODOBNE VZGOJE"

Lokalna akcijska skupina (LAS) za preprečevanje uporabe in zlorabe dovoljenih in prepovedanih drog v občini Grosuplje in OŠ Louis Adamič Grosuplje sta v četrtek, 27. marca 2003, ob 19. uri v jedilnici OŠ Louis Adamič v Grosupljem organizirala predavanje za starše na temo "Razvajenost – rak rana sodobnega sveta". Predaval je Bogdan Žorž, univerzitetni diplomirani psiholog. Problematiko razvajenosti je predavatelj vtkal v trenutek sedanjega časa, tako da se ga je lotil s pristopi iz različnih strok in jo zgodovinsko razgrnil. Za lažje razumevanje je uporabil pravljico, s pomočjo katere je dosegel, da smo poslušalci na sebi sprejemljiv način dojeli težo problematike. Izpostavil je odgovornost staršev do problema razvajanja otrok. Vsak izmed poslušalcev se je zamislil nad dejstvom, kako posledice razvajanja ne nosijo samo otroci, ampak z večjo težo bremena tudi starši. Za socialno funkcioniranje otrok v tem času in prostoru niso materialne dobrine tiste, ki jim odpirajo vsa vrata, ampak je bistvenega pomena učenje otrok za reševanje problemov, ki jim je vsak posameznik izpostavljen do konca življenja. Za zaključek je predavatelj posredoval različne načine odpravljanja razvajenosti in to glede na različne starosti otrok. Od predavanja smo odhajali z mislijo pokojnega dr. Antona Trstenjaka, ki je rekel: "Bil je matriarhat - pa smo ga preživeli, bil je patriarhat – pa smo ga preživeli, je filiarhat – ali ga bomo preživeli?". Predavanja so se udeležili številni starši učencev OŠ Louis Adamič in OŠ Brinje, starši predšolskih otrok ter učitelji obeh šol in vzgojiteljice iz vrtcev. Izkazalo se je, da je problematika izredno aktualna, odziv staršev pa je bil zelo pozitiven. Za predavanje je bil značilen tudi strokoven pristop predavatelja k problemu v razumljivem jeziku.

OŠ Louis Adamič Grosuplje in LAS Grosuplje

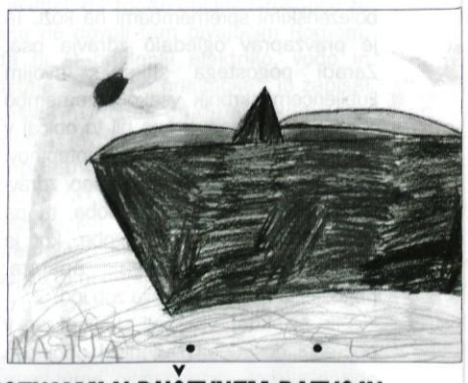

DRUŠTVO SOŽITJE - USTVARJALNOST ZDRAVIH OTROK IN OTROK Z MOTNJAMI V DUŠEVNEM RAZVOJU

Ustvarjalnost je sposobnost, ki bogati različna področja človekovega življenja. Psiholog Guilfford ustvarjalnost opredeljuje z divergentnim mišljenjem, sposobnostjo reševanja problemov po različnih miselnih poteh. Divergentno mišljenje je tudi pomembna sestavina likovnega izražanja, ki temelji na različnih pristopih in poudarja individualnost.

Vsak dober otroški likovni izdelek nosi v sebi samosvoj pečat, saj otrok s svojim izražanjem riše samega sebe. To velja tako za zdrave kot za duševno obolele otroke. Vse kar otrok občuti doživi in je zanj pomembno, izrazi v govorici svoje risbe. S pomočjo likovnega izražanja pa na dan pride tudi otrokova duševnost, stiske, stresi, konflikti... S tega vidika je pogled v risbo otroka toliko bolj zanimiv in pomemben, saj je tudi ena izmed pomembnih oblik človeške komunikacije.

Ustvarjalnost otroka je v veliki meri odvisna od spodbud iz okolja vrtca, šole, doma in vzgoje predvsem v fazi zgodnjega razvoja otroka, ki traja do tretjega leta starosti. Zelo pomembno je, da odrasli ne posegajo v otrokove ideje, pa naj izgledajo še tako nemogoče. S tem zatremo otrokovo ustvarjalnost in mu vcepimo seme prepovedanega in neprimernega v likovnem ustvarjanju. To velja tako za zdrave kot duševno obolele otroke.

Starši otrok z motnjami v duševnem razvoju se ukvarjajo z drugačnimi problemi kot starši zdravih otrok. Veliko staršev pove, da se jim je ob rojstvu obolelega otroka sesul svet. Starši potrebujejo veliko časa, da zmorejo spregovoriti, predvsem pa sprejeti svojega otroka takšnega kakršen je. Vzgoja takšnega otroka zahteva ustrezno vzgojno ravnanje. Posebno pedagoško pomoč in prilagojene delovne razmere.

Ustvarjalnost otrok z motnjami v duševnem razvoju je v vzgoji velikokrat drugotnega pomena, saj se starši ukvarjajo in soočajo z drugimi problemi, ki jih vzgoja obolelega otroka prinaša. Vendar spodbujanje ustvarjalnosti je tako kot za zdrave otroke pomembno tudi za otroke z motnjami v duševnem razvoju. Če ne celo bolj, saj risanje otroka tudi sprošča in zdravi. Likovno izražanje in ročne spretnosti, npr. čečkanje, trganje papirja, slikanje, razvijajo otrokov intelekt in spodbujajo njegove ustvarjalne sposobnosti. Te sposobnosti je možno in potrebno razviti tudi pri duševno obolelemu otroku. Čim prej damo otroku svinčnike in barvice, tem uspešnejši bo njegov razvoj. V nasprotnem primeru bomo samo utesnili njegove sposobnosti in zatrli ustvarjalnost. Že preprosta črta, za nas morda nepomembna je zanj sredstvo samoizražanja.

Tudi težko obremenjen otrok se lahko razvije do zavidljive stopnje, če ga od rojstva primerno vzgajamo in ne zanemarimo njegove ustvarjalnosti, ki je tako pomembna za človekov obstoj.

Katarina DROBNIČ

ISKRENOST

Zakaj ni svetlobe
v mojih očeh?
Mar so vse iskre ugasnile na tleh?
Posvetim naj v temo,
naj se zaiskri,
naj se vse vidi,
naj ne skrivam oči.

V iskrenosti srčni
iskre žare,
v njej svetlobe, svetlobe za vse.
Z lučjo premaga
se vsaka tema,
a brez volje
do nje se priti se ne da.

Globoko v srcu
skrit je zaklad,
v njem biva iskrenost, resnice sad.
Ko najdem to skrinjo
polno luči
v njej zaiskrijo
se zopet oči.

Težka je, težka je
pot do resnice,
a z njo naj premagam človeške krivice.
Z njo naj premagam
sebičnosti moč,
kot zvezde naj svetijo
iskrice v noč

Mojca Kastelic

ŽELITE PREVERITI SVOJO TELESNO ZMOGLJIVOST?

Zdravstveni dom Grosuplje organizira 24. 5. 2003 od 8.00 do 10.00 ure dopoldne test hoje na relaciji od Grosuplja do Spodnje Slivnice (po stari poti). Prijavite se lahko na informacijah Zdravstvenega doma Grosuplje (tel. 01/781 84 00), kjer boste lahko dobili tudi druga navodila.

ZDRAVSTVENI DOM GROSUPLJE

LOVILI NAJVEČJO RIBO

Tekmovanje v športnem ribolovu na boštanjskem ribniku

Tekmovanja se je udeležilo kar veliko ribičev.

Ribnik Boštanj, 26. 4. 2003 - Ribiška družina Grosuplje je organizirala ribiško tekmovanje, ki se ga je udeležilo precej ribičev iz domače pa tudi iz ribiških družin iz bližnje in daljne okolice ter nekaj ljubiteljev športnega ribolova. Lovili so štiri ure na en trnek in eno palico, na vabe rastlinskega izvora, dovoljeno pa je bilo loviti tudi z deževnikom. Na koncu so razglasili tri najboljše in jim podelili pokale: 1. mesto je dosegel Matjaž Zupančič (Škofljica), 2. mesto Bogomil Zupančič (Ljubljana), 3. mesto pa Zvone Pavič (Gameljne). Najboljša med ženskimi ribiči je bila Sonja Čož (Grosuplje).

Jože Miklič

Letošnji najboljši trije ribiči.

ROKOMET: MLADINCI

Finalni turnir za 1. državno ligo – mladinci - v Trbovljah, kjer so sodelovale ekipe: RK Alples Železniki, RK Rudar Trbovlje in RK Pekarna Grosuplje.

REZULTATI:

RK Rudar Trbovlje : RK Pekarna Grosuplje - 25 : 16

RK Pekarna Grosuplje : RK Alples Železniki - 36 : 24

RK Rudar Trbovlje : RK Alples Železniki - 27 : 21

V 1. slovensko mladinsko ligo sta se uvrstila Rudar iz Trbovelj in Pekarna Grosuplje, iz nje pa sta izpadla Slovan in Dobova.

To je lep uspeh mladih rokometašev Pekarne Grosuplje, ki bodo naslednjo sezono nastopali v 1. državni ligi skupaj z ekipami Pivovarne Laško, Gorenja Velenje, Preventa Slovenj Gradec, ... 1. liga šteje 12 najboljših slovenskih mladinskih ekip.

Jože Hribar

ROKOMET: FINALNI TURNIR POKALA SLOVENIJE ZA ŽENSKE V GROSUPLJEM

Rezultati

Polfinale: RK Krim Eta Kolex : RK Piran - 42 : 21 (17:11)
RK Izola : RK Olimpija - 24 : 27 (13:12)

Za 3. mesto:
RK Piran : PK Izola - 39 : 18 (17:9)

Finale pokala Slovemje:
Dvorana Brinje - Grosuplje, gledalcev 600
RK Eta Kotex : RK Olimpija - 32 : 21 (19:10)

Najboljša vratarka: Natalija Borisenko (RK Olimpija).
Najboljša igralka: Tanja Oder (KK Krim Eta Kofex)
Najboljša strelka: Mojca Derčar (RK Piran), 16 zadelkov

Rokometašice RK Krim Eta Kotex so osvojile 10. naslov pokalnih zmagovalk Slovenije.

Organizator turnirja: Rokometni klub Pekarna Grosuplje

Jože Hribar

NOVO KOMBI VOZILO ZA PARAPLEGIKE IN TETRAPLEGIKE

Ljubljana, 14. april 2003 - Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine je prevzelo v uporabo nov kombi, ki je prilagojen za prevoz invalidov. Slovesnosti so se poleg prizadevnih članov društva udeležili tudi vodja delegacije evropske komisije v Republiki Sloveniji, ambasador Erwanu Fouéréju, predsedniku Zveze paraplegikov Slovenije Ivan Peršak in direktor vladne službe za evropske zadeve dr. Radu Genorio in ljubljanski podžupan Stanko Brezovar.

"Letošnje leto je proglašeno za Evropsko leto invalidov in kaj je prijetnejšega kot to, da imamo invalidi poleg raznih deklaracij tudi možnost prevzeti pripomoček, ki je za nas paraplegike in tetraplegike vitalnega pomena. Zavedamo se da se za potrebe naših članov opravi letno okoli 50.000 kilometrov. S starim kombi vozilom smo lani opravili 3930 prevozov za različne potrebe, od obnovitvene rehabilitacije, ohranjevanje zdravja, športa in rekreacije, različnega interesnega združevanja. Nenazadnje je veliko prevozov za obiske zdravnika, zobozdravnika, fizioterapije ali ostalih osebnih potreb, ki jih imajo člani, kateri nimajo svojega vozila ali so zaradi invalidnosti prikrajšani, da bi sami upravljali z vozilom. Zaradi vedno večjih potreb smo na različne načine zagotavljali sredstva, da bomo lahko program prevozov kvalitetnejše opravljali. Kot vidite nam je s skupnimi močmi to tudi uspelo in največ zaslug za realizacijo imata vsekakor Zveza paraplegikov Slovenije in Evropska Unija, ki sta z donacijo Društvu omogočila nakup prilagojenega vozila, nekaj pa so po svoji presoji prispevale tudi lokalne skupnosti ter različni donatorji.

To skupno sodelovanje je pomembno še zlasti v času prilagajanja skupnemu evropskemu gospodarskemu in kulturnemu prostoru in iskanju odgovorov na izzive, ki jih prinašajo nove ureditve. Dejstvo je, da se vloga države v marsičem spreminja in da se spreminja tudi socialna politika. Nikakršnega dvoma ne more biti, da je država formalno in moralno dolžna urejati posamezna področja varstva invalidov. Opažamo pa, da želi novejša socialna politika iz splošnosti preiti k čimbolj usmerjenemu reševanju problemov, iz posameznih oblik, ki pomenijo le lajšanje ali vzdrževanje nekega stanja, k čimbolj aktivnim oblikam, ki naj ljudem znova omogočijo čimbolj samostojno življenje" je dejal predsednik Društva paraplegikov Dane Kastelic. Dodal pa je še, da jih čaka v nadaljevanju tudi skrb za ureditev čim bolj prijaznih bivalnih okolij in da je v tem tednu minilo že 34 let, ko je bila leta 1969 ustanovljena sekcija paraplegikov in tetraplegikov, kar je pomenilo takrat prvi korak k združevanju ljudi z enakimi potrebami.

"In nenazadnje pika na i za slovensko državo in njene prebivalce bo sredin podpis pristopne pogodbe v Grčiji, s katero Slovenija stopa v združenje evropskih narodov. Tudi ti trije pomembni dejavniki za nas, bodo vplivali na praznično vzdušje Velikonočnih praznikov" je v optimističnem vzdušju zaključil predsednik društva Dane Kastelic.

Jože Miklič

Ambasador Erwan Fouéré in ostali gostje s predsednikom Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine Danetom Kastelicem.

STATISTIKA IZ "ČRNE KRONIKE"

za april na območju občine Grosuplje

KRŠITVE ZOPER JAVNI RED IN MIR

Število: 21

Kraj: 17 v zasebnih prostorih, 4 na javnem kraju.

Razlogi: družinski in sosedski prepiri, pijančevanje, preglasna glasba, prekoračevanje odpiralnega časa, točenje alkohola pijanim in mladoletnim osebam, onemoglost od pijanosti na javnem kraju.

Kdaj: Javni red je pogosteje kršen ob vikendih in paznikih.

KAZNIVA DEJANJA

Število: 41

Načini: tatvine, vlomi, poškodovanje tuje stvari.

Kaj: nakit, denar, tehnični aparati, mobilni telefoni, hrana.

Kraji: počitniške in zapuščene hiše, trgovine, delovni stroji.

Čas: nočni in zgodnji jutranji čas.

PROMETNE NESREČE

Število: 27

Posledice: materialna škoda, telesne poškodbe, ena s smrtnim izidom na avtomobilski cesti.

Vzroki: neprilagojena hitrost, stran in smer vožnje, izsiljevanje prednosti, neustrezna varnostna razdalja, vzvratna vožnja.

Čas: prihod na delo in vračanje z dela, ob slabih vremenskih razmerah.

Kraj: na avtomobilski cesti A/2 / Šmarje-Sap – Višnja Gora in glavnih cestah R 647 / Grosuplje – Veliko Mlačevo in v naselju Grosuplje.

NAVODILA IN OPOZORILA:

Posebno pozornost bodo policisti namenili nadzoru hitrosti vožnje.

Če občani opazijo kakšno osebo, ki se sprehaja oziroma vozi z vozilom v neposredni bližini počitniških hišic ali parkiranih vozil, ali je na kak drug način sumljiva, naj to nemudoma sporočijo na PP.

Vse kršitve javnega reda in miru, kaznivih dejanj in prometnih nesreč prijavite na tel. 113.

Iz poročila PP Grosuplje

POKAL SLOVENIJE V ROCK&ROLLU

Grosuplje, 10. maj 2003 – V športni dvorani Brinje se je v soboto popoldne in zvečer odvilo tekmovanje v R&R, ki so ga pripravili člani Plesnega kluba M Grosuplje. Popoldansko predtekmovanje se je nato zvečer nadaljevalo v finalnem delu, v katerem so se grosupeljski M-ovi plesalci dobro odrezali.

Preko 200 rekreativnih plesalcev in 60 plesnih parov vseh tekmovalnih kategorij se je zavrtelo na parketu in plesalke najvišjih kategorij so med akrobacijami kraljevale v zraku. Kot vrhunec prireditve pa so se predstavili tudi vrhunski plesalci HIP HOP-a in DISCO DANCE-a ter državni prvak v electric boogie-u Tomaž Kralj.

Plesni klub M Grosuplje je bil uradno ustanovljen 1. 2. 2002, predseduje pa mu Biserka Lesjak. Vendar pa je M-ov ples v Grosupljem prisoten že več kot deset let. Vse od takrat je v različnih plesnih programih zaplesalo že več kot 3000 otrok. Plesalci in njihovi starši ter Marjan Jakopin in Jože Kuhelj so gonilna sila v klubu. Klubovci so tudi pobudniki za nastope na vseh večjih prireditvah v občini in drugod.

Tekmovanje v Grosupljem so poleg izredno pestrih nastopov odlikovali dobra, domiselna in funkcionalna scena, velik obisk gledalcev in tekoča predstava. Vodil jo je radijski napovedovalec Filip Kocjančič, pomagala pa sta mu M-klubovca Anita Vihtelič in Marko Hren.

Naj povemo še to, da so se v razredu Mini udeležili Grosupeljčani tekmovanja prvič in da sta se Anita Kastelic in Janez Miklič presenetljivo visoko uvrstila. Med ostalimi grosupeljskimi tekmovalci pa se je Blaž Hren z novo plesalko Špelo Roblek uvrstil na 5. mesto. V razredu člani C sta se Mojca Šeme in Franci Pevc uvrstila na prvo mesto. Prav tako sta se v razredu člani B Tina Kuhelj in Anže Jakopin uvrstila na prvo mesto. Podelitev priznanj in pokalov pa so opravili župan Janez Lesjak, predsednica Plesnega kluba M Grosuplje, Biserka Lesjak in predstavnik Športne zveze Grosuplje Dare Gabrijel.

V prihodnjih dneh čaka najboljše plesalce mladinskih in B članske kategorije veliko napornih treningov, saj se odpravljajo na evropski in svetovni pokal in v začetku meseca junija pa se bodo srečali tudi na državnem prvenstvu, kjer seveda največ štejejo zmage. M-ovci so v soboto blesteli tako organizacijsko, množično kot tudi tekmovalno in prav je, da jim zaželimo veliko sreče še naprej.

Jože Miklič

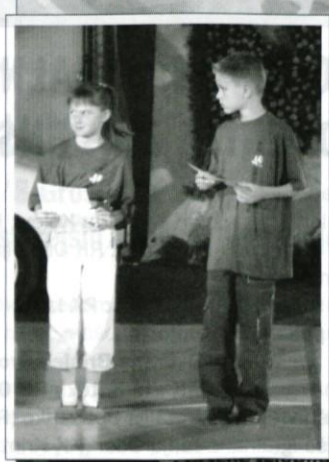

Slika zgoraj: Grosupeljska para Franci Pevc in Mojca Šeme ter Anže Jakopin in Tina Kuhelj (v prvih vrstah) sta zmagala vsak v svojem razredu (C in B) med člani. Foto: J. Šeme.

Slika levo: Anita Kastelic in Janez Miklič sta se po prvem nastopu uvrtila na 5. mesto.

Slika spodaj: Blaž Hren in Špela Roblek sta se uvrstila med starejšimi mladinci na 5. mesto.

VETER V LASEH, S ŠPORTOM PROTI DROGI

V soboto, 31. maja 2003, bo na igriščih pri OŠ Brinje v Grosupljem športno- družabna akcija za mlade "Veter v laseh, s športom proti drogi". Prireditev se bo pričela ob 10. uri. Osnovnošolci se lahko prijavite tudi v šoli pri športni vzgoji, kjer boste dobili zgibanke, vsi ostali pa eno uro pred pričetkom prireditve.

Mladi se bodo lahko pomerili v dveh starostnih skupinah do 15 let in nad 15 let, in to v naslednjih disciplinah:

- **KOŠARKA - 3 igralci (mešano);**
- **ODBOJKA- 4 igralci (mešano);**
- **NOGOMET - 3 igralci (mešano);**
- **ROLANJE - paralelni slalom.**

Prireditev bo organiziralo Društvo Explorik iz Grosupljega v sklopu aktivnosti Lokalne akcijske skupine (LAS) za preprečevanje uporabe in zlorabe dovoljenih in prepovedanih drog v občini Grosuplje.

Vljudno vabljeni!

REZULTATI TEKMOVANJA

ZA 23. POGAČNIKOV MEMORIAL in 7. MEDNARODNI TURNIR V KOŠARKI NA VOZIČKIH

V petek in soboto, 25. in 26. aprila 2003, se je končalo razigravanje ekip oziroma prvi del mednarodnega turnirja v košarki na vozičkih, katerega je organiziralo Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine. Poleg dveh domačih ekip DP Ljubljana, DP Kranj Experta, so v športni dvorani v Zgornjem Kašlju nastopile še ekipi iz Češke, Italije ter Avstrije in Hrvaške.

Prva tekma je bila med domačo ekipo DP Ljubljana in ekipo s Hrvaške, otvoritveno tekmo so zmagali Ljubljančani (57 : 52), za njo je sledila tekma med DP Kranj in Padovo, točke so osvojili Kranjčani z rezultatom(64 : 62). Nato pa so v soboto po razporedu odigrali še devet tekem.

Zadnji dan turnirja v nedeljskem jutru so s tekmo pričeli tekmovalci Prage in Brna. Za sedmo mesto so pripravili pravi derbi in po dveh podaljški so tekmo dobili igralci Prage (57 : 52). Sledila je tekma za 5. mesto med ekipo iz Zagreba in Padove. Slednji so v izenačenem boju premagali Zagrebčane (60 : 56) in osvojili peto mesto. Za tretje mesto se je pomerila ekipa organizatorja DP Ljubljana z ekipo iz italijanske Gradiške. Fortuna je bila v zadnji četrtini naklonjena Italijanom, ki so domačine premagali z rezultatom (60 : 57). Sledila je finalna tekma, polna preobratov. Zelo enakovredna tekma, napeta tudi za številčno publiko v dvorani, ki je vzpodbujala slovensko ekipo DP Kranj, da je bila v končnici vendarle uspešnejša, saj je premagala Dunajčane (47 : 41).

Finalno tekmo sta vseskozi v napetem pričakovanju o končnem zmagovalcu spremljala poleg ostalih gostov tudi ljubljanska županja in Italjanski veleposlanik. Za boljše razumevanje ju je vseskozi s pravili seznanjal organizator prireditve.

Po končani prireditvi je vse navzoče nagovoril organizator prireditve in predsednik Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine Dane Kastelic, ki je posebej poudaril, da je bila to največja prireditev na področju invalidskega športa v regiji Alpe Jadran ob letošnjem Evropskem letu invalidov. Organizacijo je uspešno izvedlo Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine v okviru prireditev, ki jih pripravljata Mestna občina Ljubljana in Zveza paraplegikov Slovenije. Sloves dobrega organizatorja, ki ga imajo ljubljanski paraplegiki v srednjeevropskem prostoru, je posebno poudarila tudi ljubljanska županja Danica Simšič, ki je v svojem nagovoru dejala: "Upam, da se boste organizacije Pogačnikovega memoriala tudi v prihodnje lotevali s tako vnemo in zanosom kot doslej, z njim pa sloves dobrih organizatorjev ter ime Slovenije in Ljubljane ponesli daleč preko meja naše in sosednjih dežel."

Organizatorji so bili veseli, kjer je letošnje tekmovanje v košarki na vozičkih vzbudilo zanimanje pri različnih medijskih hišah, ki so poročala o tej zvrsti prireditve v invalidskem športu, saj se ta mednarodni projekt, ki je bil letos že sedmi po vrsti, izključno financira s sredstvi sponzorjev in donatorjev. Invalidski šport res ni tako atraktiven kot pri "zdravih", je pa pomemben del življenja ljudi, ki so zaradi takih ali drugačnih težav prikrajšani pri športnem udejstvovanju.

Končni vrstni red letošnjega 23. "Pogačnikovega memoriala" so osvojili:

1. mesto tekmovalci ekipe DP Kranj.
2. mesto Conveen Sitting Bulls (Dunaj)
3. mesto Castelveccio (Gradiška)
4. mesto DP Ljubljana
5. mesto Milleninnium Basket (Padova)
6. mesto KK Stela (Zagreb)
7. mesto Triga Eprin (Brno)
8. mesto USK Meta (Praga)

Pokale in spominske plakete sta za osvojena mesta nastopajočim podelila ljubljanska županja Danica Simšič in predsednik Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine Dane Kastelic.

BORBENO

DVODNEVNI TURNIR V MALEM NOGOMETU

Malo Mlačevo, 26. in 27. aprila 2003 – Na asfaltiranem igrišču pred vasjo Malo Mlačevo je potekal dvodnevni turnir v malem nogometu. Prijavilo se je 13 ekip iz različnih športnih klubov in društev ter nekaterih vaških skupin. Zmagala je ekipa Avtošole Stop iz Ljubljane, druga je bila ekipa Mladosti iz Ivančne Gorice, tretji pa po streljanju enajstmetrovk ekipa V&P Inštalacije iz Ljubljane. Podeljene pokale in nagrade ter stroške z najemom igrišča pa so prireditelji pokrili iz prijavnin, ki je znašala za posamezno ekipo 12.000 sit.

Naštejmo še ekipe ostalih udeležencev: Amaterji, Dnevni bar Rosa, Elektro Senica, Jagoda, KMN Bomax, Krka, Lobček, Molecula, Pekarna Grosuplje, Pipo, Račna, ŠD Malo Mlačevo in ŠD Medvode. Tekmovanje je v soboto potekalo v lepem spomladanskem vremenu, nadaljevanje v nedeljo dopoldne pa je bilo pospremljeno z dokaj močnim dežjem. Posamezne tekme so bile odigrane dokaj trdo in tudi z nekaj vroče krvi.

Jože Miklič

Prvouvrščena ekipa Avtošole Stop ob podelitvi pokala.

VGA (Velikoupeljska gostilniška agencija) vas (DEZ) informira

KAKO PREPOZNATI - DESNIČARJA?

Desničar piše z desno roko.

KAKO PREPOZNATI - LEVIČARJA?

Levičar nosi polno denarnico na levi strani ...iti.

Ugotovitev: Samo na ta način je možno prepoznati tudi slovenski politični prostor - vsi ostali nerazvrščeni so samo navadni davkoplačevalci.

"BILO KUDA... - jožek SVUDA"

Firbec je končno jožka Zagraškega pripeljal na njegovo najbolj priljubljeno internetno stran. Za mnoge reči sicer še sam ne ve, da jih je storil, a lahko zdaj komer koli in kjer koli po svetu pokaže, kaj je delal in kako ga lomi ter čigav sodelavec je bil. Boji se le, da mu ne bi dodatno vnašali kakšnih zaslug za "tekovine..."

jožek Zagraški

1. junija 2003 5. MARATON TREH OBČIN-PETIČ

Na startu lanskoletnega kolesarskega maratona treh občin.

Grosupeljski kolesarji v sodelovanju z občinami Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje peto leto zapored pripravljamo veliko kolesarsko prireditev imenovano Maraton treh občin. Maraton, katerega se je lansko leto udeležilo več kot petsto udeležencev, se je dobro "prijel" med slovenskimi kolesarji. Prepoznaven je po dobri organizaciji, po gostoljubju domačinov, po bogatih okrepčevalnicah in po bogatih nagradah. Predvsem pa je poznan po težkih in zanimivih trasah, ki so speljane po področju nekdanje grosupeljske občine.

Letos bodo kolesarji lahko izbrali med dvema v celoti asfaltiranima progama in tretjo, pretežno makadamsko:

- Najdaljša, 100 kilometrska razdalja je namenjena dobro pripravljenim rekreativcem, saj je poleg zelo razgibanega terena začinjena z vzponom na 600 m visoki Korinj.
- Udeležencem 85 kilometrske razdalje bo začimba Korinja prihranjena. Tretja proga je nova v naši ponudbi, namenjena šolarjem, družinam, slabše pripravljenim rekreativcem in tistim, ki žele kolesarjenju dodati še nekaj več.
- Udeleženci 20 kilometrskega maratona bodo obiskali biser slovenskega podzemlja, Županovo jamo. Zaradi pretežno makadamske poti je priporočljivo gorsko kolo.

Štart in cilj vseh poti bo pri športni dvorani Brinje v Grosupljem. Prijave bo organizator začel sprejemati od 7.30 ure naprej na štartno ciljnem prostoru. Štartnina znaša 2500 SIT. Za skupine z 10 ali več člani bo štartnina 2000 SIT na udeleženca. Mladi do 15. leta starosti bodo za start plačali 1500,00 SIT. Za učence, prijavljene do 15. maja preko prijavnice, objavljene v reviji Šport mladih, je štartnima brezplačna. Udeleženci, imetniki olimpijske kartice imajo pri štartnini 20 % popusta.

Štart za udeležence na 100 in 85 km bo ob 9. uri. Petnajst minut za njimi se bodo na pot podali udeleženci 20 kilometerske razdalje. Kolesarjem bodo na vseh progah na voljo bogata okrepčila, potujoče servisne delavnice in ostala spremljevalna vozila. Na križiščih bo poskrbljeno za usmerjanje kolesarjev.

Ker bo maraton potekal v normalno odvijajočem se prometu, bodo morali udeleženci pri vožnji upoštevati cestno prometne predpise, navodila in opozorila organizatorja. Udeleženci bodo vozili na lastno odgovornost. Nekateri spusti so zelo strmi, zato bo potrebno hitrost vožnje prilagajati razmeram na cesti. Otroci do 15. leta starosti lahko nastopijo samo v spremstvu odrasle osebe. Za vse udeležence je obvezna uporaba zaščitne čelade. Organizator ne prevzema nobene odgovornosti za škodo, ki bi jo udeleženci povzročili sebi ali drugim.

Na cilju bo vsak udeleženec prejel spominsko medaljo in praktično darilo. Deležen bo tudi okrepčila v obliki malice, žrebanja praktičnih nagrad in veliko zabave. Glavna nagrada prireditve bo barvni televizijski sprejemnik. Posebnih priznanj maratona bodo deležne tri najštevilčnejše ekipe.

Dodatne informacije so vam na voljo na tel. 031 206 745.

KD Grosuplje, Andrej Jerman

ZIMSKI VZPON NA TRIGLAV

29. - 30. marec 2003

"Uspelo nam je. Živi smo. Premagali smo steno in sami sebe," so bile moje prve misli, ko smo v že trdni temi sestopili z vrha Triglava...

Pa naj pričnem od začetka, kot se spodobi. Grosupeljsko planinsko društvo je dejavno celo leto, tudi pozimi, ko se gore odenejo v deviško snežno belino. V soboto, 29. marca, je naš vodnik Franci organiziral dvodnevno turnosmučarsko pot na Kredarico in tudi na Triglav, če bodo razmere vzpon dopuščale. Devet se nas je zbralo tistega zgodnjega jutra. Turni smučarji Franci, Mare, Matjaž, Robert, Matevž, še en Mare in jaz ter Vera in Andrej (Restauro) kot alpinista, smo se otovorjeni kot mule, počasi odpravili snežnim dogodivščinam naproti. Pot do pastirskega stanu pod Kurico smo premagali brez večjih težav. Obstali smo ob skali, kjer je pod letošnjim snežnim plazom svoje življenje sklenil gorski reševalec Martin Čufar in se v mislih za hip pomudili ob njem. Začutili smo, da bo ta dan težek, zrak je napovedoval popolno brezvetrje in temu posledično silno zadušljivost, ki je skozi Kalvarijo hromila vsak korak. Počasi, vsak po svoje, dva na smučeh, ostali pa peš, smo mukoma napredovali našemu prvemu cilju, domu na Kredarici, naproti. Topla juha, prva nagrada za prehojeno pot, je bila obenem tudi vstopnica za pot naprej, kajti čudežno nam je povrnila moči. Ob srebanju čaja smo pričeli upirati oči v našega vodnika. Ura je bila šele poldne, torej je bilo časa dovolj, Naš očak, Triglav, se je dodobra zasnežen, dobrohotno svetil v soncu in nas vabil k sebi. Franci je preveril stanje poti. Izvedel je, da je stena proti Malemu Triglavu v celoti prekrita s snegom, na žalost z južnim, ki že prehaja v srež, da sicer tu in tam, zgolj za moralno spodbudo, iz skal pokuka kakšen klin, in se je tako nujno potrebno zanašati na cepin. Vršni del da je malo boljši in dopušča vzpon na vrh. Odločitev je padla, gremo. Kolikor se je dalo, smo izpraznili nahrbtnike, si nataknili dereze, vzeli vsak svoj cepin in se opremili še z varovalno vrvjo.

Stena pod Malim Triglavom nas je s svojo navpičnostjo navdala s strahospoštovanjem. Franci nam je povedal še nekaj zakonitosti, ki se jih moramo za varen vzpon nujno držati. Pričeli smo se vzpenjati. Na najbolj izpostavljenem mestu, visoko nad globokimi prepadi, nas je pričakala ledena ploskev, ki je pod udarci cepinov votlo donela in naznanjala, da nas lahko vsak hip odnese v prepad. Tuje bilo varovanje najbolj kočljivo. K sreči se je kakih deset metrov nad ploščo pokazala žična vrv, ki je ponudila zanesljivo varovanje. Ko smo dosegli greben Malega Triglava, se je pot zravnala in po ozki čeri vodila dalje, proti vrhu. Veselje je bilo nepopisno, ko smo zagledali zastavico, ki je molela iz snega - vrh je bil tako višji za štiri metre. Pogledi so plavali na vse strani in objemali gluho tišino. S fotografiranjem smo ovekovečili vrhunec poti in se kar nismo mogli pripraviti na sestop. Zavedali smo se, da bo le-ta veliko težji, a kljub temu smo začudeno pogledali našega vodnika, ko nam je v lepem sončnem popoldnevu oznanil, da bomo potrebovali čelne svetilke. Stoprocentno povezani z goro in med seboj, smo dali vsak sebe v celoti in uporabili vso možno koncentracijo, da smo varno usmerjali korake proti vznožju. Pot je bila zato res počasna.. Že nas je lovila noč, iz minute v minuto se je stopnjeval tudi mraz, ki je pravzaprav postal naš zaveznik, ko je sproti trdil sneg in tako pomagal derezam in cepinom, da so bolje prijemali. V soju zvezdnatega neba nam je uspelo varno sestopiti

Prebudilo nas je sonce, zavito v pajčolan oblakov in nam obetalo še en topel dan. S pripravami na spust s smučmi smo zato pohiteli. Prva strmina pod Kredarico je bila še povsem ledena in je začetnikom povzročala kar nekaj težav. A glej ga zlomka! Že na vrhu Kurice se je sneg popolnoma ojužil. Smučarija je postala prava vragolija. Vsak po svoje smo iskali najlažje prehode in se skozi ruševje prebijali proti dolini Krme. Tako smo se prepričali, da turno smučanje ni vedno zgolj lahkotno vijuganje po belih strminah, ampak je lahko tudi vse kaj drugega. Po dobrih dveh urah smo srečni, a izmučeni pospravili smuči v avtomobile in odbrzeli proti domu.

Barbara Jakopič

PLANINSKO DRUŠTVO GROSUPLJE VABI NA IZLETE

17. maj. 03	**TRUPEJEVO POLDNE 1932 m** Martuljk, Srednji vrh, Trupejevo poldne Vodi:Franc Štibernik - 041 696 940	lahka	6 ur
24. maj. 03	**RATITOVEC 1667 m** Soriška planina, Ratitovec, Prtovč Vodi :Franc Štibernik - tel. 041 696 940	Lahka pot avtobus	6 ur
07. jun. 03	**MRZLA GORA 2203 m** Matkov kot-Mrzla gora-Okrešelj- Logarska dolina Vodi: Iztok Sinjur - 041 574 990	Zelo zahtevna	8 ur
22. jun. 03	**ZELENIŠKE ŠPICE 2127 m** Kam. Bistrica,Repov kot,Saničev vrh, Srebrno sedlo, Repov kot, izhodišče Vodi :Franc Štibernik - tel. 041 696 940	Zahtevno brezpotje Plezanje II.stopnje čelada, pas	8 ur
05. jul. 03	**KRANJSKA RINKA 2453 m** Kam. Bistrica- Bivak pod Skuto- Rinke-Kam. Bistrica Vodi: Iztok Sinjur - tel. 041 574 990	Zahtevno	8 ur
19. jul. 03 20. jul. 03	**LEPO ŠPIČJE 2398 m** Planina Blato-Pl. Jezero-7.Jezera Lepo Špičje- Prehodavci-Pl.Blato Vodi: Franc Štibernik - tel. 041 696 940	Kombinirana tura Lahka -zahtevna avtobus	7 ur 6 ur
26. jul. 03	**HOHE WARTE 2780 m** Izhodišče iz Rif. Tolazzi, Vodi: Martin Oblak - tel. 01 7873 695	zahtevno čelada	10 ur

Vodniki društva prosijo vse, ki jih ti izleti zanimajo, da takoj pokličejo vodnika, ki je naveden ob posamezni turi. Na ta način boste omogočili pravočasno organizacijo prevozov in rezervacije v kočah.
Kdor še ni poravnal članarine, naj to stori čimprej in koristi tudi ugodnosti, ki jih imajo člani.

UO PD GROSUPLJE

DESETA DIRKA PO SLOVENIJI - LETOS SPET SKOZI GROSUPLJE

Organizacija jubilejne desete kolesarske dirke Po Sloveniji je bila tudi letos zaupana kolektivu kolesarskega kluba Krke. Tudi letos so kolesarji krenili na 1038 kilometrov dolgo, zanimivo in slikovito traso dirke. Proga je zasnovana tako, da ima vsak tekmovalec možnost dokazati se. V prvih treh etapah imajo prednost šprinterji, specialisti za premagovanje vzponov krojijo razplet četrte in pete etape, šesta etapa pa od ekip zahteva veliko taktičnega znanja, če želijo svojega favorita pripeljati na zmagovalno mesto.

Kolesarke dirke Po Sloveniji se je kot tekmujoči udeležil tudi Grosupeljčan Jaka Cevc.

"Na dirki Po Sloveniji so vedno nastopali mladi, še neuveljavljeni kolesarji, ki so kasneje zablesteli na največjih dirkah po svetu. Na letošnji dirki bodo nastopali odlični kolesarji z že osvojenimi svetovnimi lovorikami v mladinskih konkurencah, ki pa zaenkrat še iščejo svojo identiteto v profesionalnih vodah." je zapisal Bogdan Fink, organizacijski direktor dirke.

Dirke se je udeležilo 19 ekip s 114 tekmovalci. Največ, kar sedem, je bilo slovenskih ekip, tri so prišle iz sosednje Avstrije, dve iz Italije, po ena pa iz Nizozemske, Švice, Nemčije, Slovaške, Bolgarije, Belgije in Hrvaške.

Dirka je trajala 6 dni, od ponedeljka, 6. maja, do nedelje, 11. maja. Kolesarji so vsak dan odpeljali eno etapo: 167 km od Čateža do Ptuja, 168 km od Ormoža do Beltincev, 203 km od Lenarta do Ljubljane, 176 km od Vrhnike do Kranja, 168 km od Grosupljega do Vršiča ter 156 km od Šentjerneja do Novega mesta.

Start pete etape v soboto je bil tudi letos zaupan Kolesarskemu društvu Grosuplje, na kar so v društvu še posebej ponosni. Ni čudno, da etapo imenujejo tudi kraljeva, saj pelje kolesarje iz Grosupljega na Vršič. Iz nadmorske višine 340 m so se povzpeli na 1611 m visok vrh v dobrih štirih urah. Štartali so ob deset pred poldnevom pri Pekarni Grosuplje, naredili krog po Grosupljem, se skozi Perovo in Malo Staro vas povzpeli na Polico. Po vrnitvi v Grosuplje so se usmerili proti Velikemu Mlačevemu, Račni, Dobrepolju ter naprej proti Turjaku, Škofljici,... Tekmovalce so po grosupeljskih ulicah vzpodbujali domačini, privrženci kolesarskega športa.

Petič v dosedanji zgodovini je dirko Po Sloveniji dobil Slovenec, Mitja Mahorič, član edinega slovenskega profesionalnega društva Perutnina Ptuj. Tudi sicer je moštvo Perutnine Ptuj z dvema ekipama na starstu veljalo za moštvo z največ aduti za zmago. Na drugo mesto se je uvrstil Jure Golčer s 4 sekundami zaostanka, tretji pa je bil Avstrijec Andreas Matzbacher.

Kljub izredno toplemu vremenu so kolesarji pokazali izredno fizično pripravljenost, taktičnost in kolektivni duh. Da so pedala vrteli s peklensko močjo, dokazujejo povprečne hitrosti posameznih etap. Največjo so dosegli v šesti etapi, kar 45,77 km/h. Tudi v etapi od Grosupljega na Vršič ni bila bistveno manjša, saj so kolesarji tja drveli povprečno z 39,79 km/h. Pet etap so dobili slovenski tekmovalci, mladi upi so dobro izkoristili priložnost in opozorili nase.

Mag. Tatjana Jamnik Skubic

Po nekaj prevoženih kilometrih pred letečim ciljem v Grosupljem, ko so se kolesarji vrnili s Police.

OSVOJILI SMO NAJVIŠJI VRH OBEH AMERIK

ACONCAGUA

Bilo je januarja 2002, ko me je Tone na zimskem pohodu na Grintovec vprašal, če bi šla z njegovo odpravo na Aconcaguo, kot zdravnik. Kam? Ja, v J Ameriko, v Argentino. Seveda sem takoj privolila, saj izredno rada potujem, rada imam gore. Res pa je, da takrat še nisem imela pojma, kaj vzpon na Aconcaguo sploh pomeni. Šele nejeverni pogledi nekaterih mojih znancev, ki se bolje spoznajo na visokogorje, so me prisilili, da sem si bolj natančno pogledala, v kaj sem pristala.

Aconcagua je najvišji vrh v Andih, najvišji vrh S in J Amerike in meri 6960 m. Zaradi svoje lege na J poloobli, nepredvidljivega vremena in seveda tudi višine, je dokaj težko dostopna, čeprav je zelo oblegana gora. Pravijo, da so razmere na gori primerljive z razmerami na 8000 m v Himalaji. Vrh osvoji le 15 % tistih, ki se na goro povzpnejo.

PRIPRAVE

Nabava ustrezne opreme za visokogorje me je stala kar precej časa in denarja. Brez pomoči nekaterih sponzorjev, tudi iz Grosupljega, bi si vzpon težko privoščila in sem jim za to hvaležna. Fizično smo se na vzpon začeli pripravljati v pozni jeseni 2002, intenzivno pa v zimskih mesecih 2002/3. Vsak konec tedna smo se povzpeli na enega ali dva slovenska dvatisočaka, učila sem se hoje z derezami in cepinom, drsenja po snegu... In kondicija je naraščala, naraščal pa je tudi strah pred neznanim. Bom zmogla? Kaj se nam lahko zgodi? Bom kos višinski bolezni? Kaj pa, če zbolim jaz? Spodbuda s strani sodelavcev v službi, mojih domačih in prijateljev in zaupanje v očeh vodje odprave so pred odhodom pomagali premagati vse dvome.

ODHOD IZ LJUBLJANE

17. 1. 2003 dopoldne smo se zbrali pred halo Tivoli. Odprava je štela 17 članov (16 fantov in jaz). Naše "prasice" (tako pravijo potovalnim vrečam) smo zbasali v avtobus, se poslovili od domačih in se odpeljali na beneško letališče, od tam pa preko Pariza v Santiago de Chille. Polet je bil dolg, a smo ga vsi prestali brez večjih težav.

En dan smo v Santagu porabili za nabavo še najnujnejše in manjkajoče opreme, nato pa smo krenili na 14 ur dolgo pot z redno avtobusno linijo v Argentino v Mendozo.

PRVI ŽULJI IN PRIPRAVE NA VZPON

V Mendozi, ki je poznana med Slovenci, saj v njej živi kar številčna slovenska skupnost, smo uredili vse, kar je potrebno za vzpon na goro. Aconcagua leži namreč v narodnem parku, zato moraš za vzpon nanjo dobiti dovoljenje, ki ga seveda tudi drago plačaš. Po večerji so si fantje privoščili še malo košarke, a ravno prav, da si je eden od njih (Vojc) prigral lepe žulje na podplatih. No, lep začetek, sem si mislila in potihem preklinjala Vojkove noge, ki so bile daleč od tega, da bi bile primerne za lepo (estetsko) obvezo. Drugo jutro so nas s kombiji odpeljali v Puente del Inca, to je majhno vasico, ki je izhodišče za vzpon. Mesto nas je dočakalo s slabim vremenom, kaplje dežja niso obetale nič dobrega. Čas nam je hitro mineval, saj smo morali pripraviti opremo za na pot. Začetni del poti gre nekaj opreme lahko s transportom z mulami, zato pa je treba vsako vrečo posebej stehtati. Kaj nesti na svojih ramah? Kaj oddati v transport z mulami? Mislim, da je vsak od nas kar nekajkrat prepakiral opremo.

TREBA JE NA POT

Drugo jutro nas je dočakalo v soncu, vendar so nas domačini razočarali z zmajevanjem z glavo. Napovedovali so namreč nekajdnevno poslabšanje vremena. Kljub temu je Tone (vodja odprave) odločil, da gremo. In smo šli. Še nekaj kilometrov s kombiji, prijava pri rangerjih ob vznožju gore, podpis o prejemu vrečke za smeti (vredna je 100 USD!!!, če je ne vrneš ob povratku), nahrbtnik na rame (moj je imel 17 kg) in pot pod noge. Začeli smo s poukom o oblakih. Tone nam je pokazal oblak, ki se je vlekel nad vrhom gore. Imanuje se lečasti oblak. Če ga vidiš, moraš takoj z gore, je poučeval naš vodja. Kam pa potem mi rinemo, sem bila preveč radovedna že takoj na začetku. Malo smeha, spodbude, da ni tako hudo in pot je kar hitro minevala. Popoldne je začelo pihati, peščena tla so se spremenila v oblake prahu, ki so nam polnili usta in nosnice. Ne da bi se ustavili, smo nadaljevali pot mimo prvega baznega tabora. Domenili smo se, da glede na to, da dobro napredujemo, postavimo svoj tabor okrog 16. ure popoldan. In res. Našli smo skalo, ki nam je v vetrovnem vremenu pričarala vsaj malo zavetja, hitro postavili šotore in se zavlekli vanje. Večerja je bila, kot sem kasneje ugotovila, precej unikatna - juha iz vrečke, čaj za žejo. Pa kaj bi to, glavno da smo na suhem in v zavetju.

Tabor na Berlinu

SNEŽNI METEŽ

Jutro nas je dočakalo megleno, vetrovno, rahlo je naletaval sneg. Zajtrk (pršut, kruh, čaj), pakiranje šotorov, dogovor o tem, da bomo hodili v skupini in že smo krenili. Naš cilj je "Hotel" na Plaza del Mulas na višini 4400m. Hodimo počasi. Veter je izredno neprijeten, sneg vedno bolj resno naletava. Nekajkrat moramo prečkati tudi strugo reke, kar mi povzroča kar nekaj preglavic. Po kakšnih štirih urah se skupina razdeli na dva dela. Nekateri imajo težave z bolečinami v nogah, pojavljajo se prvi simptomi višinske bolezni, glavobol in slabost. Ostanem s skupino, ki zaradi težav nekoliko zaostaja. Hoja je vedno težja, sneg nam vedno bolj briše sledi, ki so jih naredile mule. Pred nami je še zadnji vzpon pred ciljem. Snežni metež je vedno hujši, sneg me udarja po obrazu, ne pomagajo nobena očala, obleka. Groza! Je to morda tisto vreme, o katerem smo toliko slišali in so nas na njega opozarjali? Skupina se ustavi. Ne najdemo več poti naprej. Tone odloči, da se moramo takoj spustiti. Ko se obrnemo, ne vidimo niti lastnih sledi. Postane me strah. Bomo našli pot? Verjetno velja zahvala le izkušnjam in izurjenosti Toneta in Marjana (gorski vodnik in moj "angel varuh"), da najdemo pot nazaj. Postavimo zasilni tabor ob podrtiji, ki je verjetno nekoč nudila zatočišče gornikom, mulam in njihovim vodičem. Skupini mulovodcev, ki jih srečamo, naročimo, da sporočijo na Plaza del Mulas, kjer smo upali, da je del naše odprave, da je z nami vse v redu. Popadamo v šotore in upamo na boljše nadaljevanje.

PLAZA DEL MULAS

Jutro nas je dočakalo v soncu. Pakiranje, sušenje opreme in spet na pot. Kmalu nam nasproti pride nekaj fantov iz naše odprave. Ne vem, kdo je koga bolj vesel. Še kakšna ura hoje in že smo na Plaza del Mulas. To je bazni tabor, kjer poleg številnih šotorov stoji tudi t.i. hotel. Hotel je brez kurjave, pitne vode, za 5 minutno osebno higieno (prevedi tuširanje) moraš pošteno plačati. Ampak se splača.

AKLIMATIZACIJSKI VZPONI

Četrti dan bivanja na gori smo se povzpeli na 5300m visok Nido de Condores (Kondorjevo gnezdo). Hoja po snegu v sončnem vremenu sicer tehnično ni zahtevna, ob vsakem koraku pa čutim pomanjkanje kisika. Noge so težke kot svinec. Hodim z Marjanom, Tonetom in Vojcem. Marjan me spodbuja s tem, da mi redno odčitava višino, ki jo doseževa. Korak, korak.....počitek. Vojc kmalu začne zaostajati. Mučijo ga glavobol, bolečine v žrelu. Tone ostane z njim. Z Marjanom rabiva za vzpon kakšnih pet ur. Na Kondorju piha kot za stavo, imam glavobol, ki je posledica vnetja sinusov, ki sem ga pridelala, in višine. Počitek traja le četrt ure, sledi hiter spust. Ob prihodu v hotel sem popolnoma izčrpana, med hojo nama je namreč zmanjkalo tekočine. Izsušenost, ki se kaže v tem, da mi skoraj 24 ur ni treba na vodo, dodatno prispeva k slabemu počutju. Najbolj grozna pa je slabost. Razmišljam o tem, da bi naslednje dni fante počakala kar v hotelu.

Nov dan, sonce in boljše počutje razpršijo vse moje dvome in črne misli. Naslednji dan je namenjen počitku, ogledamo si le okolico hotela. Ugotovimo, da smo ga v snežnem metežu zgrešili le za 60 korakov! Najbolj me navdušijo spokorniki (pietentes), to so špičaste, kakšne 2 metra visoke ledene tvorbe, ostanki ledenikov. Počasi se pripravljamo še za zadnje dejanje vzpona. Plan je, da pridemo na vrh v dveh etapah. Najprej vzpon do Berlina (5800m), naslednji dan pa vzpon na vrh in povratek na Berlin. Zaradi večje varnosti se dogovorimo, da postavimo dva šotora na Kondorju, štiri na Berlinu. Fantom še enkrat razložim višinsko bolezen, njene znake, jim razdelim zdravila za pomoč ob eventuelnem pojavu prvih znakov pljučnega ali možganskega edema. Predvsem jih želim prepričati, da ni pomembno doseči vrha za vsako ceno, pomembno se je vrniti živ. Nekaj članov se zaradi različnih (zdravstvenih, kondicijskih, psihičnih) težav odloči, da gre le do Berlina ali Kondorja. Enako se odločimo tudi Tone, Marjan in jaz.

ACONCAGUA JE OSVOJENA

Zjutraj krenemo na pot ob 6.30. Pot do Kondorja tokrat prenašam precej lažje kot prvič. Z Marjanom sva kar prehitra, saj sva na Kondorju med prvimi. Malo počitka in že greva naprej proti Berlinu. Začutim glavobol in slabost, zato so počitki vedno pogostejši. Kljub temu napredujeva dobro. Vreme je lepo, sončno, veter ni premočan. Na Berlin prideva okrog tretje ure popoldan. Tu je že šest naših fantov, ki že postavljajo šotore. Kmalu po prihodu me začne močno slabiti, tako da komaj odgovarjam na vprašanja, ne upam se niti premakniti. Takoj ko postavita šotor, mi Vinko in Jože ponudita, da se vležem, skuhata mi čaj in juho. Še danes sem jima hvaležna. Noč je prava mora. Glavobol mi ne da spati. S težavo zbudim Marjana, ki mi da zdravila in čaj. Proti jutru se mi stanje postopno izboljša, slišim, kako se fantje odpravljajo na vrh. Potihem jim zaželim SREČNO! Zjutraj ugotovimo, da je šlo na vrh le pet članov odprave: Vinko (gorski vodnik), Jože (naš šofer, začetnik v gorništvu), Mitja (profesor matematike, z že nekaj izkušnjami v visokogorju), Franc (izkušen gorski vodnik in reševalec) in Kavka (sparing partner maratonca Mravljeta, izkušen tudi v visokogorju). Ostali se počasi odpravimo proti vrhu, vsak doseže" svoj vrh". Moj je na 6200 m. Ponosna sem nase. Popoldne se začnejo vračati z vrha. Vsi smo srečni. Vsi so dosegli vrh brez hujših problemov, če izvzamemo nekaj ozeblin in izčrpanost. Prenočimo na Berlinu, naslednji dan se spustimo do hotela, deveti dan zapustimo goro. Hoja nazaj je zame eden najtežjih delov poti. Traja devet ur, v neznosni vročini mi močno otečejo noge, pojavijo se žulji. A vse je pozabljeno, ko pridemo v Puente del Incas, kjer nas čakajo čiste postelje, tuš in večerja (dunajski zrezek in pečen krompir).

Naslednjih nekaj dni izkoristimo za počitek in oglede Santiaga in turističnih krajev ob čilenski obali.

Povratek domov je nepozaben. Domači nas pričakajo že na beneškem letališču, nekateri pa v Ljubljani. Solze sreče tečejo po licih, nihče se jih ne sramuje.

DOBER KONEC, VSE DOBRO

Odprava je bila z vseh vidikov uspešna. Ne samo, da je kar pet članov odprave osvojilo vrh, vsi so dosegli 4800 m, večina pa nas je dosegla okrog 6000 m. Nihče ni imel hujših zdravstvenih težav. Nekdo je dejal: Za uspeh se ti mora prekriti vsaj pet faktorjev; gora te mora sprejeti-vremenske razmere; ne smeš zboleti-prehladna obolenja; ne smeš dobiti višinske bolezni; zdržati moraš fizično; in ne nazadnje, zdržati moraš psihično. In mi smo zdržali.

Vojka Gorjup

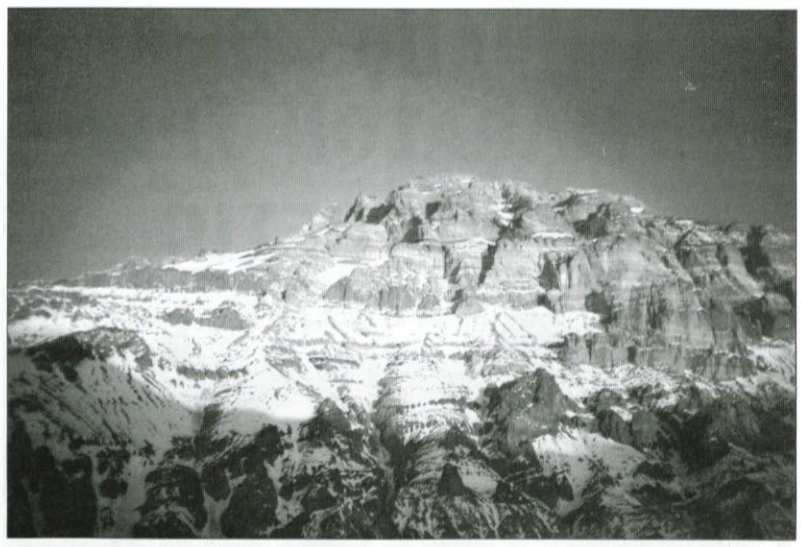

Aconcagua - (vse foto Vojka Gorjup)

Spokorniki

OBVESTILO

OD MAJA SE BO V GROSUPLJEM IGRALO ŠE VEČ TENISA, SAJ TK GROSUPLJE ODPIRA NOVO, ŽE TRETJE TENIŠKO IGRIŠČE IN S TEM PONUJA MOŽNOST IGRANJA VSEM LJUBITELJEM TENISA, KI PREJ ZARADI PROSTORSKE STISKE NISTE PRIŠLI NA SVOJ RAČUN.

V PETEK, 23. 5. 2003, BO OD 10. URE DALJE POTEKAL "DAN ODPRTIH VRAT".

VSE INFORMACIJE V ZVEZI Z IGRANJEM TENISA DOBITE NA TEL.ŠT.:7861-854 (PO 17.URI) ALI NA GSM: 041-733-353.

ŠPORTNI POZDRAV ! - TENIŠKI KLUB GROSUPLJE

EPG 1956 instalacije

d.o.o., CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE
Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20
Fax: 01/786 46 21

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

STORITVE

- Elektroinstalacije od projekta do izvedbe za vse vrste objektov, po konkurenčnih cenah, zahtevajte naše ponudbe;
- meritve instalacij in izdaja atestov za obratovalnice in proizvodne obrate;
- vzdrževanje instalacij in naprav na objektih, opravljamo redne in pogodbene servise;
- izvajamo računalniške mreže z dobavo in montažo opreme v sodelovanju z vodilnimi podjetji;
- naša ključavničarska delavnica vam izdela vse vrste kovinskih delov, potrebnih pri montažah, razno kovinsko opremo, elektro omare in pulte po naročilu.

TRGOVINA

- Naša nova ponudba je urejena specializirana discontna trgovina za elektroinstalacije namenjena elektroinstalaterjem, vzdrževalcem, samograditeljem, gospodinjstvom;
- v trgovini izvajamo strokovno brezplačno svetovanje;
- izvajamo kataloško prodajo znanih proizvajalcev gospodinjskih strojev in aparatov;
- na željo stranke izvršimo dostavo na dom, izvedemo priklop; brezplačno odpeljemo zamenjani izdelek.

SLOVENIJA KOLESARI 2003

Kolesarsko društvo

GROSUPLJE

prireja v sodelovanju z občinami GROSUPLJE, DOBREPOLJE in IVANČNA GORICA

1.junija 2003, ob 9.00 uri

5. REKREATIVNI KOLESARSKI MARATON

TREH OBČIN

zlatar-graver

Gros
Andrej Gros

Taborska 4, Grosuplje
Tel.: 01/787 34 25

Poslovalnici:
Trebnje, Gubčeva cesta 25
Tel.: 07/304 57 66
Šentjernej, Trubarjeva 3
Tel.: 07/308 19 07

IZBIRATE DARILO?

V ZLATARSTVU GROS

smo za vas pripravili veliko izbiro nakita iz zlata in srebra in vrsto najrazličnejših kvalitetnih ročnih ur.

Mi smo poskrbeli za ponudbo, vi pa izberite zase in za svoje najdražje!

KOZMETIČNI SALON

THALGO CENTER - SPA

Če nočete, da vas slaba volja prežene iz kopalk in vam pokvari zaslužene dopustniške dni, obiščite THALGO center v Grosupljem.

Sedaj je čas, da vam z novimi proizvodi Thalgo kozmetike in sodobnimi aparativnimi programi povrnemo samozavest in zadovoljstvo.

SLIM UP

NOVO
FOTOEPILACIJA

Brinje c. I/47, 1290 Grosuplje, tel.: 01/7865-866

V Vele po kolo

Blagovnica Tabor Grosuplje, Železnina Ivančna Gorica, Kovina Grosuplje

kolo:
MTB SCHWINN SOLUTION
26", moško in žensko,
21 prestav

Vele d.d., Ljubljanska 64, Domžale

VELE
prijeten nakup

39.900,-

Velika izbira koles blagovnih znamk: ROG, SCOTT, FUJI, WHEELER, CINZIA...

Sončne cene

od 23.5. do 25.5.2003
v vseh živilskih prodajalnah in diskontih Vele

Piščanec
599,- cena za kg

Kruh Velček 0,60 kg, Vele
245,- simbolna slika

Stoletni kruh 0,75 kg **349,-**

Jagode 500 g
479,- cena za kg

Mladi krompir
199,- cena za kg

Pralni prašek Persil 3 kg
1.199,-

Krem rezina 2 kosa, pakirano
520,-

VELE
prijeten nakup

OGLASI

LETOVANJE OTROK V LETU 2003

Rdeči križ Grosuplje bo letos organiziral desetdnevno zdravstveno letovanje otrok za področje občin Dobrepolje, Ivančna Gorica in Grosuplje v Mladinskem zdravilišču Debeli Rtič.

Letovanje bo od 5. do 15. avgusta 2003.

Starši, ki želijo poslati svojega otroka na letovanje, morajo lastnoročno izpolniti prijavnico, ki jo bo otrok lahko dobil od 26. 5. do 30. 5. 2003 v tajništvu šole ali pri svetovalni službi.

V celoti izpolnjene in podpisane prijavnice naj otroci vrnejo v tajništvo oz. svetovalno službo, najpozneje do 2. 6. 2003. *Število otrok, ki bodo lahko letovali, je omejeno. Prednost pri letovanju bodo imeli otroci, ki pogosteje obolevajo ali izhajajo iz socialno ogroženih družin.*

Ekonomsko ceno letovanja bomo krili iz sredstev, ki jih v ta namen dobimo od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in iz proračunov posameznih občin. Razliko do polne cene bodo krili starši. Ker so priprave na letovanje še v teku, bo znesek prispevka staršev napisan na prijavnici za letovanje.

Otroci, ki jim bo odobreno letovanje, bodo v mesecu juniju na dom prejeli položnico o doplačilu.

RAZPIS ZA VODITELJE IN PEDAGOŠKEGA VODJO NA LETOVANJU 2003

OZ RK Grosuplje organizira desetdnevno letovanje na Debelem Rtiču od 5. do 15. avgusta 2003 za šolske otroke. Za voditelje otrok in pedagoškega vodjo vabimo k sodelovanju študente pedagoške fakultete, višje zdravstvene šole in ostale, ki so dopolnili 20 let, imajo veselje delati z otroki in obvladajo plavanje. Kandidati naj pošljejo pisne prijave o izpolnjevanju pogojev na naslov: RKS Območno združenje RK Grosuplje, Taborska 6.

Prijave sprejemamo do 10. junija 2003.

Izbrani kandidati bodo vabljeni na razgovor do 26. junija. Tisti, ki ne bodo izbrani, na razgovor ne bodo vabljeni.

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA GROSUPLJE

STEL
STEL d. o. o. Grosuplje

OBVEŠČAMO VAS, DA SMO NA NOVO USTANOVILI DRUŽBO, V KATERI IZVAJAMO STROJNE IN ELEKTRO INSTALACIJE:

- vodovod,
- centralno ogrevanje,
- prezračevanje,
- klima naprave,
- elektro napeljave za jaki in šibki tok

NA NOVOGRADNJAH IN ADAPTACIJAH.

direktor Leopold Kadunc

Telefoni.: 01 7863 672
01 7863 675
Fax: 01 7863 681
GSM 041 632 308
e-pošta: stel@siol.net

ELtok d.o.o.
ELEKTRO TRGOVINA
1290 GROSUPLJE, PREŠERNOVA 82
TEL: 01/78-65-730 FAX: 01/78-65-735 GSM 040/410-190

- VES ELEKTROINSTALACIJSKI MATERIAL - po najnižjih cenah
- KLIMATSKE NAPRAVE
- SI.mobilovi halo PAKETI - NAROČNIŠKI PAKETI

si.mobil
Start, Smart Simbol, Senior Orto
Pooblaščeni prodajalec
vedno zame si.mobil

KIPKOP d.o.o.

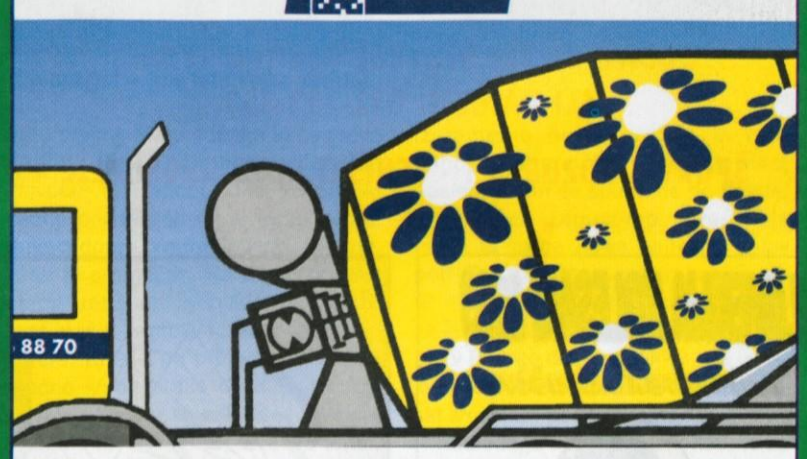

ZNAK KAKOVOSTI V GRADITELJSTVU!
Izdelujemo, dobavljamo in vgrajujemo vse vrste **betonov**
BETONARNE: LJUBLJANA, VRHNIKA, GROSUPLJE
Pripravljamo in dobavljamo **armature** po načrtih
DOBAVA IN VGRADNJA TAKOJ!
01 / 256-88-70
GPG KIPKOP d.o.o. Ljubljana, Cesta dveh cesarjev 393
1000 Ljubljana

PISARNIŠKE PROSTORE
na izjemni lokaciji v Grosupljem z urejenim parkiriščem
ODDAJAMO V NAJEM
po zelo ugodni ceni.
Informacije na tel. 01/ 786-67-30

Limont
TRGOVINA Z GRADBENIM IN TEHNIČNIM BLAGOM d.o.o.
Gasilska c. 4, Grosuplje - tel.:01/7864-068, tel/faks:01/7864-067
FINALNA DELA V GRADBENIŠTVU
STROPOVI-PREDELNE STENE PO SISTEMU
KNAUF Armstrong

VELUX
STREŠNA OKNA

EL TEHNIKA
ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
☎ 01/ 787 14 51, GSM: 031/ 640 100
MOBILNA TELEFONIJA
pooblaščeni zastopnik družbe
RAČUNALNIŠKA OPREMA
prodaja in servis
AVTOAKUSTIKA - VIDEO - HIFI
prodaja in montaža

NAUTIKA
prodaja in izposoja
ZODIAC TOHATSU outboards

HRANILNICA LON d.d., Kranj
ODLIČNA VARČEVALNA PONUDBA
- RENTNO VARČEVANJE ZA VARNO IN NEODVISNO PRIHODNOST
- ZLATI LON DOLGOROČNO VARČEVANJE ZA ZLATNIK ZAUPANJA
- VARČEVANJE PLUS VARČEVANJE ZA VAŠ IZBRAN NAMEN
- ZLATA REZERVA POLJUBNI POLOGI, LAHEK DOSTOP DO DENARJA

TRANSAKCIJSKI RAČUNI ZA VSA PODJETJA
E-LON - ELEKTRONSKO BANČNIŠTVO • PLAČILA V TUJINO
POTROŠNIŠKI KREDIT V ENEM DNEVU
OBRTNIŠKI IN PODJETNIŠKI KREDITI
TEKOČI RAČUNI (limit, EUMC, bankomati)
UGODNI MENJALNIŠKI TEČAJI IN PLAČILNI PROMET
ZA VSE INFORMACIJE SE OGLASITE NA **KOLODVORSKI 3** OZIROMA NAS POKLIČITE PO TELEFONU **78-62-925**

POSLOVNA ENOTA Grosuplje
Kolodvorska 3
Telefon: 01/78 62 925
Faks: 01/78 61 719